

Na Opčinah
zaključek Drage 2009

Reka je bila
v nedeljo deroča
in kalna kot
angleški čaj,
kljub temu je bilo
zabave na Soški
regati na pretek

15

Matajur spet združil ljudi

TOREK, 8. SEPTEMBRA 2009

Št. 212 (19.611) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goccu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Cenjeni kolegi, vselej dobrodošli

DUŠAN UDOVIČ

V tem tednu je gost našega dnevnika skupina novinarjev nekaterih dnevnikov manjšinskih skupnosti iz več evropskih držav. Gre za dnevnike evropskega združenja MIDAS, ki trenutno vključuje devetindvajset manjšinskih časopisov in v katero je od vsega začetka včlanjen tudi Primorski dnevnik. Združenje je nastalo pred nekaj leti na podlagi spoznanja, da je povezovanje tiska narodnih manjšin strateško pomembno, kajti družijo nas jasni skupni interesi in veliko sorodnih pogledov na problematiko manjšinskih skupnosti, ki živijo v sicer različnih okoljih s svojimi specifičnimi zgodovinskimi in kulturnimi izkušnjami. V čast in nedvomno korist nam je, da smo člani tako pomembne družine, ki daje manjšinskemu tisku v Evropi večji pomen, kot bi ga sicer imeli posamezni dnevniki. To združenje nam pomeni skupni evropski dom, okolje, v katerem se gradijo solidarnost med manjšinami in predvsem razvežani tokovi znanja in informacije, ki so za uspešno življenje in razgledanost vsake skupnosti temeljnega pomena.

Našim kolegom iz različnih držav izrekamo toplo dobrodošlico. V tem tednu bodo spoznavali različne dimenzije življenja naše skupnosti in naših krajev nasploh v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Prepričani smo, da bo to zanje dragocena izkušnja, tako kot je dragocena za naše novinarje, ko se udeležujejo podobnih gostovanj v tujini. Želimo, da o bivanju v naših krajih odnesejo najboljše vtise in naj vedo, da so vselej dobrodošli.

BAZOVICA - V nedeljo slovesnosti ob spomenikih pri Sv. Ani in na bazovski gmajni

Upor junakov naj dobi javno priznanje države

Osrednji govorniki Matjaž Bidovec, Franco Juri in Luigia Negro

Tradicionalnega planinskega pohoda se je letos udeležilo preko petsto udeležencev, med njimi je bilo tudi veliko mladih obrazov

KROMA

TRST, BAZOVICA - V spomin na bazoviške junake ob 79-letnici njihove ustrelitve sta se v nedeljo odvijali dve slovesnosti. Zjutraj pri spomeniku Bidovcu, Marušiču, Milošu in Valenčiču na pokopališču pri Sv. Ani in popoldne osrednja proslava na bazovski gmajni. Govorniki Matjaž Bidovec, Franco Juri in Luigia Negro so poudarili pomen upora proti fašizmu in obnem opozorili na krivice in diskriminacije sodobnega časa, na katere je nujno potrebno reagirati. Osrednje slovesnosti na bazovski gmajni se je ob naklonjenem vremenu udeležilo veliko ljudi, tradicionalnega planinskega pohoda pa preko petsto udeležencev.

Na 7. strani

Kdo je kriv za zaplete okrog plinskega terminala v Žavljah?

na 2. strani

V FJK do konca leta 10 tisoč brezposelnih

Na 5. strani

Dolina: na srednji šoli z začetkom pouka »tehnoški« razred

Na 9. strani

Stališče SSK o tržaškem regulacijskem načrtu

Na 9. strani

Večjezični smerokazi ne gredo v račun goriškemu odborniku

Na 16. strani

BRITISH
SCHOOL
ENGLISH plus...

040 369 369 - Trst, ul. Torrebianca 18

Angleščina brez meja

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised centre

Adria Gomme

TRST

Ul. Carpison, 1

OD DANES
TUDI V TRSTU
NOVI CENTER.

Specializirani center
za pnevmatike.

AdriaGomme je center

tel: 040 3498121
infots@adriagomme.it

Lord & Lady

Obutve
elegantne in športne,
torbice Roccobarocco

Nove
kolekcije

trst - korzo saba, 26
tel./fax 040 636038

TRST, RIM, LJUBLJANA - Po odpovedi slovensko-italijanskega medministrskega srečanja

Plinski terminal: krivde v Trstu, Rimu in Ljubljani

RIM, LJUBLJANA - Preložitve za jutri napovedanega slovensko-italijanskega medvladnega vrha ni nič dramatičnega in prav imata diplomaciji obeh držav, da skušata zadevo postaviti na raven tehničnega zapleta. Izjave zunanjih ministrov Samuela Žbogarja in Franca Frattinija so pomirjujoče in, če hočemo, tudi spodbudne. Oba trdita, da je šlo za krajšo preložitve in da se bodo ministri obeh držav srečali prihodnji mesec. Diplomacija upravičeno umirja strasti, ki jih je po nepotrebnem v zvezi z žavejskim plinskim terminalom sprožila politika v Rimu oziroma v Trstu in v Ljubljani. Lahko rečemo, da je politika v tem primeru ravnala zelo nespretno, celo z namenom, da za vsako ceno pride do zapleta, če ne celo incidenta. Kadar se politiki igrajo okoljske strokovnjake ali zgodovinarje, ni nikoli dobro.

Molk ministrice in vloga Menie

T.i. okoljevarstveni odlok za terminal je podpisala ministrica Stefania Prestigiacomo (sopodpisnik je kulturni minister Sandro Bondi), vse strokovne in druge študije, na katerih temelji odlok, pa je izdelala družba Gas Natural, ki predlaga žavejski uplinjevalnik. V Rimu trdijo, da je to normalna praksa in da ministrstvu pripada predvsem nadzorna vloga. Vsa zadeva bi bila veliko bolj verodostojna, če bi ekspertize opravili neodvisni izvedenci in ne tisti, ki bi terminal radi zgradili. Ministrica Prestigiacomo je naredila veliko napako, ko je dopustila, da je na vse pomisleke in pripombe, ki so prihajali iz Ljubljane, odgovarjal Roberto Menia. Res je, da je njen namestnik, je pa tudi vidni tržaški politik, čigar stališča do Slovenije so zelo politično obarvana in ideološko pogojena. Menia je namignil na svoj »umik« šele takrat, ko je polemika o Žavljah, tudi po njegovi krivdi, prerasla v politično afero, za katero ima kar nekaj »zaslug« tudi tržaški župan Roberto Dipiazza. Vladni podtajnik je v določenem trenutku napovedal, da bo žavejski primer prepustil ministrici, ki se je oglasila šele, ko je Rim zaradi Žavej preložil ljubljansko srečanje. Zagovarjala je svoj odlok, njeni toni so bili odločni, ne pa polemični.

Presenečajo vsekakor izjave ministrice Prestigiacomo, da je še vedno v igri tudi plinski terminal v Tržaškem zalivu. Mislili smo, da je ta načrt »ad acta«, tudi zato, ker ga ne podpira nihče, razen družbe Endesa, ki ga hoče zgraditi. Odklanja ga tudi Dežela Furlanija-Juljska krajina, ki ga je z Riccardom Illyjem podpirala.

Demagoški odzivi iz Slovenije

Slovenija ima seveda vso pravico, da ščiti svoje interese in da v skladu z evropskimi določili zahteva vsa pojasnila v zvezi s čezmejnimi vplivi uplinjevalnika. V to smer gre tudi zahteva pristojne medresorske komisije, ki jo je osvojila Pahorjeva vlada. Popolnoma legitimno in upravičeno stališče. Škoda le, da se je pred tem vladnim stališčem ustvaril v slovenski javnosti vtis, ki ga je osvojil tudi okoljski minister Karel Erjavec, da so italijanski dokumenti o žavejskem terminalu zanesljivo prirejeni in celo ponarejeni. Če je res prišlo do zlorab in sleparij, naj to preverijo pristojne službe (zlasti italijanski sodniki).

Glavnina slovenskih javnih občil (praktično vsa) je tudi nekritično osvojila tezo, da so italijanski dokumenti sad poneverb in goljufij, čemur je sledila običajna kampanja, da Italijanom nikakor ne gre verjeti in zaupati. Zgovorna so v tem smislu stališča mnogih slovenskih političnih strank, da ne govorimo o polemičnih pismih bralcev v časopisih in žolčnih komentarjih obiskovalcev raznih spletnih portalov, na katerih se je znanemu protihrvaškemu gnevu pridružil gnev proti Italiji in Italijanom.

Ne morem pozabiti na pravi medijski linč, ki ga je v Sloveniji doživel Illy, ko se je zavzemal za morski terminal, ki za Italijo, kot pravi okoljska ministrica, očitno še ni od-

pisan. Uplinjevalnik sredi Tržaškega zaliva najbrž ni ravno dober načrt. Kot človek, ki se na te stvari ne spozna, ne vem, ali je boljši oziroma manj slab terminal na morju ali tisti na kopnem. Illyja so v Sloveniji vsekar takrat nekateri prikazovali kot velikega sovražnika Slovenije.

Lokalne skupnosti brez glas

Polemika na relaciji Trst-Rim-Ljubljana je žal postavila na stranski tir lokalne skupnosti, ki jih bo morebitni terminal najbolj oškodoval oziroma vplival na njihovo vsakdanje življenje. Občina Trst podpira žavejski uplinjevalnik, čeprav mu je nekoč nasprotovala, Dolina in Milje, ki terminal odklanjata, pa (še) nimata dovolj moči in teže za vplivanje na razvoj dogajanj. Pokrajinska uprava, kot kaže, načrt podpira, leva sredina, ki je njeno politično ogrodje v pokrajinskem svetu, pa menda ne. Na lokalni ravni skratka vlada velika politična zmeda.

Sandor Tence

PLINSKI TERMINALI - Zaradi domnevnih nepravilnosti

Evroposlanec De Magistris poziva vlado k razmisleku o terminalu v Žavljah

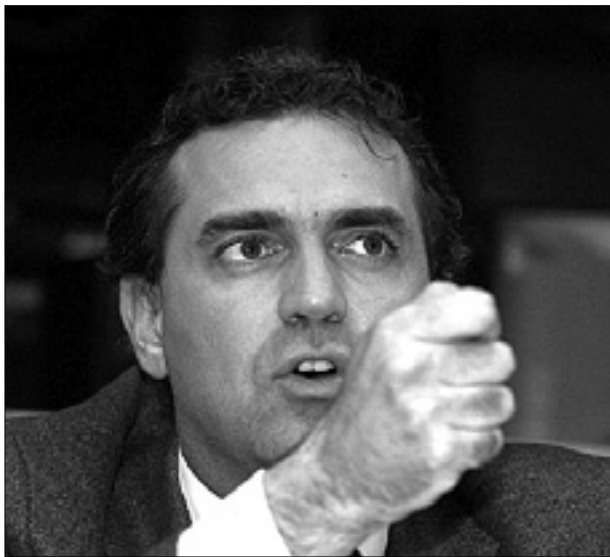
BRUSELJ - Italijanski poslanec Italije vrednot v Evropskem parlamentu in nekdanji sodnik Luigi De Magistris se je na italijansko vlado obrnil s pozivom, naj se ustavi in razmisli glede izgradnje plinskega terminala pri Trstu. Italijanski evropski poslanec je ta zapis objavil tudi na svoji spletni strani.

Kot povzema poslanec, v omenjenem primeru na eni strani stojijo okoljevarstvene organizacije in lokalno prebivalstvo, na drugi strani pa vlada in velika španska družba Gas Natural, ki naj bi gradila omenjeni plinski terminal v Žavljah.

Pri tem poudarja navedbe okoljevarstvenikov, češ da naj bi nekateri projektanti Gas Naturala pri presoji vplivov na okolje izpustili oziroma ponaredili ključne tehnične podatke ter da naj bi vlada to prikrila. Kot je znano, gre za zadevo, ki je v zadnjih tednih močno odmevala v slovenski javnosti in vplivala tudi na odnose med državama.

De Magistris se ob vsem tem in upoštevanju tudi nasprotovanja terminalu s strani slovenske vlade sprašuje, ali ne bi

Načrtovana gradnja plinskega terminala v Žavljah je kriva za zadnji zaplet med Slovenijo in Italijo ter za odpoved jutrišnjega medministrskega srečanja v Ljubljani

Evropski poslanec Luigi De Magistris poziva italijansko vlado k razmisleku o terminalu

bila primerna ne samo intervencija sodnih oblasti, ki bi razjasnile, če je prišlo do ponarejanja presoje vplivov na okolje, ampak tudi razmislek s strani izvršne oblasti.

Ob upoštevanju strahu, da morda niso bili spoštovani pomembni okoljski zakoni, je zato postanek obvezen, je še zapisal evroposlanec Italije vrednot De Magistris.

TRANSPORT - Slovenske železnice

Prevoz blaga v zabojnikih beleži letos 40. obletnico

LJUBLJANA - Železnica v Mariboru je pred 40 leti začela opravljati prevoze zabojnikov in tako omogočila novo obdobje v transportu - razvoj kombiniranega transporta na tleh tedanje Jugoslavije. Železnica v Sloveniji je bila med prvimi v tistih časih, ki je ponudila inovativno transportno storitev oziroma redne prevoze blaga v zabojnikih. Pionirji «kontejnerizacije» so bile gospodarske organizacije, kot so Slovenija sadje, Gorenje in drugi, in železnica, špediterji, BTC Javna skladišča, Luka Koper itn. Sredi leta 1969 so tedanja podjetja ZZTP Ljubljana, Slovenija sadje in Fersped začela s prevozi kontejnerjev s sadjem za zahodnoevropske trge. Zabojnike so nakladali v Hočah in Mariboru.

Kot so sporočili iz uprave Slovenskih železnic, so danes železnice še vedno pomemben dejavnik v kombiniranem transportu in pri prevozi zabojnikov med koprskim pristaniščem in njegovim gospodarskim zaledjem.

Slovenske železnice prepeljejo danes približno 20 odstotkov tovora oziroma 3,8 milijona ton na leto v kombiniranem prevozu, od tega dve tretjini z zabojniki in približno eno tretjino z drugimi storitvami kombiniranega transporta.

Kontejnerski terminal Ljubljana pretovori 65 tisoč zabojnikov na leto, Luka Koper pa pretovori v enem letu 350 tisoč zabojnikov oziroma 1,7 milijona ton tovora v zabojnikih. V koprskem pristanišču posodablja kontejnerski terminal za sprejem večjih, tako imenovanih postpanamax ladij. Slovenske železnice kontejnerski terminal v Ljubljani tudi stalno posodablja.

Prevoz blaga v zabojnikih so je začel razvijati leta 1956. Za očeta transportnega kontejnerja velja Američan Malcom P. McLean, čeprav so bili zabojniki znani tudi prej. Razvoj zabojnikov je dobil večji zagon v šestdesetih letih prejšnjega stoletja. (STA)

Žbogar in Lukšič o slovenskem šolstvu v Italiji

LJUBLJANA - Ministra za zunanje zadeve ter šolstvo in šport Samuel Žbogar in Igor Lukšič sta včeraj govorila o problemih, povezanih s slovenskim šolstvom v Italiji, Lukšič pa je Žbogarju predal tudi gradivo s tem v zvezi, ki so mu ga dali predstavniki slovenskega šolstva v Italiji, so sporočili z ministrstva za šolstvo. Predstavniki slovenske manjšine v Italiji so namreč ministru Lukšiču nedavno na seminarju za vzgojitelje, učitelje in profesorje šol s slovenskim učnim jezikom predložili memorandum o stanju slovenskega šolstva v Italiji.

Minister za šolstvo se je takrat obvezal, da ga bo predal zunanjemu ministru kot potrebno gradivo za bilateralno srečanje med zunanjima ministroma Italije in Slovenije.

Slovensko-italijansko ministrsko srečanje bi moralo biti tujtri v Ljubljani, a ga je italijanska stran prejšnji teden odpovedala, nov datum pa še ni določen.

REKA - Slovenec tihotapil in prodajal heroin

Kristjan Kamenik obsojen na 8 let zapora

REKA - Sodnica reškega županijskega sodišča Ika Šarič je 37-letnega Slovenca Kristjana Kamenika na Reki obsodila na osem let zapora, poročajo mediji. Sodnica je po poročanju portala Delo.si prepričana, da je Kamenik iz Bosne tihotapil heroin na Hrvaško in na Reki ustvaril mrežo preprodajalcev, ki je drogo od novembra 2007 do marca 2008 preprodajala odvisnikom. "Za to kazni bi vam lahko izrekla najmanj pet in največ 40 let zapora. Ker pa ste dejanje deloma priznali in ker ste ga po ugotovitvi sodnih izvedencev psihiatrov storili v zmanjšani prištevnosti, se mi zdi osem let zapora za vas kar primerna kazni," je po poročanju spletnega portala dejala sodnica.

To pa ni edina kazni za Slovenca. Plaćati bo moral tudi stroške postopka in sodnih izvedencev psihiatrov ter vrniti 365 tisoč kun, kolikor jih je kot šef združbe po njenem mnenju zaslužil z umazanim poslom. "In ker no-

čemo, da bi se takšni ljudje, ko ste vi, po prestani kazni še kdaj vrnili v našo državo, vam izrekam tudi ukrep do smrtne prepovedi vstopa na Hrvaško," še navaja spletni portal reško sodnico.

Od 13 članov Kamenikove združbe jih je sicer bilo včeraj obsojenih enajst, skupno pa jim je sodnica Šaričeva izrekla 57 let in šest mesecev zapora. Z enako kaznijo kot Kamenik se je izvele tudi drugo obtoženi Rečan Marijan Surjan. Skupaj naj bi namreč poveljevala združbi preprodajalcev.

Kamenikov odvetnik Klavdijo Dekleva je po poročanju spletnega portala že napovedal pritožbo na vrhovno sodišče, saj naj bi bilo po njegovem v igri manj heroina, kot je ugotavljalo sodišče - nekaj manj kot štiri kilograme. Odvetnik je po poročanju portala dejal, da je bilo heroina "le za kak kilogram, zato bi lahko bil moj klient tudi obsojen na precej nižjo zaporno kazni". (STA)

NADIŠKE DOLINE - Čudovito vreme in 33. Praznik gore privabila veliko ljudi

Matajur spet združil ljudi z obeh strani meje

Pohod iz Špetra, predstavitev knjige, predavanje Massima Laurenciga, maša in predvsem prijetno druženje

MATAJUR - Matajur je gora, ki ljudi ne ločuje, temveč jih povezuje. S temi besedami je Lino Leggio, avtor romana Cercando Rommel, označil priljubljeno goro v Benečiji med nedeljsko predstavitev svo- je knjige. In na že 33. Prazniku gore, ki so ga kot vsako leto priredila lokalna planin- ska društva v sodelovanju z gorsko skup- nostjo, je bilo res tako. Čudovito vreme in prijetna temperatura sta na Matajur pri- vabila številne ljubitelje pohodništva vseh starosti in z obeh strani meje, ki so goto- vo preživeli enkratni dan.

Letošnji praznik gore se je začel že v zgodnjih jutranjih urah, ko so najbolj vztrajni pohodniki peš krenili iz Špetra proti Matajurju. Na sporedu je bil tudi natu- ralistični pohod, ob 9.30 pa se je kar pre- cej ljudi zbralo v koči Pelizzo na pobočju Matajurja na predstavitvi romana Cercando Rommel Lina Leggia. Knjiga je sicer pos- večena poročniku nemške vojske v 1. sve- tovnji vojni in kasnejšemu komandantu nemških sil v Afriki Erwinu Rommlu, a po- drobno opisuje najrazličnejše vasice in pre- dele Nadiških dolin ter življenje v njih. Ob avtorju so bili prisotni še predsednik če- dajske sekcije društva CAI Pietro Boga, ko- misar lokalne gorske skupnosti Tiziano Ti- relli ter prvi poklicni gorski vodnik iz Na- diških dolin Massimo Laurencig, ki je zbra- nim tudi prikazal posnetek izredno zah- tevnega zimskega vzpona na Lomastijevo poč, ene najbolj »norih« linij v Julijcih. Be- neški plezalec je marca letos smer Loma- sti - Mazzilis preplezal s prijateljem Luco Vuerichom. Šlo je za pravi podvig, saj je bil to prvi zimski vzpon po tej smeri, Lau-

Maši, ki jo je na vrhu Matajurja daroval don Božo Zuanella, je prisluhnilo veliko ljudi; z vrha se je odpiral čudovit pogled na Julijce (levo spodaj); v koči Pelizzo pa so predsednik čedajškega CAI Pietro Boga, vodnik Massimo Laurencig, avtor Lino Leggio in komisar gorske skupnosti Tiziano Tirelli predstavili knjigo Cercando Rommel

NM

rencig pa je s svojim predavanjem želel predvsem poudariti, da je bil uspeh, ki sta ga dosegla Lomasti in Mazzilis leta 1978 še večji, saj sta omenjeno poč, ki se pne čez tristo metrski previs preplezala s 40 metr- sko vrvo in 15 klini, medtem ko so sedaj plezalci neprimerno boljše opremljeni.

Ob koncu zanimivega predavanja je bilo še čisto dovolj časa za vzpon do vrha Matajurja, kjer se je zbrala res velika mno- žica ljudi, ki je uživala v čudovitem raz-

gledu, ki se je proti severu odpiral do Ju- lijcev, na jugu pa do Jadranskega morja, in prisostvovala dvojezični peti maši, ki jo je daroval domači župnik don Božo Zuanella. Prisotne so pozdravili še komisar gor- ske skupnosti Tirelli, predsednik čedajške- ga CAI Pietro Boga, predstavnik Planinske družine Benečije Joško Kukovac in načel- nik tolminske upravne enote Zdravko Li- kar.

Ob koncu maše so se lahko udele-

ženci praznika gore posladkali z dobrotami v Domu na Matajure, ki ga upravljajo člani Planinske družine Benečije, ali pri enogastronomskem kiosku, ki so ga po- stavili pri koči Pelizzo. Popoldne pa je bi- lo na sporedu še nagrajevanje kolesarske dirke od Mosta do Matajurja, časa pa je bi- lo dovolj še za vrsto vodenih pohodov po različnih stezah in za nastop proseške god- be.

T.G.

MANJŠINSKI MEDIJI - Na povabilo Primorskega dnevnika v gosteh devet novinarjev manjšinskih dnevnikov iz 5 držav

Odkrivanje manjšinske stvarnosti

Gre za vsakoletni seminar, ki ga prireja združenje manjšinskih dnevnikov MIDAS - Zanimiv obisk v Dolini z ogledom doline Glinščice in obiskom vinske kleti

TRST - Na povabilo Primorskega dnevnika je včeraj v Trstu začelo svoj obisk pri slovenski manjši- ni v Furlaniji-Juljski krajini osem novinarjev (deveti se jim bo pridružil danes) manjšinskih dnevnikov iz petih evropskih držav. Pri nas bodo ostali do sobote, ves ta čas pa se bodo spoznavali z manjšinsko stvar- nostjo na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji, en dan (petek) pa bodo posvetili tudi obisku italijanske manj- šine v Sloveniji in na Hrvaškem. Gre za vsakoletni se- minar za novinarje manjšinskih dnevnikov iz zdru- ženja MIDAS.

Njihov prvi »delovni« dan se je začel že do- poldne v Dijaškem domu Srečka Kosovela v Trstu, kjer sta jih v imenu Dijaškega doma in Slovenskega de- želnege zavoda za poklicno izobraževanje pozdravi- la Gorazd Pučnik oziroma Anamarija Milič, pred- stavnica SLORI Zaira Vidali pa je gostom s pomoč- jo video posnetkov na kratko predstavila slovensko manjšino v FJK.

Vse to sta dopolnila še Bojan Brezigar, ki je spre- govoril o manjšinah v Evropi in njihovem položaju, predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Što- ka pa je predstavil vlogo manjšinskih krovnih orga- nizacij, spregovoril o razvejanosti društev in na splo- šno o organiziranosti slovenske manjšine v Furlaniji- Juljski krajini.

Popoldne je sledil obisk v redakciji Primorske- ga dnevnika, kjer so lahko prisluhnilni odgovornemu uredniku Dušanu Udoviču in upravnemu direktorju Paulu Mahorčiču, ki sta predstavila dnevnik Sloven- cev v Italiji z vseh zornih kotov. Gostje so pokazali pre- cejšnje zanimanje še posebej za združni sistem las- tništva, pa tudi o nakladi, naročnikih in razširjenosti dnevnika so postavili precej vprašanj.

Po ogledu redakcije, stavnice in tiskarne je sle- dil obisk dolinske občine, za katerega so vzorno po- skrbeli odgovorni na Občini Dolina, kjer sta goste spre- jeli županja Fulvia Premolin in odbornica Tatjana Tur- co. Po ogledu Sprejemnega centra rezervata doline Glinščice je bil na vrsti ogled kleti Eura Parovela, ki je poskrbel tudi za degustacijo vin, prvi dan pa se je zaključil s turističnim izletom na Socerb in Jezero, od koder se je odpiral lep razgled na mesto oziroma na dolino Glinščice, ter z večerjo v Gročani, kjer so jim člani društva Krasno polje pripravili okusno joto.

Tudi današnji dan bo precej natrpan. Dopold- ne bodo gostje obiskali licej Franceta Prešerna in slo- venski sedež RAI. Po popoldanskem sprehodu po Trstu in ogledu njegovih znamenitosti, pa se bodo s tramvajem odpeljali na Opčine, kjer bodo gostje Za- družne kraške banke in Slovenskega deželnege go- spodarskega združenja.

»Gasilski posnetek z obiska v redakciji primorskega dnevnika

KROMA

MEJNI SPOR

Ljubljana in Zagreb še naprej molčita

LJUBLJANA, ZAGREB - Uradni Zagreb in Ljubljana za STA nista želela komentirati vče- rajšnjega poročanja ljubljanske- ga Žurnala, da državi po prvem srečanju premierjev konec julija v Trakošanu govorita tudi o vprašanju dolga nekdanje Lju- bljanske banke in nuklearne elek- trarne Krško, ne samo o vpraša- nju meje in slovenskih zadržkih v hrvaških pogajanjih z EU.

Na slovenskem zunanjem ministrstvu so za Slovensko ti- skovno agencijo dejali le, "da v tej fazi ne bodo komentirali nobe- nih medijskih spekulacij". Ti- skovni predstavnik hrvaške di- plomacije Mario Dragun pa je dejal, da o podrobnostih hrva- ško-slovenskih pogajanj, ki se na- daljujejo s tiho diplomacijo, ne morejo govoriti, ker spoštujejo dogovor premierjev Boruta Pa- horja in Jadranke Kosor iz Tra- košana. Poudaril je, da v pogo- vorih sodeluje zelo majhno šte- vilo oseb, ter da bodo javnost ob- vestili o vsebini pogovorov, ko bosta strani dosegli visoko stop- njo soglasja.

Za hrvaško tiskovno agen- cijjo Hina pa je povedal, da vsa ugibanja o tem, kaj vse obsega- jo hrvaško-slovenska pogajanja o umiku slovenske blokade hrva- ških pristopnih pogajanj z EU bolj škodijo kot koristijo poga- jalskemu procesu.

Časnik Žurnal je včeraj ob- javil, da tema pogovorov, ki med Ljubljano in Zagrebom poteka- jo od konca julija, nista zgolj vprašanji meje in slovenski za- držki v hrvaških pogajanjih z EU, temveč tudi vprašanja, ki so po- vezana s solastništvom v nu- klearki Krško in dolgovi nekda- nje Ljubljanske banke do hrva- ških varčevalcev.

Niti slovenski in hrvaški zu- nanji minister, Samuel Žbogar in Gordan Jandroković, po sobo- tnih pogovorih v Stockholmu ob robu neformalnega srečanja zu- nanjih ministrov EU nista želela razkriti podrobnosti pogovorov glede rešitve vprašanja meje in hrvaških pogajanj z EU, sta pa poudarila da je dogovor blizu. (STA)

KRIZA - Deželna odbornica za delo Alessia Rosolen o gibanju trga dela v FJK

Do konca leta v deželi 10 do 12 tisoč brezposelnih

Protikrizni ukrepi delujejo - Največ problemov v Pordenonu, najmanj v Trstu

VIDEM - Konec letošnjega leta se bo število brezposelnih v Furlaniji-Juljski krajini gibalo med deset in dvanajst tisoč. Ocenjo je izdelala Deželna agencija za delo (ARL), podatke o razmerah na trgu dela pa je včeraj v Vidmu na posvetu z naslovom Trg dela v Furlaniji-Juljski krajini nanizala deželna odbornica za delo Alessia Rosolen.

Učinki krize sicer v deželi neposredno zadevajo približno 40 tisoč zaposlenih, od tega jih je osem tisoč v izredni dopolnilni blagajni, 2500 jih je izjemno deležno socialnih blazilcev, pet tisoč jih je v režimu delovne mobilnosti, 25 tisoč pa v redni dolnilni blagajni. Za učinki krize do danes »boleha« približno šest tisoč podjetij.

Z ozemeljskega vidika je bila po številu ur dopolnilne blagajne v letu 2008 na prvem mestu pordenonska pokrajina (46% vseh odobrenih ur v deželi), sledi jih videmska pokrajina (28%), na tretjem mestu je goriška (17%) in na četrtem tržaška pokrajina (9%).

»Gre v bistvu za dokaj omeje številke, če pomislimo na resnost krize, ki smo jo preživljali v teh mesecih,« je komentirala Rosolenova. Kar pa zadeva deželni bruto domači proizvod (BDP), se je ta njenih besedah v teku enega leta preusmeril s pozitivnega na odločno negativni trend, ki za letošnje leto obeta zmanjšanje v razponu med -3,4 in -4,5 odstotka.

In kako se na to odziva deželna administracija? »Naš glavni cilj je priti do resničnega zakoreninjenja podjetij na ozemlju, in to s pomočjo vzpostavljanja verige, ki bo šla od podjetij prek dela do welfarja. Sprejeti ta izziv bo pomenilo konkretizirati tak programski projekt, v katerem imajo osrednje mesto delo in instrumenti, ti pa se na koncu navezujejo na politike socialne varnosti na ozemlju,« je povedala odbornica za delo. Sicer pa je protikrizni program deželne uprave razčlenjen v 34 ukrepov in razpolaga s skladom 10 milijonov evrov. Po besedah Rosolenove sedaj razmišljajo, da bi v t.i. socialno koristna dela vključili brezposelne, v pripravi pa je tudi nova izvedba projekta Imprenderò, ki bo usmerjen v podpiranje začetka novih podjetniških dejavnosti in tudi v spremljanje generacijske zamenjave v podjetjih. Odbornica je še povedala, da je med projekti Tondovega odbora tudi čim večja možna razširitev nosilcev in oblik uporabe obrambnih solidarnostnih pogodb. Do konca avgusta je tovrstna delovna razmerja sklenilo osem podjetij. Rosolenova je na koncu izrazila veliko zadovoljstvo z delovanjem usklajevalnega omizja s sindikati, podjetniki in pokrajinskimi upravami.

Odbornica za delo Alessia Rosolen na včerajšnji novinarski konferenci

KRIZA - Predlog predsednika Dežele Odkup praznih hal za nove proizvodne naložbe

VIDEM - »Zamislimo si lahko program, po katerem mi odkupimo tovarniške hale podjetij, ki so prenehala s proizvodnjo, in jih potem damo na voljo podjetnikom, ki prihajajo od zunaj.« To inovatino idejo je na včerajšnjem javnem srečanju v Vidmu objavil predsednik Dežele FJK Renzo Tondo, za katerega je za izhod iz krize potrebno povečati privlačnost Furlanije-Juljske krajine in za ta cilj nameniti obsežna sredstva, poleg tega pa ostaja ključna tema okrepitve prometnih infrastruktur.

Glede napovedanih deset do dvanajst tisoč brezposelnih ob koncu leta je Tondo pokazal optimizem za njihovo socialno zaščito. »Imeli bomo dovolj pomoči, saj tudi vlada jamči pomembne vire. Tako nam bo uspelo preživeti vsaj dve leti, kar ni malo,« je zagotovil Tondo. Zdaj se je treba po njegovem mnenju osredotočiti na »kako do ponovnega zagona, z vlaganji v konkurenčnost, raziskovanje in inovativnost«. Glede t.i. prednostne fiskalnosti

RENZO TONDO

ARHIV

pa je predsednik Dežele dejal, da te v FJK ne bo, »dokler vlada ne bo določila pogojev«.

Glede vlaganj v infrastrukturo, ki so poleg socialnih blazilcev in kredita vzvodi za izhod iz krize, je Tondo menil, da bodo velike naložbe v ta prednostni sektor oživile tudi gradbene dejavnosti, ki so med največjimi žrtvami krize. Glede kredita pa je pristavil, da 400 milijonov sredstev iz protikriznega dekreta za mala in srednja podjetja že kažejo prve pozitivne učinke.

Na vzorčnem sejmu v Pordenonu pričakujejo 50 tisoč obiskovalcev

PORDENON - Na pordenonskem sejmišču se je preteklo soboto začel 63. vzorčni sejem, ki je po ukinitvi tržaškega ostal edini te vrste v deželi in ki bo trajal do 13. septembra. Na sejmu se predstavlja 350 razstavljalcev, prireditelji pa pričakujejo več kot 50 tisoč obiskovalcev. Na slovesnosti ob odprtju sejma je bilo največ pozornosti posvečeno krizi oziroma vprašanju, kako do novega gospodarskega zagona s čim bolj učinkovitimi reševanjem problemov podjetij in zaposlenih. Sejem spremlja bogat program posvetov in predstavitev, med katerimi naj omenimo današnjo predstavitev projekta PRO-COOP (ob 10. uri), katerega nosilca sta goriška agencija Informest in zavod ICE s sodelovanjem zasebnih partnerjev in Dežele FJK, namenjen pa je razvoju socialne kooperacije v balkanskih državah.

V Sloveniji rahla pocenitev bencina

LJUBLJANA - Opolnoči so se v Sloveniji znižale cene naftnih derivatov. Neosvinčeni 95-oktanski bencin se je pocenil za 0,025 evra na 1,117 evra, 98-oktanski pa za 0,026 evra na 1,139 evra za liter. Cena kurilnega olja se je znižala za 0,015 evra na 0,596 evra na liter, cena dizelskega goriva pa za 0,018 evra na 1,043 evra na liter, so sporočili iz Petrola. Naftni trgovci cene goriv izračunavajo na vsakih 14 dni po modelu, ki temelji na gibanju borznih kotacij cen naftnih derivatov na svetovnem trgu in na gibanju tečaja dolarja.

Znaki oživljanja porabe

RIM - Po dveh letih zastoja so se junija in julija letos pokazali prvi znaki prebujanja široke porabe, ugotavljajo pri trgovskem združenju Confcommercio. Julija se je poraba zvišala za pol odstotka v letni in za 0,2 odstotka v mesečni primerjavi.

TURIZEM - Največ gostov avgusta, Kempinski s 65-odstotno zasedenostjo

Razmeroma pozitiven prvi obračun poletne turistične sezone v portorških hotelih

Oktober lani odprt hotel Kempinski Palace je letos doživel premierno poletno sezono

PORTOROŽ - Portoroški hotelirji so z obiskom v letošnji, kot pravijo, nepredvidljivi in nezanesljivi turistični sezoni, zadovoljni. V Hotelih Bernardin in Hotelih LifeClass je število nočitev skoraj na ravni lanske sezone, v Kempinskem pa v poletnih mesecih beležijo 65-odstotno zasedenost. »Letošnja turistična sezona je bila in je najbolj nepredvidljiva v zadnjih petnajstih letih,« ocenjujejo v Hotelih LifeClass, kjer kljub dobri zasedenosti - ta je v primerjavi z avgustom 2008 le za dva odstotka slabša - napovedujejo, da jim bo sezona najverjetneje prinesla manj prihodkov.

»Prihodki letošnje sezone bodo nekaj nižji v primerjavi z lanskimi, tudi zaradi varčnejšega obnašanja gostov,« so pojasnili v LifeClassu. V Hotelih Bernardin, kjer so »glede na nezanesljivost in krizno leto« z obiskom zadovoljni, pa ocenjujejo, da bo prihodek od storitev v poletni sezoni na ravni lanskega leta, kar pomeni, da bodo presegle pričakovanja. Dober obisk v Hotelih LifeClass pripisujejo predvsem uspešnim trženjskim aktivnostim, ki so jih izpeljali samostojno in v družbi ostalih hotelskih podjetij v Portorožu. Kot še navajajo, je k polnim hotelom prispevalo tudi dejstvo, da je bilo »letošnje razmerje med kakovostjo storitev in ceno vsekar v prid hotelskim gostom«.

V Hotelu Kempinski, za katerega je bila letošnja poletna sezona premierna, so imeli v avgustu 65-odstotno povprečno zasedenost, med gosti pa so prevladovali Italijani, Nemci, Avstrijci, Rusi, Slovenci in Srbi. »Zaradi prve poletne sezone in tudi zato, ker smo prvi ponudnik hotelske ponudbe te ravni v Sloveniji, naša pričakovanja niso bila dokončna,« pojasnjujejo v Kempinskem. (STA)

EVRO

1,4330 \$

+0,5

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 7. septembra 2009

valute	7.9.	4.9.
ameriški dolar	1,4330	1,4262
japonski jen	133,33	132,45
kitajski juan	9,7860	9,7409
ruski rubel	45,105	45,1308
indijska rupija	69,7300	69,7270
danska krona	7,4435	7,4436
britanski funt	0,87350	0,87200
švedska krona	10,1955	10,2844
norveška krona	8,5850	8,6080
češka krona	25,488	25,561
švicarski frank	1,5181	1,5143
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	272,24	274,35
poljski zlot	4,110	4,1145
kanadski dolar	1,5429	1,5581
avstralski dolar	1,6748	1,6915
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2463	4,2468
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7020	0,7023
braziljski real	2,6419	2,6469
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	2,1374	2,1420
hrvaška kuna	7,3365	7,3334

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE 7. septembra 2009

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,2512	0,3087	0,7043	1,2875
LIBOR (EUR)	0,4212	0,7581	1,0568	1,27
LIBOR (CHF)	0,108	0,306	0,413	0,716
EURIBOR (EUR)	0,469	0,797	1,065	1,283

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

22.302,76 €

-2,24

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 7. septembra 2009

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	10,54	+1,05
INTEREUROPA	6,25	+0,64
KRKA	71,76	+0,07
LUKA KOPER	22,95	-1,96
MERCATOR	164,43	+0,80
PETROL	304,03	+0,80
TELEKOM SLOVENIJE	156,95	-0,24
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	30,87	-0,42
DELO PRODAJA	28,30	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	9,50	+7,95
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	11,52	+1,05
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	30,50	+1,13
POZVAROVARNICA SAVA	14,60	+1,81
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	-	-
SAVA	231,41	-0,77
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVARNICA TRIGLAV	22,54	+0,99

MILANSKI BORZNI TRG 7. septembra 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,339	+1,06
ALLEANZA	5,60	+1,72
ATLANTIA	16,21	-0,25
BANCO POPOLARE	6,4	+2,89
BCA MPS	1,42	+0,28
BCA POP MILANO	5,35	+1,52
EDISON	1,202	-0,41
ENEL	4,09	+0,86
ENI	16,73	+0,66
FIAT	8,13	+1,75
FINMECCANICA	11,23	+1,63
GENERALI	17,00	+1,07
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,99	+1,96
LOTTOMATICA	15,5	+1,44
LUXOTTICA	17,54	+1,01
MEDIASET	4,55	+1,68
MEDIOBANCA	9,57	-0,57
PARMALAT	1,829	+3,80
PIRELLI e C	0,321	+1,26
PRYSMIAN	13,25	+2,63
SAIPEM	18,59	+0,54
SNAM RETE GAS	3,23	-0,23
STMICROELECTRONICS	6,135	+4,34
TELECOM ITALIA	1,186	+2,70
TENARIS	10,14	+1,81
TERNA	2,58	+0,68
TISCALI	0,318	+0,79
UBI BANCA	10,16	+0,40
UNICREDIT	2,595	+2,47

SOD NAFTE

(159 litrov)

68,02 \$

+0,09

IZBRANI BORZNI INDEKSI 7. septembra 2009

indeksi	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	4.155,18	+0,22
SBITOP, Ljubljana	1.026,44	+0,25
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.051,87	+1,27
BIRS,	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	331,98	+4,21
BIFX, Sarajevo	1.918,88	-0,65
NEX 20, Podgorica	18.080,90	+1,26
MBI 10, Skopje	2.638,36	+1,01
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	9.441,27	+1,03
Nasdaq 100	1.638,07	+2,00
S&P 500, New York	1.016,40	+1,31
MSCI World, New York	1.075,40	+1,05
DAX 30, Frankfurt	5.463,51	+1,47
FTSE 100, London	4.933,18	+1,68
CAC 40, Pariz	3.652,83	+1,50
ATX, Dunaj	2.529,17	+4,18
PX, Praga	1.156,0	+0,69
EUROSTOXX 50	2.783,84	+1,48
Nikkei, Tokio	10.320,94	+1,31
STI, Singapur	2.643,95	+0,81
Hang Seng, Hongkong	20.629,31	+1,52
Composite, Šanghaj	2.881,11	+0,68
Sensex, Mubaj	16.016,32	+2,09

ISTRSKI ZORNI KOT

Tiha diplomacija le napreduje

MIRO KOCJAN

Tiha diplomacija med Slovenijo in Hrvaško v zvezi z mejnimi problemi in vključitvijo Hrvaške v Evropsko unijo se nadaljuje seveda s tem, da se dobesedno ničesar ne ve o smereh in predlogih. Temeljna smer je sicer jasna in dobrodošla, to je, da se je treba dokončno sporazumeti kot sosedni deželi, pa tudi z nekako skupno perspektivo. Istrski časniki s poudarkom poročajo o stiku v Stockholmu in o trditvi slovenskega zunanjega ministra Žbogarja, da je bistvena novost v odnosih sprememba pri vodenju hrvaške države. Toni so tako rekoč drugačni, predstavniki dveh držav odkrito razpravljajo o problemih v duhu vzajemnega spoštovanja. Napredek torej je, dosegljive perspektive tudi. Časniki enakopravni poročajo o izjavah predstavnikov dveh držav.

Istrski mediji seveda namenja-jo veliko prostora vprašanju plinskega terminala v Tržaškem zalivu. Z ene strani komentirajo stališča lokalne tržaške oblasti, z druge pa slovenske vlade, obenem pa še vidike civilne družne na obeh straneh. Poraja se mnenje, da je večina v bistvu na obeh straneh bolj za skrajno previdnost, medtem ko italijanska oblast taji v Trstu kakor v Rimu dosledno vztraja na domnevni koristi plinskega terminala. Gospa Prestigiacomo je sicer izjavila, da je spoštovanje norm »poglavitno« (tudi morebitni vpliv na sosedne države), koraka naprej pa še ni. V osebni dilemi pa da je očitno tudi zunanji minister Frattini, ki da je bil menda pripravljen prisluhniti slovenskemu stališču, zdaj pa se je nekoliko umaknil. Položaj Slovenije je v tem pri-

ločili Unije. Znano je med drugim, da se celo Združene države zanimajo za hrvaške ladjedelnice.

Politični krogi v Istri spremljajo tudi ravnanja slovenske vlade in oblasti v zvezi s podjetji, ki so v dobršni mreži v državni lasti.

Nekateri si te dni spet zastavljajo vprašanje, kaj s tržaškim poslovnem Pierpaolom Ceranijem, ki je na začetku suvereno nastopal kot pomemben kupec, zadnje dni pa je vse utihnilo. Zdi se namreč, da so v Sloveniji odkrili, da je Cerani kar močno zadolžen, se pravi finančno dvomljiv, slovenske banke so seveda zdaj sila previdne. La »Voce del popolo« piše o Ceraniju in njegovem namenu, da bi odkupil del bogastva Boškota Šrota, da gre, kakor vse kaže v tem primeru za »poletni meteorit«.

Hrvaški sindikati pa so stopili v odločno protestno akcijo v zvezi s »proti-recesijskim zakonom«, ki ga namerava sprejeti vlada. 12. septembra bodo velika protestna zborovanja tudi na Reki in v Pulju. Organizira jih skupna sindikalna organizacija Istre in Kvarnera skupaj s stranko upokojencev. Zakaj? Davek v višini 2 in 4 odstotkov na dohodek bo očitno, če ga bodo uspeli uresničiti, oškodoval najbolj siromašne družbene sloje, medtem ko ne bodo prizadeti, pojasnjujejo v sindikatih, dobro stoječi, med njimi denimo tudi odvetniki in notarji. Toda sem spadajo, naglašajo časniki dobesedno vsi bogati, ki jih bo davek komaj oplazil.

Sindikati trdijo, da s tem svetovna recesija nima nič opraviti, marveč politika Hrvaške demokratične skupnosti in drugih desničarskih strank, ki jih ne navdajajo preprosti socialni motivi. Krajevne oblasti v Istri pa se medtem trudijo, da bi tako rekoč »aktivirali« (kakor pravijo) zemljišča, ki so v lasti države in so povsem neobdelana.

V ta namen je mesto Rovinj razpisalo natečaj za oddajo v najem kar 832 katastrskih parcel v občini in to dolgoročno. To je za 20 let. Razpis bo trajal do konca tega meseca, odziv pa je, trdijo, kar dober. Skupaj gre za okrog 400 hektarov. Na vrsti pa je menda še novi razpis, to pa za 370 katastrskih parcel.

Zadnje čase pa je veliko govora o tem, ali in kako bodo zgradili prometno vzporednico »Ypsilon« ceste. V Zagrebu nastajajo določeni dvomi, v Istri pa menijo, da je to nujno upoštevanje, da bo ta odsek v vključitvijo Hrvaške v Evropsko unijo še bolj obremenjen. Z druge strani pa je že dogovorjeno, da novega predora pod Učko kakorkoli ne bodo gradili, saj sedanji menda zado- stuje.

Učka pa čedalje bolj slovi zavoljo organizacije že tradicionalnega sejma na Poklonu. Bil je včeraj, udeležilo se ga je kar veliko ljudi ne le iz okolice, marveč tudi iz Reke. Trdijo, da jih je bilo več kot 4 tisoč. Značilnost tega sejma je, da so na njem razstavljali domala vse, kar sodi v domačo etnologijo, od kulture do gospodarstva, od pristnih domačih običajev do tega, kar si ta kraj zamišlja kot osrednja planinska turistična postojanka, mikavna daleč naokrog. Tokrat so bili navzoči tudi predstavniki iz kraškega dela Slovenije. Da bo kraj še pridobil imajo v načrtu tudi sodobno žičnico.

JEZIK NA OBROBJU

Prejšnji teden smo posvetili razliki med francoskim in slovenskim terminom deportirati in sklopom z isto osnovo. V francoščini ima glagol *déporter* poleg glavnega tudi bolj splošen pomen, z njim povemo, da se je kaj premaknilo drugam, da je spre- menilo smer. Močan veter je pre- usmeril letalo, mu je spremenil smer ali pa vozilo je zaradi voznikovega šoka zaneslo vstran (v drugo smer). **Tudi v teh primerih v slovenščini ne morem uporabiti glagola deportirati.**

Kadar govorimo o koncentracijskih taboriščih in taboriščnikih, moramo vedeti, da v slovenščini govorimo največkrat o internaciji in interniranih. **Zanimivo je, da poznajo tudi Francozi glagol interner, Italijani internare z istim pomenom, kakor ga ima v slovenščini.** Vendar tako Francozi kot Italijani lahko koga internirajo, t.j. pošljejo tudi v psihiatrično bolnišnico, medtem ko v slovenščini glagola internirati v tem pomenu ne poznamo. **Rekli bi, da so koga zaprli v psihiatrično bolnišnico,** čeprav pomeni internirati ali zapreti kam v bistvu isto. **V medicini uporablja slovenščina izraz hospitalizirati v umobolnico ali bolnišnico, medtem ko namesto zapreti v bolnišnico, rečemo poslati ali tudi sprejeti v bolnišnico.** Sprejeti koga v bolnišnici bi pomenilo, da so ga tam lepo sprejeli, ka-

kor sprejemajo pomembne goste; ne pomeni pa hospitalizirati.

Center taboriščnika ali interniranca, ki so ga odpri v alzaškem taborišču Strudhof, pomeni taboriščnikom ali internirancem posvečen center, bolj splošno bi lahko rekli tudi taboriški center, vendar manj točno.

V slovenščini poznamo spomenik neznanemu junaku, ki smo ga povzeli po prvi svetovni vojni iz drugih jezikov: posvečen je neznanim padlim vojakom - junakom. **Na splošno pa v slovenskem jeziku uporabljamo v takih zvezah množinsko obliko ali pridevnike, zato govorimo o partizanskih spomenikih, posvečenih padlim borcem - partizanom v drugi svetovni vojni. Rečemo tudi borčevska organizacija in ne organizacija borca ali borcev.** Na slovenskem obrobju pisci zelo malokdaj, zaradi italijanskega vpliva, uporabljajo pridevniško obliko, bolj je v rabi roditeljski samostalniki.

Slovenski Slovar tujk nas pouči, da pomeni internirati omejiti svobodo gibanja, določiti komu bivališče pod nadzorstvom, poleg tega tudi koga zapreti v taborišče. Za izhodišče uporabi francoski glagol *interner*. **Šlenc je v svojem Italijansko slovenskem slovarju za internare zapisal po pomenu ožji glagol inernirati in poslati ali pošiljati v internacijo.**

Tudi SP ima na prvem mestu internirati in zapreti, šele na drugem omejiti svobodo gibanja. Podobno tolmači glagol internirati SSKJ, kjer piše: prisiliti koga k bivanju pod nadzorstvom na določenem mestu, navadno v taborišču. **Temu sledi zgled: tri leta je bil interniran v nemškem taborišču. Na splošno se internirati in internacija uporabljata za prisilno bivanje v taborišču, ne na kakem drugem kraju.**

Poleg internirati pa poznamo tudi konfinirati koga, konfinacija in konfiniranec (ital. confinare, confinato) z enim samim pomenom: prisilno bivanje v določenem kraju. Konfiniranec se po navadi v tistem kraju svobodno giblje, večkrat se mora tudi sam vzdrževati in se vsak dan ali po dogovoru javljati na policiji.

Izraza internacija in konfinacija nam že sama ponujata pravilen pomen. Medtem ko koren inter pomeni nekaj, kar je znotraj, se v korenu confin skriva nekaj omejenega, z mejo določenega.

S.L.

NABORJET - Župan Aleksander Oman o petkovem neurju

»Odstraniti bo treba kake tri milijone kubikov materiala«

Župan občine Naborjet-Ovčja vas Aleksander Oman si je ogledal prizadeto območje

NABORJET - Po petkovem neurju, vodi in blatu, ki sta zalila kleti in pritlične prostore, po prvih zasilnih posegih civilne zaščite, gasilcev in gozdne straže, je za župana občine Naborjet-Ovčja vas Aleksandra Omana napočil čas obračuna te nove, zadnje naravne ujme.

»Na srečo tokrat ni bilo tako hudo kot pred šestimi leti,« je včeraj ocenil. Resnici na ljubo to ni bila le sreča: »Zahvaliti se moramo ukrepom, posegom in delom, s katerimi je bilo sanirano naše območje po katastrofalnih poplavih in usadih konec avgusta 2006. Veliki potoki s takrat utrjenimi strugami so tokrat zdržali dotok deroče vode s hribov. Hujše je bilo tam, kjer se v dolino stekajo manjši potoki. Te je voda napolnila in preplavila. V naši občini se je to zgodilo s potokoma Koševac in Kršin. S hribov sta v dolino prinesla kamenje, gramoz, blato, ki je preplavilo Ovčjo vas,« je pojasnil župan Oman.

Prav v Ovčji vasi je bilo stanje najhujše. »A ne tako hudo, kot pred šestimi leti,« je takoj pristavil župan.

Domače ceste in ulice sta voda in blato »pobarvala« v rjavo barvo. Škode je bilo veliko, a hiše so zdržale močan deroči pritisk, tako ni bilo treba nobeni družini zapustiti svojega doma.

V dolini Zajzera je s hribov naplavilo precej gramozu in blata. Na tabeljsko cesto je zgrmel kar enajst usadov, ki pa na srečo niso bili tako obsežni kot pred

šestimi leti, da so že po slabem dnevu pomembno krajevno prometnico spet odpri prometu

Po prvih ocenah tehnikov je voda prinesla s sabo kakih dva do tri milijone kubičnih metrov kamenja in zemlje. Treba jih bo odpeljati in sanirati območje, kar bo spet zahtevalo mnogo sredstev in energije.

Župan Oman se je ob pogledu na z blatom prekrito vaško pokrajino zahvalil deželni civilni zaščiti za takojšen, hiter poseg. »Upajmo da nam bo deželna uprava tudi tokrat tako blizu, kot nam je bila lilyjeva uprava pred šestimi leti. Takrat so bila sredstva hitro nakazala, da je sanacija takoj stekla,« se je spomnil župan občine Naborjet-Ovčja vas Aleksander Oman.

Deželna civilna zaščita je že v petek zvečer, nekaj ur po neurju, nakazala 300 tisoč evrov za prve, nujne posege. Dan kasneje je deželni odbor ocenil, da bo za ureditev območja potrebnih od dva do tri milijona evrov. Deželni odbornik za civilno zaščito Riccardo Riccardi bo danes spet obiskal prizadete kraje. Po sobotnem ogledu bo spet obiskal prav Omanovo Ovčjo vas, popoldne pa se bo na županstvu v Klužah srečal z župani občin, ki jih je prizadelo petkovo neurje. Seznanil se bo z njihovimi zahtevami in potrebami, o katerih bo nato poročal na jutrišnji seji deželnega občinskega odbora. **M.K.**

meru, pišejo časniki, nekoliko bolj »trden«, saj izhaja iz stališča vlade in sploh osrednje oblasti proti terminalu.

Na dlani je, bremo v nadaljevanju, da je namen italijanske strani narediti iz Trsta in njegovega zaliva »energetski pol«, čemur pa se nasprotna stran upira tudi s podarkom, da je zaliv tako majhen in »nabit«, da je predlog za terminal resnično vprašljiv. Prislunili pa smo tudi mnenju, da je na jadranski obali na italijanski strani toliko prostora, da koncentracija v Trstu zanesljivo ni povsem sprejemljiva. Lokacija terminala pa je seveda bistvena.

V Istri seveda sledijo tudi ravnanju mednarodnih dejavnikov v zvezi z odnosi med Slovenijo in Hrvaško. Zanimivo je sicer, da se o tem spopadata dve stališči, ki zadevata predvsem Ollija Rehna, evropskega komisarja za širitev Unije. Eno stališče je, da je Rehn, ki si je že močno prizadeval pri reševanju teh problematik »pesimist«, češ, počakati bo treba vsaj na delne rezultate do prihodnjega poletja, drugo pa izhaja iz sodbe, da se razmere pri hrvaški oblasti izboljšujejo in da so pogoji rešitve dejansko boljši. Rehn je sicer tokrat zelo odkrit, kar zadeva naloge, ki jih mora Hrvaška še opraviti, če želi čim prej v Unijo. Dve vprašanji sta bistveni: hrvaško pravosodje in problem privatizacije ladjedelnice. Pri slednjem so še dvomi, če name- rava Hrvaška ravnati v skladu z do-

Dve vprašanji sta bistveni: hrvaško pravosodje in problem privatizacije ladjedelnice. Pri slednjem so še dvomi, če namerava Hrvaška ravnati v skladu z določili Unije. Znano je med drugim, da se celo Združene države zanimajo za hrvaške ladjedelnice.

Politični krogi v Istri spremljajo tudi ravnanja slovenske vlade in oblasti v zvezi s podjetji, ki so v dobršni mreži v državni lasti.

LOKEV - V soboto Mednarodna kmečka tržnica

V organizaciji občine Sežana, Las Krasa in Brkinov, LAS društvo za razvoj podeželja med Sežano in Nanosom, Las Kras in Kmečke zveze Trst bo v soboto 12. septembra 2009 od 9. do 12. ure v Lokvi Mednarodna kmečka tržnica. V ponudbi bodo tipični pridelki in izdelki Krasa in Brkinov (vino, sir, izdelki iz kamna, sadje, kraški brinjevec, kraški pršut in ostale kraške mesnine, marmelade, med, sadni sokovi ipd.). Tržnico bo popestril tudi kulturni program.

Sodelovanje na tržnici je za proizvajalce brezplačno. Vsem proizvajalcem, ki se bodo prijavili bo zagotovljen prostor (stojnica), na katerem bodo lahko predstavljali, promovirali in prodajali svoje pridelke in izdelke. Prijave sprejema Kmečka zveza v Trstu, tel. 040 362941.

POLITIKA - Predsednik vlade zavrača kritike civilne družbe in opozicije

Berlusconi: Ogrožena svoboda tiska? To je kato-komunistična šala!

Franceschini (DS): Premierjevi nastopi vse bolj spominjajo na fašizem

MILAN - »To, da v Italiji ni svobode tiska, je šala komunistične in kato-komunistične manjšine, ki nadzira 90 odstotkov časnikov.« Tako je predsednik vlade Silvio Berlusconi včeraj odgovoril na vprašanje, kako ocenjuje številne izjave in pobude za zaščito svobode tiska, ki so se pojavile, potem ko so njegovi odvetniki napovedali sodne akcije proti dnevnikom La Repubblica in L'Unità. »Oni razumejo svobodo tiska kot svobodo laganja, žaljenja in sramotenja. Moral sem se obrniti na sodno oblast, saj svoboda tiska ni svoboda psovanja,« je dejal premier v pogovoru za oddajo La telefonata svoje televizije Canale 5.

Berlusconi je voditelju oddaje Maurizio Belpietru nadalje dejal, da so odnosi med vlado in Cerkvijo »odlični«, in to kljub grobi polemiki med njegovim družinskim dnevnikom Il Giornale in katoliškim dnevnikom L'Avvenire, ki je privedla do odstopa direktorja slednjega Dina Boffa. Premier je pristavil, da vladna večina svojo bližino Cerkvi potrjuje tudi z ukrepi na področjih človekovega življenja in družine, pri čemer je izrecno omenil snujoči se zakon o biološki oporoki.

»Italijani niso neumni, kot misli levice, zato podpirajo mojo vlado,« je še povedal premier in zatrdil, da po zadnjih javnomnenjskih raziskavah uživa 70-odstotno podporo. »Večina Italijanov bi bila rada kot jaz in razume moja dejanja. Vsi namreč vejo, da Berlusconi ne krade in ne izkorišča oblasti v lastno korist, kot so to delali skoraj vsi moji predhodniki,« je zatrdil.

Berlusconi je izvajanja so takoj naletela na kopico kritičnih reakcij. Enotni sindikat časnikarjev FNSI je potrdil, da bo 19. t. m. priredil v Rimu manifestacijo v obrambo svobode tiska. »To ni prav nič smešnega, iz dneva v dan se širi seznam občil, ki imajo takšne ali drugačne težave s svobodo informiranja,« je dejal član sindikatovega vodstva.

Voditelj Demokratske stranke Dario Franceschini pa je dejal, da Berlusconi s svojimi nastopi vse bolj spominja na čas fašizma. »Premier misli, da je govoriti o kato-komunistih žalitev. Pozablja pa, da so se komunisti svoj čas borili s katoličani in drugimi, da bi Italijo osvobodili izpod fašizma, na katerega pa on vse bolj spominja s svojimi napadi na svobodo tiska,« je dejal.

Prvi mož UDC Pierferdinando Casini pa je izrazil prepričanje, da se Berlusconi »bled« in da je njegova politična zvezda v zatonu.

POLITIKA - Berlusconi se je ogradil od pisanja Il Giornale

Fini tarča ostrih kritik iz desnosredinskih vrst

RIM - Predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini je postal tarča ostrih kritik v desnosredinskih krogih, katerim, kot znano, sam pripada, saj je bil dolga leta voditelj Nacionalnega zavezništva, zdaj pa je vidni predstavnik Ljudstva svobode, ki mu sicer načeljuje predsednik vlade Silvio Berlusconi. Včeraj ga je premierjev družinski dnevnik Il Giornale frontalno napadel. V daljšem uvodniku mu je direktor Vittorio Feltri očital, da vse pogosteje zavzema stališča, ki so blizu levici, od vprašanja imigracije do vprašanja biološke oporoke. Po Feltrijevem pisanju naj bi Fini

GIANFRANCO FINI

to delal, da bi s pomočjo glasov levice postal predsednik republike.

Finiju v bran so se postavili nekateri predstavniki razpuščenega Na-

cionalnega zavezništva, med njimi ministra Andrea Ronchi in Giorgia Meloni. Zvečer pa se je z noto za tisk oglasil sam Berlusconi. Ogradil se je od pisanja Il Giornale ter Finiju zagotovil svoje spoštovanje in bližino.

Sicer pa je zanimivo, da je včeraj ob neki drugi priložnosti Berlusconi silovito napadel predlog, da bi priznali priselencem volilno pravico na upravnih volitvah, za kar se Fini že nekaj časa zavzema. Iz istega razloga je Finija napadel tudi vodja Severne lige Umberto Bossi, ki je brez dlak na jeziku dejal, da je predsednik poslanske zbornice »nor«.

POLITIKA - Voditelj Italije vrednot

Di Pietro za alternativo

V Trstu bo stranka zbiral podpise proti uplinjevalniku pri Žavljah

Antonio Di Pietro včeraj v Trstu

KROMA

TRST - Italija vrednot si bo prizadevala za koalicijo, alternativno desnosredinski: »Brez Berlusconi na desni in brez berluschinov na levici.« Tako je napovedal lider stranke Antonio Di Pietro med včerajšnjim tržaškim srečanjem s somišljeniki stranke.

Nekdanji javni tožilec preiskave čiste roke je prispel v Trst, da bi predstavil pot, ki bo februarja prihodnjega leta privedla do prvega kongresa stranke. Bolj kot strankina bodočnost pa je Di Pietro zanimala politična prihodnost države. Italija vrednot se zaveda, da je treba v bipolarnem sistemu »zgraditi zavezništvo, ki bo alternativno sedanjim vladam, ta alternativa pa mora biti napredna, reformistična, liberalna in solidarnostna,« je nakazal. In pozval morebitne zaveznike, naj »ne kandidirajo obsojencev, naj ne sprejmejo kriminalcev, naj ne vabijo v bodočo vlado ljudi, ki imajo odprte račune s pravico«. Nadalje je zagotovil, da »ne bomo dali del v zakup podjetjem, ki so bila obtožena kaznivih dejanj zoper javne uprave, zasti davčno, in zoper varnost delavcev«. Di Pietro se je obregnil tudi ob Banko Italije. Banko bi morala nadzorovati država. Sedaj jo nadzorujejo tisti, ki bi morali biti nadzorovani, zato državna banka ne izvaja sankcij proti tistim bančnim zavodom, ki zahtevajo oderuške obresti, je poudaril Di Pietro.

Na srečanju je bilo tudi napovedano, da bo Italija vrednot dala pobudo za ljudsko peticijo proti gradnji uplinjevalnika pri Žavljah.

Zbližanje med industrialci in zveznim sindikatom CGIL

CERNOBBIO - Odnosi med industrialci in zveznim sindikatom CGIL se izboljšujejo. Ob robu seminarja Studia Ambrosetti v Cernobbiu sta se namreč v nedeljo sešla predsednica Confindustrie Emma Marcegaglia in voditelj največjega italijanskega sindikata Guglielmo Epifani. To je prvi resnejši poskus medsebojnega zблиžanja po reformi delovnih pogodb, ki je bila izpeljana brez CGIL. »V težkih trenutkih, kot je sedanj, moramo poudarjati stvari, ki nas združujejo, in ne tistih, ki nas delijo,« je ob koncu srečanja dejala Marcegaglia. »Vsem je v korist, če se spopadamo s krizo bolj enotni,« se je odzval Epifani, ki pa je poudaril, da morajo industrialci svojo dobro voljo dokazati tudi z dejstvi. Nanašal se je na številna odprta pogajanja za obnovitev delovnih pogodb.

Noemi Letizia: Nisem kriva za ločitev Berlusconijevih

RIM - »Vsi lahko vidijo, da nisem jaz kriva za ločitev« med Silvijem Berlusconiem in Veronico Lario. Tako je v intervjuju za Sky tv in Daily Mail med drugim povedala Noemi Letizia, dekle iz Neaplja, ki je svoj 18. rojstni dan aprila letos praznovala v družbi predsednika vlade oz. »papija«, kot ga rada kliče. Kot znano, je to razburilo premierjevo soprogo, ki je tedaj dejala, da ne more živeti z možem, ki se druži z mladoletnicami in je dejansko malo pozneje zahtevala razvezo zakona. Noemi Letizia je v intervjuju poudarila, da Berlusconi je pozna iz otroških let, češ da je premier že leta prijateljaval z njenim očetom. Poznavalci pravijo, da se je dekle nekoč drugače izrazila in da je v njenih sedanjih izjavah več protislovij.

Dva mrtva na Mont Blancu in dva na Monte Rosi

AOSTA - Včeraj okrog 13. ure je na ledeniku Toulou na pogorju Mont Blanca strmoglavil helikopter, pri čemer sta umrli dve osebi, drugi dve pa sta se hudo ranili, eden od kate-rih (gre za pilota) zelo hudo. Do nesreče je prišlo med popravljanjem električne napeljave za kočjo Vecchio Torino. Nekaj ur prej pa se je na Monte Rosi pripetila druga nesreča, ki je prav tako zahtevala dve človeški življenji. Gre za švicarskega alpinista, ki sta padla v prepad, ko sta se nahajala kakih 4 tisoč metrov visoko. Posegla je gorska reševalna služba iz Aoste, in sicer s helikopterjem, ki pa ni mogla narediti drugega kot pripeljati trupli v dolino.

KRIZA - Napoved agencije Moody's

Italijanski BDP naj bi letos padel »le« za 4,4%

RIM - Da se gospodarski položaj počasi, skoraj sramežljivo izboljšuje, potrjujejo tudi napovedi, ki se vrstijo od začetka poletja. Zadnja prihaja od mednarodne agencije za ocenjevanje kreditne sposobnosti Moody's, ki Italiji za letos napoveduje 4,4-odstotno znižanje bruto domačega proizvoda (BDP), za prihodnje leto pa 0,1-odstotno rast. To je najboljša letošnja napoved, potem ko je vlada junija napovedovala za letos 5,2-odstotno znižanje BDP, OECD je konec avgusta napovedala 5,2-odstotni padec, Banka Italije pa približno 5-odstotnega. Do rahlega izboljševanja makroekonomskih kazalcev, na katerih te napovedi temeljijo.

Če se vrnemo k ocenam agencije Moody's, ta napoveduje, da bo delež tekočega proračunskega na BDP letos dosegel -4,5 odstotka, prihodnje leto pa -4,8 odstotka (vlada je napovedala -5,3% oz. -5%), medtem ko bo javni dolg na BDP zrasel na 113 odstotkov,

potem ko je lani znašal 105,8 odstotka. Inflacijska stopnja bo letos v povprečju znašala 1 odstotek, prihodnje leto pa 1,8 odstotka. Moody's ohranja oceno kreditne sposobnosti Italije nespremenjeno, Aa2 s stabilnimi izgleidi, na kar vpliva visok javni dolg.

Sicer pa to italijansko bolezen kompenzira »zelo velika gospodarska moč« države, medtem ko je finančna sposobnost vlade le »visoka«, ker mora upoštevati potrebe servisiranja javnega dolga, ki je lani prekinil padajoči trend iz prejšnjih let. Analitiki agencije Moody's opozarjajo tudi na »relativno pomanjkanje ekonomske dinamčnosti«, izpostavljajo pa »visoko sposobnost vlade za proračunsko uravnavanje«, in to kljub predvidenemu znižanju davčnih prihodkov in dodatnim odhodkom zaradi recesije. Italija je v globalnem sistemu na boljšem tudi kar zadeva banke, ki so bistveno manj izpostavljene, in zaradi razmeroma nizke zadolženosti privatnega sektorja.

BENETKE - Nenevaden gost na filmskem festivalu

Venezuelski predsednik Chavez včeraj zatemnil filmske zvezdnike

Oliver Stone in Hugo Chavez

ANSA

BENETKE - Glavni protagonist včerajšnjega dne na beneškem filmskem festivalu je bil venezuelski predsednik Hugo Chavez. Prišel je, da bi prisostvoval predstavitvi dokumentarca ameriškega režiserja Oliverja Stoneja South of the Border, ki govori prav o Chavezu in o drugih latinsko-ameriških politikih. S svojo komunikativnostjo je latinskoameriški voditelj takoj priklical pozornost občinstva in medijev nase, poleg tega pa so mu vzklikali venezuelski in drugi politični privrženci, tako da je v Palači kina doživel pravo zmagoslavje. Nekateri pravijo, da se kaj takšnega na festivalu ni zgodilo vse od časa fašizma.

Medtem je včeraj v Benetke prispel ameriški igralec George Clooney. Prišel je s svojo najnovejšo spremljevalko Elizabeth Canalis. Nekateri pravijo, da se bo z njo v kratkem poročil, drugi pa še vedno vztrajajo, da naj bi Clooney imel drugačna spolna nagnjenja. Kdo ve, mogoče pa eno ne izključuje drugega, salomonsko modrujejo tretji.

BAZOVICA - Na svečanosti poleg množice trije slovenski ministri; Ljubica Jelušič, Igor Lukšič in Gregor Golobič

Fašizem je bil državni terorizem, upor proti njemu pa častno dejanje

Na slovesnosti pri Sv. Ani je govoril Matjaž Bidovec, na osrednji bazovski proslavi Franco Juri in Luigia Negro

Na fotografijah
levo Luigia Negro
in Franco Juri,
desno pogled na
del nastopajočih
na proslavi v
Bazovici, spodaj
Matjaž Bidovec
govori ob
spomeniku pri Sv.
Ani

KROMA

Ob grobnici svojega strica Ferda Bidovca in ostalih treh bazoviških žrtev je Matjaž Bidovec v nedeljo zjutraj na pokopališču pri Sv. Ani izrekel težke besede. Potem ko se je spomnil na gorje, ki ga je utrpela Bidovčeva družina, je italijanski državi očital, da onečaščuje pred- in medvojne žrtve fašizma. V svojem imenu in v imenu vseh sorodnikov je govornik zahteval, naj Italija javno prizna, da slovenski uporniki zoper fašizem niso bili zločinci. Bidovčeva družina zato pričakuje, da bodo žrtve javno rehabilitirane.

Letos je 6. september – dan, ko so bili leta 1930 umorjeni Bidovec, Marušič, Miloš in Valenčič – padel na nedeljo, zaradi česar je žalna slovesnost na tržaškem pokopališču potekala nekaj ur pred osrednjo svečanostjo v Bazovici. Tudi pri Sveti Ani je za uvod spregovoril Milan Pahor, ki je obnovil, kako je nastal spomenik na tržaškem pokopališču. Tu so trupla štirih žrtev spoštljivo pokopali šele leta 1945. Kamniti spomenik s štirimi vklesanimi obrazi žrtev pa so postavili leta 1965 po načrtu Zdenka Kalina in Borisa Kobeta.

Na nedeljski svečanosti je pel mladinski zbor Tončke Čok iz Lonjerja in s Katinare pod vodstvom Manuela Purgerja. Pred spomenik pa so vence in šope rož položile številne delegacije strank, društev in odborov.

Popoldne je v Bazovico ob 79. obletnici prvega tržaškega procesa poleg nekaj stotin ljudi z obeh strani meje prišla tudi visoka delegacija slovenske vlade. Zastopali so jo obrambna ministrica Ljubica Jelušič in šolski minister Igor Lukšič ter državni sekretar za Slo-

vence v zamejstvu in po svetu Boris Jesih. Spomin na štiri bazoviške žrtve so počastili še konzulka Bojana Cipot, senatorka Tamara Blažina, predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, številni župani slovenskih in italijanskih občin ter predstavniki mnogih borčevskih, političnih, kulturnih in športnih organizacij. Na nedeljski svečanosti smo med občinstvom videli tudi ministra Gregorja Golobiča.

Ljubica Jelušič je po položitvi venca pred spomenik štirim žrtvam pozdravila navzoče. Dejala je, da sta v preteklosti trčila romanska in slovanska kultura, pri čemer se je domoljubje postavilo proti raznarodovalnemu fašizmu. Po besedah ministrice pa je danes čas, da odpravimo vse, kar zavira strpnost in miroljubno sožitje, saj smo združeni v eno kulturo in en svet, zavezujeta pa nas skupna usoda in odgovornost v Evropski uniji in zvezi NATO.

Severnoatlantsko zavezništvo je omenil tudi eden od dveh govornikov na proslavi Franco Juri, ki je govoril v italijanščini. Predstavniki italijanske skupnosti v Sloveniji in poslanec v Državnem zboru je naštel današnje primere fašizma, pri čemer je poleg pošiljanja vojakov v Afganistan omenil še nacionalizem, odpor do priseljencev in vsak poskus odpravljanja razlik.

Juri je opozoril na nevarnost, da bi se iz lenobe ali prilagodljivosti sprijaznili s tovrstnimi težnjami, s čimer bi ponovili napako večine italijanskega prebivalstva v času Mussolinija. Vendar Juri se je tudi spomnil, da so se

Duceju poleg slovenskih protifašistov uprli še Matteotti, brata Rosselli, Gramsci, Gobetti in Sturzo ter da so mnogi Italijani stopili na pravo stran. »Ponosen sem, da sem sin garibaldinca, ki se je bojeval s slovenskimi partizani,« je dejal Juri, ki ne nasprotuje pieteti. Ta pa ne sme biti razlog za brisanje zgodovinskih dejstev, je ocenil italijanski govornik, ki se je postavil na stran štirih bazoviških žrtev. Koprski poslanec je pri tem označil za zablodo vse razlage, češ da so oni in drugi delali napake in da je zato treba vse postaviti na isto raven. Bidovec, Marušič, Valenčič in Miloš so res podtaknili bombe v vrtce, je razložil Juri, a ko v njih ni bilo nikogar, sploh pa v tiste vrtce, ki jih je fašizem zgradil, da bi slovenske vasi spremenil v italijanske. Fašizma torej ne gre nikakor opravičevati, je še dejal Juri, saj je slonel na institucionaliziranem umoru in državnem terorizmu. Fašistična država torej ni bila pravna država, je še dodal koprski poslanec.

V slovenščini pa je spregovorila Luigia Negro. Spomnila se je desete obletnice sprejetja zakona 482, ki štiti jezikovne manjšine v Italiji. Pri tem se je vprašala, zakaj je italijanska država ta zakon sprejela šele več kot 50 let po sprejetju svoje ustave, ki v šestem členu določa varstvo manjšin. Kulturna delavka iz Režije je opozorila tudi na podli poskus, da bi slovenska narečja na Videmskem obravnavali kot neslovenska in še vrsto drugih oblik zaviranja razvoja slovenske skupnosti. »Če malo pomislimo na vse to in tudi na zgodovino,« je zaključila svoj govor, »ugotovimo, kako so pomembne človekove primarne vrednote, kot so svoboda, mir, sožitje, sodelovanje, medsebojno poznavanje in spoštovanje.«

Nedeljsko proslavo je povezoval Milan Pahor. Kot vsako leto je na kratko obnovil dogodke iz leta 1930 in ocenil, da so štiri fantje, umorjeni v Bazovici, predstavniki prvega antifašizma v Evropi. Dodal je, da je spomenik žal večkrat tarča oskrunitev, kar se je zadnjič zgodilo marca letos. Po Pahorjevih besedah se za temi dejanji skrivajo ljudje z istimi nameni kot provokatorji, ki se pod krinko pietete zbirajo pri jami Golobivnica in tam obtožujejo »genocidne Slovence«.

Na nedeljski svečanosti so nastopili združeni zbori in godbe zamejskih Slovencev pod vodstvom Marka Sancina. K spomeniku štirim žrtvam so položile venec številne delegacije, med temi tudi družina Bidovec iz Kranja, ki ji je občinstvo zaploskalo. Najglasnejše ploskanje pa si je prislužil 90-letni partizan in igralec Aleksander Valič, ki je položil venec Občine Nova Gorica. (peter verč)

več fotografij na www.primorski.eu

BAZOVICA - Planinci z obeh strani meje Tradicionalni pohod s preko petsto udeleženci

Da bo tudi letošnji spominski pohod »Bazoviški junaki« odlično uspel, je bilo jasno že zjutraj, ko so se pohodniki odpravili na pot, saj so jih pri bazovskem kalu našeli preko 450. Mnogo drugih se je glavnini pridružilo kasneje, nekaj je bilo zamudnikov, tako da je bilo udeležencev tokrat kar preko 500! Res lepo zadoščenje za organizatorja – planinski odsek Športnega združenja Sloga na čelu z njegovim načelnikom in glavnim pobudnikom pohoda Viktorjem Stoparjem.

S tradicionalnim pohodom na Kokoš so želeli na tako poseben način počastiti štiri bazoviške žrtve številni domači ljubitelji našega Krasa kot številni planinci iz Slovenije, med katerimi izstopajo že zvesti pohodniki planinskih društev iz Sežane, Ilirske Bistrice, Raven na Koroškem, Reke in drugod. Smer pohoda je vsako leto enaka in se vije od Bazovice do Jezera, od tod ob robu doline Glinščice do Drage, Peska in Gročane do koč na Jermancu, kjer je postanek. Domače planinsko društvo vse pogosti s čajem, po malici pa se pot nadaljuje do vrha hriba Kokoš, od koder se nato vsi udeleženci v koloni spustijo do strelišča na bazovski gmajni. Pogled na dolgo

kačo mladih in manj mladih, ki se za polajajočimi slovenskimi in borčevskimi zastavami ter ob petju partizanskih pesmi spuščajo na prizorišče osrednje komemoracije, je res veličasten in udeležence pohoda je tudi letos ob prihodu na cilj pozdravilo navdušeno ploskanje.

Pohod seveda ni tekmovalnega značaja, najzvestejši udeleženci pa so bili, kot vedno, tudi letos deležni spominskih priznanj: bronaste značke za dva, srebrne za štiri in zlate za šest opravljenih pohodov. Posebno priznanje – delo umetnika Pavla Hrovatina – pa so dobili tisti, ki so se pohoda udeležili deseti oziroma dvajseti.

Prihodnje leto bo na sporedu jubilejna trideseta izvedba pohoda in pri Športnem združenju Sloga že načrtujejo posebno slavnostno izvedbo.

Športnih pobud ob proslavljanju spomina na Bidovca, Marušiča, Miloša in Valentiča pa s tem ni konec: v soboto in nedeljo bo Športno združenje Sloga namreč priredilo še mednarodni moški in ženski odbojkowski turnir za Pokal bazoviških žrtev, ki se ga bodo, poleg domače ženske in moške ekipe, udeležile še ekipe iz Slovenije, Hrvaške in Avstrije. (inka)

DRAGA 2009 - V nedeljo so se zaključili 44. študijski dnevi v organizaciji DSI

Od možnega novega razcveta krščanstva do izzivov globalizacije

O tem sta predavala Edvard Kovač in Matej Makarovič - Maša in predstavitev fotomonografije o Alojzu Rebuli

Zastor je padel tudi nad letošnjo že 44. izvedbo študijskih dni Draga 2009, ko sta v nedeljo pod šotorom v Parku Finžgarjevega doma na Opčinah tradicionalno pobudo Društva slovenskih izobražencev zaključili predavanji Edija Kovača in Mateja Makaroviča.

Zadnji dan Drage se je začel zjutraj s tradicionalno mašo, ki jo je tudi letos daroval škof msgr. Evgen Ravignani, ki je poudaril kristjanovo nalogo, da pogumno in jasno priča za vero v času, ko v Evropi prihaja do zatemnitve vrednot, zasidranih na veri in je evropska kultura brez duše. Verska problematika je bila v središču pozornosti tudi med dopoldanskim predavanjem, ki je tem vprašanjem tradicionalno posvečeno. Tokrat je bilo zaupano filozofu in teologu Edvardu Kovaču, ki je ob moderatorju Martinu Breclju govoril na temo Postkrščanska era ali vek novega krščanstva?. Med omenjenima možnostima se predavatelj nagiba k drugi: res je sicer, da krščanstvo v Evropi upada, da je manj običajna nedeljskih maš in da zmaga se sekularizacija, zaradi katere Evropa tudi ni sposobna priti v interkulturni dialog s pripadniki drugih narodov, ver in kultur, ki prihajajo na staro celino in kažejo veliko samozavest. Vendar človek ostaja iskalec in romar, zato se Kovač nagiba k trditvi, da lahko pride do novega razcveta krščanstva oz. predvsem katolištva, ki pa ne bo izključujoče, ampak bo sobivalo z drugimi oblikami krščanstva: tradicija in Cerkev se morata namreč spreminjati, če hočeta ostati isti. Pri tem je Kovač opozoril na spreminjanje verske prakse v obliki številčnega obiska tistih obredov, kjer se ohranja odnos do svetih skrivnosti, zlasti v samostanih, ter na uspeh t.i. karizmatičnih duhovnih gibanj. V etičnem in moralnem smislu pa je poudaril pomen prijateljskega osebnega odnosa, v katerega vodi pristno verovanje. Postmoderni kristjan sicer ne bo zavračal cerkvene hierarhije, ampak njenih moralnih zahtev ne bo sprejemal več nekritično, ampak preko dialoga. Udeležence Drage je pred Kovačevim predavanjem pozdravil tudi veleposlanik Republike Slovenije v Rimu Andrej Capuder.

Drago 2009 pa je popoldne sklenil sociolog Matej Makarovič s svojim predavanjem na temo Slovenija, Evropa in globalizacija, še pred tem pa so udeleženci študijskih dni prisostvovali lepemu kulturnemu dogodku - predstavitvi nove dvojjezične fotomonografije Alice Zen, posvečene pisatelju Alojzu Rebuli ob njegovi 85. letnici, o kateri sta ob slavljenčevi prisotnosti govorili avtorica in urednica založbe Mladika Nadia Roncelli.

Če se vrnemo k Makarovičevemu predavanju, je govornik, ki ga je uvodoma predstavil Andrej Černic, najprej razčlenil kulturne, politične in ekonomske dileme, ki jih prinaša globalizacija in kjer predavatelj očitno vidi več plusov kot minusov: npr. glede demokracije meni, da trenutno nima etične alternative, pa tudi a ekonomskem področju se države, ki so najbolj vključene v globalizacijo, tudi hitreje razvijajo. Tudi osamosvajanje ni nasprotje globalizacije, je dejal Makarovič in podal primer Slovenije, katere osamosvojitev je bila pot za normalno vključitev v procese globalizacije in evropske integracije. Glede odvisnosti pa je treba biti odprti za zunanje impulze, a hkrati imeti strategijo za usmerjanje teh impulzov v lastni razvoj.

Tu se Slovenija sooča s tremi problemi: enega predstavljajo »plemeniti tajkuni«, ki so bili veliki domoljubi takrat, ko so gradili svoje imperije, ne pa, ko so jih prodajali. Dalje je tu »plemeniti totalitarizem«, kjer nekateri še verjamejo v mite o Titu, je dejal Makarovič. Nazadnje je omenil še mit o domači vsevednosti, ki prevladuje v večjem delu stare etabilirane akademske sfere in ki se kaže na primer v težnjah po dodatnem zapiranju šolskega prostora. Glede koordinacije v globalizaciji pa je ključni izziv, kako iskati pravo ravnesje. Tudi Slovenija mora začeti razmišljati v vedno večji meri široko, v smer transnacionalnih koordinacij, primer tega pa je bilo ravno lansko predsedovanje Evropski uniji. (iž)

S predavanjema Edija Kovača in Mateja Makaroviča (na sliki) so se v nedeljo na Opčinah 44. študijski dnevi Draga 2009 zaključili

KROMA

FESTIVAL MLADINSKE USTVARJALNOSTI - Zaključna okrogla miza

Za mlade možnosti obstajajo, manjkata pa dialog in povezovanje

V soboto se je v režiji društva Mladi v odkrivanju skupnih poti pod streho beglega šotora Drage v parku opusnega Marjanišča odvila okrogla miza na temo ustvarjalnosti in inovativnosti mladih v zamejstvu. Srečanje je potekalo v sklopu festivala mladinske ustvarjalnosti, ki je na Opčinah stekel že ob začetku tedna. Vodila ga je Patrizia Jurinčič, k pogovoru pa so organizatorji povabili predstavnike mlajše in malce starejše generacije Slovencev v zamejstvu. Pri besedi so se tako zvrstili Bojan Mevlja, sicer direktor koprškega središča Rotunda, ki je bila glavna organizatorica letošnje poletne izvedbe Drage mladih, poleg njega še Aljoša Jarc, deželni predsednik mladih Slovenske skupnosti in Julija Berdon iz društva MOSP. Na izzive mladih in moderatorke pa so odgovarjali ravnateljica Slovenskega raziskovalnega inštituta Maja Mezgec, predstavnik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Alan Oberdan, novinar in urednik spletne informativne strani SloMedia.it Darko Bradassi ter igralec in režiser Boris Kobal.

V začetku je Mevlja nakazal vsebino deklaracije poletne Drage mladih, ki je v Kopru potekala pod geslom Ustvarjalnost in inovativnost mladih. V njej je zapisano, da imajo mladi danes velik potencial, ki pa ne more priti vedno do izraza. Družbena podpora mladim naj bo zato širša, razvojni projekti pa zastavljeni na daljši časovni rok. Zelo pomembno je, da se mladi predvsem v gospodarstvo in njegov razvoj vključujejo kot potencial, ne pa samo in izključno kot poceni delovna sila.

V sklopu debate je bilo seveda slišati veliko mnenj in glasov. Maja Mezgec je veliko poudarila, da SLORI skrbi predvsem za opravljanje družbenih raziskav. Tudi med mladimi je seveda veliko takih, ki jim je raziskovanje pri srcu, radovednost in ustvarjalnost sta lahko na tem področju le nekakšna začetna vzpodbuda, ostalo pa temelji predvsem na vztrajnosti in sistematičnosti. Alan Oberdan je dejal, da naše stanovsko združenje skrbi predvsem za formacijo mladih, ki se podajajo na pot samostojnega poklica. V kratkem bodo namreč ustanovili posebno sekcijo, ki bo združevala mlade trgovce in obrtnike, redno pa prirejajo tudi izobraževalne tečaje za mlade, ki bi hoteli stopati po tej poti. Darko Bradassi je v uvodu svojega posega najprej orisal nastanek in razvoj spletnega portala SloMedia.it, ki deluje že slabo leto, sodelovanje pri njegovem oblikovanju je odprto vsem, v kratkem pa naj bi spletno stran opremili tudi s posebnim razdelkom za mlade, saj si na tak način želijo podpreti njihovo kreativnost. Boris Kobal pa je dejal,

Festival mladinske ustvarjalnosti se je zaključil s sobotno okroglo mizo

KROMA

da je seveda gledališče s tržnega vidika zelo majhna niša, saj je na tem področju malo možnosti za zaposlitev. Nato se je spomnil začetkov lastne gledališke kariere, hkrati pa poudaril, da je naš tržaški Talian hram v sedemdesetih premalo poudarjal vlogo mladih talentov.

Po uvodnih posegih se je seveda razvila debata, ki je zajela tudi občinstvo. Današnje življenje v zamejstvu mlade utesnjuje? Si morda zaradi tega čimprej želijo drugam študirat ali iskat zaposlitev? Možnih odgovorov je seveda več. Morda mladi danes ne znajo oziroma ne zmorejo izkoristiti vseh možnosti, ki se jim ponujajo. Povečan individualizem in kdaj tudi prekomerna uporaba oz. zloraba računalnika veliko mladih odvrača že od samega družjenja. Študij v tujini oz. drugje je seveda velika priložnost za osebno obogatitev, vprašanje pa je, če se bogati ljudje vračajo v domače kraje. To po mnenju nekaterih sploh ni nujno, saj mora posameznik živeti svoje življenje, ne pa živeti za neko skupnost. Internet lahko seveda v današnjem času pripomore k povezavi »zamejstva v svetu« in tistega doma. Slišati pa je bilo tudi veliko pripomb na račun medgeneracijske (ne)komunikacije. V civilni družbi in politiki se mladi resda udeležujejo, izredno malo pa je takih, ki zasedajo pomembne in odgovorne položaje. Za mlade torej možnosti obstajajo, manjka pa predvsem konstruktivnega dialoga in medsebojnega ter medgeneracijskega povezovanja. Na tem bo treba v prihodnosti zato tudi graditi.

Letošnji festival mladinske ustvarjalnosti se je v soboto zvečer sklenil v dvorani Finžgarjevega doma s predstavitvijo delavnic, ki so v minulem tednu potekale na Opčinah. Najuspešnejši so bili mladi gledališčniki, ki so pod mentorstvom in režijo Lučke Peterlin zaigrali igrico z naslovom Bos(s)i v šoli. (ps)

Na razstavi o Fulviu Tomizzi predavanje Mirana Košute

V okviru razstave o Fulviu Tomizzi v palači Gopcevič (Ul. Ros-sini št. 4) bo danes ob 17. uri predavanje Mirana Košute na temo Prevajanja. To bo četrta iz sklopa sedmih konferenc, ki jih prireja organizatorji med razstavo. Spomnimo naj, da bo razstava o Tomizzi odprta do 15. septembra vsak dan od 9. do 19. ure.

Tečaj higiene živil za delavce pri SDGZ

Kot znano, morajo delodajalci, ki pri svoji dejavnosti pridejo v stik z živilom, nuditi ustrezno izobrazbo svojim delavcem. Pred leti so ukiniteli t.i. zdravniško knjižico (it. libretto sanitario), namesto nje pa morajo delavci obvezno opraviti specifični tečaj, ki traja tri ure. Potrdilo o udeležbi na tovrstnem tečaju dejansko nadomesti zdravniško knjižico. Slovensko deželno gospodarsko združenje in podjetje Servis prirejata v ta namen pod nadzorstvom podjetja za zdravstvene storitve (A.S.S. n.1 Triestina) tečaj za delavce v zvezi s higieno živil. Tečaj bo jutri, 9. septembra v Obrtni coni Zgonik od 14.30 do 18. ure. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Interesenti so vabljeni, da se javijo in vpišejo svoje uslužbenke na tečaj. Za morebitne informacije lahko pokličejo na tajništvo SDGZ - Servis na tel. 040 6724855.

V Dolini predstavitev projekta Biodistrict

Na dolinskem županstvu bo danes ob 11. uri sestanek za predstavitev projekta Biodistrict, ki ga prireja Občina Dolina. Gre za projekt z naslovom Kmetijsko-energetsko čezmejno območje za proizvodnjo toplotne in električne energije iz biomas v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Italija-Slovenija 2007-2013, ki je bil zamišljen v sodelovanju z zavodom CETA - Center za teoretično in uporabno ekologijo, glede izrabljanja biomas. Na srečanje so povabljeni Pokrajina Trst, vse občine na Tržaškem in slovenske obmejne občine.

KMEČKA ZVEZA

Meritve sladkorja in kislosti grozdja

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da bo njena svetovalna služba v sodelovanju z Zadružno kraško banko in Svetovalno službo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije opravila meritve sladkorne stopnje in kislosti grozdja po sledečem vrstnem redu:

Medjavar: torek 8. septembra (danes) od 14:00 do 15:00 ure na kmetiji Paola Ferglie;

Cerovlje: torek 8. septembra (danes)

od 11:00 do 12:00 ure na kmetiji Andreja Antonič;

Zgonik: četrtek, 10. septembra od 14:00 do 15:30 ure na kmetiji Mirota Žigona;

Salež: četrtek, 10. septembra od 16:00 do 17:30 ure pri Radu Miličič;

Repen: petek, 11. septembra od 10:00 do 12:00 ure pri Renzu Tavčarju;

Svetovalna služba KZ

ŠOLSTVO - Za učence in dijake se začenja novo šolsko leto

V tem tednu začetek pouka v vrsti vrtcev in šol

Prvi so včeraj v šolske klopi sedli dijaki NSS Simona Gregorčiča v Dolini

Za večino učencev in dijakov slovenskih šol na Tržaškem se ta teden začenja pouk v okviru novega šolskega leta. Prvi so včeraj prestopili šolski prag dijaki Nižje srednje šole Simona Gregorčiča v Dolini (na sliki KROMA). Šolo bo obiskovalo letos 49 dijakov, od katerih jih je 22 v prvem razredu, ki z letošnjim šolskim letom začenja triletni projekt »tehnološkega« razreda, saj se je šola aprila letos prijavila na natečaj Cl@ssi 2.0, ki ga je razpisalo italijansko ministrstvo za šolstvo s ciljem pospeševati uporabo novih tehnologij pri šolskem pouku in vsakdanu. Šola Gregorčič je bila ena od šestih šol iz Furlanije-Juljske krajine, ki so bile - skupaj z večjim številom šol iz drugih dežel v Italiji - izbrane, da izvedejo projekt, pri tem pa bo deležna vsote v višini 30.000 evrov. Tehnološkega materiala niso še prejeli, ampak predvideno je, da bo vsak dijak imel svoj prenosni računalnik, v razredu pa bo tudi interaktivna tabla.

Po dolinskih dijakih bodo danes v šolske klopi sedli njihovi vrstniki iz NSS Iga Grudna v Nabrežini, jutri pa bodo s poukom začeli otroci vrtcev in osnovnih šol Večstopenske šole na Vrdeli, katerim bodo v četrtek sledili učenci openskega in dolinskega didaktičnega ravnateljstva, Večstopenske šole pri Sv. Jakobu, srednješolci vrdeške večstopenske šole ter dijaki Liceja Franceta Prešerna in Trgovskega tehničnega zavoda Žige Zoisa.

SSK - Tiskovna konferenca o razlogih za pritožbo na Deželno upravno sodišče

»Novi regulacijski načrt občinske uprave je napad na slovensko narodno skupnost«

»Novi regulacijski načrt je napad na slovensko narodno skupnost, ker predvideva težke posege in izničuje možnosti gospodarskega razvoja na ozemlju in torej razvoja same manjšine. S tem tudi krši zaščitni zakon 38/01. Zato bo stranka Slovenske skupnosti v primeru, da občinska uprava načrta ne spremeni, vložila pritožbo na Deželno upravno sodišče.«

To je poudaril včeraj pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Peter Močnik na tiskovni konferenci, ki sta se je udeležila tudi občinski svetnik SSK Igor Švab in predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič ob udeležbi pokrajinskega predsednika Sergija Mahniča. Namen srečanja, je povedal Močnik, je bilo pojasniti stališče SSK in razloge za pritožbo še zlasti po »nesrečnih« izjavah župana Roberta Dipiazze in nekaterih drugih političnih predstavnikov, ki jih je v prejšnjih dneh objavil lokalni tisk.

Regulacijski načrt občinske uprave krši osnovna načela zaščitnega zakona, je menil Močnik, in točneje člen 21, ki se sklicuje na 16. člen konvencije o zaščiti manjšin Sveta Evrope in ga je Italija ratificirala z zakonom. Pritožba je torej samozaščitna Slovencev in ozemlja, na katerem živimo, je poudaril Močnik in razložil, da je njen namen odpraviti težke posege v ozemlje. Dovolj je pomisliti, da bo pri Banih okrog tisoč na novo naseljenih, v Trebčah približno 300 in na območju od Gropade do Bazovice prav toliko. Nastale bodo gradnje v izključno rezidenčne namene: glede na dejstvo, da v turističnih naseljih (kot je predvideno pri Padričah) ni mogoče preprečiti stalnega bivališča, to konkretno pomeni nove volilce, je naglasil Močnik.

Načrt pri vsem tem sploh ne predvideva gradnje obrtne cone ali drugih ukrepov, ki bi spodbujali lokalno gospodarstvo, je dodal tajnik SSK in izrazil razočaranje nad stališči drugih strank, v katerih so tudi Slovenci, ki niso podprle protesta SSK. Toda gospodarstvo je sestavni del manjšine, pravi Močnik. Načrt, ki uničuje ekonomijo, je torej tudi narodnostno vprašanje, ker zadeva obstoj in razvoj manjšine. Če pa temu dodamo izkoriščanje ozemlja in povezane razlastitve, je Milkovič postregel s podatkom, da je bilo v povojnem obdobju samo na vzhodnem Krasu »izgubljenih« 7 milijonov kvadratnih metrov ozemlja (na skupno 35). Po eni strani so se razširile nekatere vasi in predvsem Opčine in Padriče, drugo pa je služilo za gradnjo avtoceste, centra AREA, sinhrotrona, električnih central, pa tudi odlagališč, kot se je to zgodilo pri Banih in Trebčah.

A.G.

Tiskovna
konferenca
stranke
Slovenske
skupnosti

KROMA

ČRNA KRONIKA - Ognjeni zublji zajeli žakljevino in dvopodne palete

Požar v novem pristanišču

Poseglo 30 gasilcev - Nekaj ur zaprt dostop na sedmi pomol - Poškodovani stebri vhodnega nadvoza

Močan požar je v nedeljo ponoči zajel območje vhoda v tržaško novo pristanišče in po prvih ocenah poškodoval stebre nadvoza, ki vodi na sedmi pomol. Ognjeni zublji so se razplamteli malo pred polnočjo. Zagorele so lesene dvopodne palete za prevoz materiala podjetja Pacorini, nameščene pod nadvozom, ob njih pa še žakljevina.

Na kraju so takoj posegli tržaški gasilci. Ekipa kakih 30 gasilcev je nekaj ur gasila, preden je pogasila ogenj. V požaru je bilo uničenih več sto dvopodnih palet, zaradi ognja pa je bil nekaj časa zaprt dovoz na sedmi pomol. Šele v včerajšnjih dopoldanskih urah so uredili nov, spremenjen dovoz na pomol, da ne bi delo na njem in na ostalem območju novega pristanišča preveč zastalo.

Po prvih ugotovitvah gasilcev in karabinerjev naj bi požar ne bil podtaknjen. Ogenj se je razplamtel sam; morda je k temu botroval ogorek cigarete, ki ga je neznanec vrgel z nadvoza na žakljevino.

Ognjeni zublji so se obsežno razplamteli

FOTO CIVARDI

Naboj »namenjen« predsedniku Ballamanu

Naboj v kuverti, namenjeni predsedniku deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Edouardu Ballamanu. Odkrilo ga je včeraj deželno osebje. Predstavniki Severne lige je takoj obvestil politični oddelek tržaške kvesture, ki so uvedli preiskavo. Poleg naboja ni bilo v kuverti ničesar. Ballaman je izjavil, da pomeni odkritje »naboja korak nazaj v temno obdobje, ko sem bil tarča groženj, zaradi česar so mi odredili policijsko spremstvo.« Zgodilo se je pred leti, ko so Ballamanu grozili po predvajanju dokumentarca nizozemskega režiserja Submission. Ballamanu sta izrekla solidarnost tržaški poslanec Demokratske stranke Ettore Rosato in deželni tajnik UDC, poslanec Angelo Compagnon.

Lažni računi dveh gradbenih podjetij

Finančni stražniki so izsledili dve gradbeni podjetji, ki sta izdali za skupno 15 milijonov evrov lažnih računov. S tem sta utajili za 4 milijone evrov davka na dodano vrednost in pri prisvojitvi kakih 10 milijonov evrov »na črno«. Pet oseb, vpletenih v zadevo, so prijavili sodstvu.

Obvestilo oljkarjem

Deželna agencija za podeželski razvoj sporoča v svojem zadnjem obvestilu (4. septembra 2009), da je število ulovljenih oljčnih muh (adultov) na obmorskih območjih tržaške pokrajine nizko, kar velja tudi za oljčnike v notranjosti Krasa, v katerih je bil že opravljen škropilni poseg proti temu škodljivcu. Ker je število okuženih oljčnih plodov na teh oljčnikih še nizko, ni potreben poseg proti žuželki. Kjer ni bil še opravljen škropilni poseg, omenjena agencija svetuje škropljenje z DIMETOATOM proti ličinkam oljčne muhe na območju miljske, dolinske in tržaške občine ter na obalnem pasu nabrežinske občine.

Začetek pouka v vrtcih občine Devin Nabrežina

Občina Devin - Nabrežina sporoča, da bo pouk v občinskih otroških vrtcih začel kot sledi:

- otroški vrtec v Sesljanu z italijanskim učnim jezikom - ponedeljek, 14. septembra;
- otroški vrtec v Šempolaju s slovenskim učnim jezikom - v ponedeljek, 14. septembra, s sledečim urnikom: od ponedeljka, 14. septembra, do petka, 18. septembra, z urnikom od 8. do 13. ure (s kosilom);
- od ponedeljka, 21. septembra, do torka 30. junija 2010, z urnikom od 8. do 16. ure.

GROČANA - Sejem tipičnih pridelkov s Krasa

Septembrski praznik »nove« Odprte meje

Septembrski vaški praznik v Gročani: levo številni udeleženci praznika, spodaj posega dolinske županje Fulvie Premolin in župana občine Hrpelje-Kozina Zvonka Benčiča Midreja

KROMA

Odprta meja v novem času se je konec preteklega tedna ponovno udejanila v Gročani. Septembrski vaški praznik Slovensko kulturnega društva Krasno polje Gročana, Pesek, Draga je privabil v vas polno ljudi, ki so si ogledali sejem tipičnih pridelkov Krasa in fotografsko razstavo Diega Gerija Kmečki utrinki in razstavo gradiva in izdelkov projekta V sožitju z naravo danes in jutri, ter prisluhnili nastopu pihalnega orkestra Divača.

Prav neposredno povezanost Gročane z zemljo in njenimi pridelki je v pozdravnem govoru opozorila dolinska župana Fulvia Premolin, ob njej pa je pozdravil tudi župan prijateljske občine Hrpelje-Kozina Zvonko Benčič Midre. Domačini so močno navezani na vaški praznik, med njimi je zelo priljubljen, je spomnila Premolinova, ki je tudi nakazala možnost, da bi prav v Gročani priredili Kmetijske dneve, ko bi bila dolinska občina med soorganizatorji pokrajinskega praznika kmetijstva. Tako bi kmetijstvo v tržaški pokrajini dobilo v vasi v dolinski občini svoj primeren dom.

Včeraj danes

Danes, TOREK, 8. septembra 2009
MARIJA

Sonce vzide ob 6.35 in zatone ob 19.30 - Dolžina dneva 12.55 - Luna vzide ob 20.39 in zatone ob 10.43

Jutri, SREDA, 9. septembra 2009
PETER

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24,8 stopinje C, zračni tlak 1025,6 mb raste, veter 17 km na uro severovzhodnik, vlaga 45-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24,3 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 7., do sobote, 12. septembra 2009
Lekarne odprte tudi od 13. do 16. ure

Trg Venezia 2 (040 308248), Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B (040 281256). Bazovica - Grudnova ul. 27 (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Venezia 2, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Ul. Ginnastica 6. Bazovica - Grudnova ul. 27 (040 9221294) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 6 (040 772148).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predprazni-

čna od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nučnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »L'era glaciale - L'alba dei dinosauri 3D«.

ARISTON 17.00, 18.45, 21.00 »Video-cracy - Basta apparire«.

CINECITY - 16.30, 20.00, 22.15 »Segnali dal futuro«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Ricatto d'amore«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »La custode di mia sorella«; 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«; 16.10, 17.10, 18.10, 19.10, 20.10, 21.10, 22.10 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 2D«.

FELLINI - 15.45, 17.50 »Le 13 rose«; 20.00, 21.45 »Fa la cosa sbagliata«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Ricatto d'amore«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 »Cheri«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.00, 18.35, 20.10, 21.50 »Le ombre rosse«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.30, 20.20, 22.10 »Brez povratka 4 3D«; 17.30, 19.30,

21.30 »Grda resnica«; 20.00 »Taxi 4«; 18.00, 21.50 »Vse moje bivše«; 16.40 »G-Force«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.00 »L'era glaciale - L'alba dei dinosauri«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La custode di mia sorella«; 20.15, 22.15 »Il messaggero«; Dvorana 3: 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Segnali dal futuro«; Dvorana 4: 16.30, 18.15 »Sex movie in 4D«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »L'era glaciale - L'alba dei dinosauri«; Dvorana 2: 16.15, 18.00, 19.45, 21.30 »L'era glaciale - L'alba dei dinosauri«; Dvorana 3: 15.20, 17.40, 19.50, 22.00 »Segnali dal futuro«; Dvorana 4: 15.30, 17.30, 20.10, 22.00 »Ricatto d'amore«; Dvorana 5: 15.50, 17.50, 20.10, 22.10 »La custode di mia sorella«.

Šolske vesti

DIJAŠKI DOM TRST obvešča, da so v teku vpisovanja za popoldansko bivanje in učne ure pod vodstvom strokovno vzposobljenega osebja, za osnovne, nižje srednje in višje šole. Za informacije in vpis: ul. Ginnastica 72 - Trst, tel. 040573141

NA DRŽAVNI SREDNJI ŠOLI Igo Gruden v Nabrežini se bo pouk začel danes, 8. septembra, s sledečim urnikom: 7.45 - 13.15.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NA VRDELI obvešča, da se bo pouk na osnovnih šolah (Finžgar, Milčinski in Župančič) začel v sredo, 9. septembra, prvi

teden od 8.30 do 12.30 brez kosila. Pouk v vrtcih (Lonjer in Barkovlje) bo tudi stekel 9. septembra, prvi teden od 8. do 12.30 brez kosila. Pouk na srednji šoli Ciril in Metod (Sv. Ivan in Katinar) bo stekel 10. septembra od 8. do 13.30. Nadaljnje informacije dobijo starši na šoli, oziroma vrtcih prvi dan pouka.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPČINAH sporoča, da se bo pouk v vseh šolah in vrtcih pričel v četrtek, 10. septembra, ob 8. uri. Prva dva dneva se bo pouk zaključil ob 12.30 brez kosila. Reden pouk s kosili in podaljški, se bo v vseh osnovnih šolah pričel v ponedeljek, 14. septembra. V otroških vrtcih pa se bo v tednu od 14. do 18. septembra pouk zaključil ob 13.30 po kosilu.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V DOLINI sporoča, da se bo pouk v vrtcih in šolah začel dne 10. septembra, ob 8. uri in se zaključil ob 13. uri. Vse nadaljnje informacije bodo starši prejeli prvi dan pouka.

DTTZG ŽIGE ZOISA obvešča, da bo prvi dan pouka v četrtek, 10. septembra, od 8.00 do 11.30. Dijaki trgovskega oddelka in I. geo bodo imeli pouk na sedežu Zavoda, Vrdska cesta 13/2, dijaki 2., 3., 4. in 5. geo pa na podružnični šoli, Canestrinjeva ploščad 7.

RAVNATELJSTVO LICEJA FRANCETA PREŠERNA v Trstu obvešča, da se bo pouk začel v četrtek, 10. septembra, ob 10. uri. Veroučitelj vabi k začetni šolski maši isti dan ob 9.30 v svetoivansko cerkev.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBU sporoča, da se bo pouk na vseh osnovnih šolah, otroških vrtcih in na nižji srednji šoli Ivana Cankarja začel v četrtek, 10. septembra. Prvi dan pouka bo v otroški vrtcih in na osnovnih šolah potekal od 8. do 13. ure vključno s kosilom, na nižji srednji šoli pa od 7.50 do 11.40. Starši učencev otroških vrtcev, osnovnih šol in dijakov prvega razreda nižje srednje šole Cankar so vabljeni, da se zadržijo prvo uro na krajšem sestanku z učnim osebjem, na katerem bodo prejeli vse potrebne informacije.

VZGOJITELJICE OBČINSKEGA OTROŠKEGA VRTCA OBLAK NIKO PRI SV. IVANU vabijo starše novo vpisanih otrok na sestanek, ki bo v četrtek, 10. septembra, ob 16. uri v prostorih vrtca v Ul. alle Cave 4.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NABREŽINA sporoča, da bo prvi dan pouka na vseh šolah in vrtcih v ponedeljek, 14. septembra, od 8. do 13. ure brez kosil. Od torka, 15. septembra, se bo na c.o.s. S. Grudna, L.K.Gorazda in 1. maj 1945 pouk odvijal po normalnem celodnevem urniku. Na o.s. V. Ščeka in J. Jurčiča se bo pouk odvijal prvi teden od 8. do 13. ure brez kosil. V otroških vrtcih se bo prvi teden pouk odvijal od 7.30 oz. 7.45 do 12.30 brez kosil. Na področju občine Zgonik bodo šolabusi vozili v svoji polnosti že prvi dan. Na področju občine Devin - Nabrežina bodo šolabusi za osnovne šole na razpolago od torka, 15. septembra, za otroške vrtce v prvem tednu samo jutraj.

RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A.M. SLOMŠKA obvešča, da se bo pouk začel v ponedeljek, 14. septembra, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO DPZIO JOŽEF ŠTEFAN obvešča, da se bo redni pouk za š.l. 2009/2010 začel v torek, 15. septembra.

Danes praznuje svoj življenjski jubilej naša

Ljuba Ukmar
od Slovenca

Zdravja in dobrega počutja ji želimo

vsi domači
in še posebej njeni vnuki
Simon, Nika, Dana, Tadej in Filip

Čestitke

Srebrnoporočencema ADI in RADIVOJU želimo vsaj še 25+25 let skupnega življenja v zdravju, sreči in razumevanju. Teta Vesna, Ada, Albin in Zaira.

Za obletnico poroke želiva mami SANDRI in očku JURIJU še nešteto takih srečnih dni. Čejyen in Ke-

nay z nono Angelo, Mitja z Roberto ter Erik.

Danes praznuje najina mama TAMARA rojstni dan. Veliko lepega ji želiva, zdravja, veselja in naj se ob tej priložnosti opravičujeva za vsakdanjo »zgago«. Poljubček mami pošiljava Peter in Matjaž.

Prireditve

SKD TABOR - OPČINE V četrtek, 10. septembra, ob 19. uri »Solidarnostni koncert za prosvetni dom«; ob 20. uri odprtje razstave »Kaj? Pokrajine...ure...oblike...« Razstavljajo: Kristjan Signoracci, Alenka Piccini in Jakob Jugovic; ob 20.45 nadaljevanje koncerta. Sodelujejo v prvem delu: MoPZ Tabor, SOMP Vesela Pomlad, gojenci in profesorji Glasbene matice prof. Verenka Terčelj, Rebecca Jark iz razreda prof. Mojce Šiško, Tina Renar in Marta Donnini, učenci prof. Andrejke Možina, Godalni kvartet GM; v drugem delu Openski trio, Marko Feri, Martina Feri z bendom, Egon Tavčar, ansambel Taimis, Zoran Lupinc, Aleksander Ipavec in Piero Purini iz Tria Et-noploč, Kraški ovčarji, The Grinders. Pridružite se!

SKD BARKOVLJE vabi v petek, 11. septembra, na Goldonijevo Krčmarico Mirandolino v izvedbi tretjega letnika tečajnikov Studio Art. Režija Boris Kobal. Začetek ob 20.30. Predstava bo na prostem, v slučaju slabega vremena bo v dvorani.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 11. septembra, ob 19.30 v Kraško hišo v Repen na odprtje fotografske razstave Primoža Hienga »Soline, med nebesi in zemljo«. O avtorju in delih bo spregovoril dr. Damir Globočnik, kustos Gorenjskega muzeja v Kranju. Za prijetno vzdušje bodo poskrbeli pevci Klape Mali grad.

KROŽEK AUZER ZA KRAŠKO OBMOČJE vabi člane na družabno popoldne v soboto, 12. septembra, s pričetkom ob 16.30 v prostore Dopolavoro Ferroviario v Nabrežini. Zabaval vas bo Duo Melody.

ZCPZ - Trst vabi na priložnostni koncert v okviru zborovske revije Primorska poje 2009, ki bo v soboto, 12. septembra, v cerkvi sv. Marije Magdalene v Bazovici ob 20. uri. Nastopili bodo: Združeni zbor ZCPZ - Trst pod vodstvom Edija Raceta, MoPZ župnije sv. Štefan - Vipava pod vodstvom Marka Fabčiča, MePZ Angelski spev - Otlica (Predmeja) pod vodstvom Katarine Vidmar in CMePZ Zvon - Podbeže (Ilirska Bistrica) pod vodstvom Damjane Kinkela. Zbori bodo izvedli lasten naborni program, skupno pa bodo zapeli Venturinijevo Slovensko mašo v čast Bazoviškim junakom v priredbi skladatelja Ivana Arha.

SKD VIGRED - POLETNI VEČERI 2009 Šempolaj, šolsko dvorišče (pokrit prostor pod vrtcem) v ponedeljek, 14. septembra, ob 20. uri, nastopajo: osnovnošolska skupina dramskega odseka društva Jaka Štoka z igrico »Presneto lep dan«; nižješolska skupina dramskega društva Jaka Štoka z igro »Kdo je napravil Cocò srajčico«; Združenje staršev COŠ S. Gruden in otroškega vrtca iz Šempolaja s prizorom »Butalci«.

BAMBIČEVA GALERIJA: fotografska razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. V sodelovanju s Skladom Mitja Čuk, DSI iz Trsta in s prispevkom Pokrajine Trst. Ogled od 28. septembra, PO-PE 10.00-12.00 in 17.00-20.00, Opčine, Proseška ul. 131, tel. 040-212289.

Osmice

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briški 18.

NA KONTOVELU - Kamence je odprta osmica. Vabljeni!

OSMICA je odprta pri Davidu v Samatorci št. 5. Vabljeni! Tel.št.: 040-229270. **OSMICA** pri Štolfovih, Salež 46, nudimo domače dobrote. Tel. št.: 040-229439.

OSMICO je odprl Paolo Pernarčič, Medjvas 21.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan Antonič, Cerovlje 34. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-299800.

OSMICO sta odprla Igor in Katrin v Gabrovcu 27.

ROBERTO ŠAVRON je odprl osmico v Zgoniku 34. Tel. 040 - 229164

Izleti

SPDT prireja v soboto, 12., in nedeljo, 13. septembra, dvodnevni izlet na Kamniški Grintavec (2558m). Zbirališče in odhod je predviden ob 6.00 pred hotelom Danev na Opčinah. Na razpolago bo društveni kombi. Vse potrebne informacije dobite na tel. št. 040-220155 (Livio).

SKD IGO GRUDEN vabi na izlet s splavom po Dravi v nedeljo, 13. septembra. Odhod s trga v Nabrežini ob 7.30, ob 11.00 vkrcanje na splav v Gortini (občina Muta), dvourna vožnja s programom in flosarsko malico, popoldne še ogled pivovarne v Trobljah. Povratek okoli 20. ure. Cena izleta 35,00 evrov. Vpisovanje v trgovini Sergija Kosmine v Nabrežini.

IZLET NA KOROŠKO - Župnija Sv. Križ pri Trstu prireja izlet na Koroško v nedeljo, 27. septembra. Obiskali bomo svetišče pri Gospe Sveti (kjer bo tudi sv. maša), Gosposv. Polje in Bilčovs (kjer bo kosilo). Za informacije in vpisovanje: župnijski urad v Križu, tel. št.: 040-220332 v popoldanskih oz. večernih urah (tel. tajnica).

Obvestila

IZREDNO - KRUT obvešča, da sta na razpolago še dve mesti za potovanje na Sicilijo in Malto, od 13. do 18. septembra. Nemudoma poklicati urad na tel. št. 040 - 360072 v jutranjih urah.

OLIMPIK KLUB - Dolina 190 obvešča, da bo tečaj joge vsako sredo od 19.30 do 21.00 in tečaj taiji quan ob četrtnih od 19.30 do 21.00. Prva lekcija je brezplačna. Za informacije tel. št. 347 - 1796350

ŽUPNIJA SV. MARTINA S PROSEKA vabi na praznik Marijinega rojstva danes, 8. septembra, ob 18.10, k slovesni sv. maši, ki jo bo v domači cerkvi daroval g. škof Evgen Ravignani. Po sv. maši bo vodil procesijo s kipom Matere božje. To bo tudi prilika, da se poslovimo od našega g. škofa. Dobrodošle narodne noše in vsi ljubitelji naše skupne matere Marije.

ELIC - Proste šole za otrokovo raziskovanje vabi na brezplačna srečanja delavnice v vrtu Rivoltella (nedaleč od Ostržka) danes, 8. in petek, 11. septembra, bodo od 16. do 18. ure na programu likovne delavnice »Mozaiki iz barvnega papirja«. Vabljeni! Za informacije: 040-55273 ali 320-0488202.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste mlade muzikante od 9. do 16. leta; prva vaja danes, 8. septembra, v Štalci, v Šempolaju, ob 19.15.

ŽENSKA PEVSKA SKUPINA STU LEDI sporoča, da bo prva vaja v novi sezoni v sredo, 9. septembra, ob 20.30 v domu A. Ukmar-Miro pri Domju.

AO SPDT vabi na plezalni tečaj za začetnike. Predstavitveni večer bo v sredo, 9. septembra, ob 20.30 na ulici sv. Frančiška v Gregorčičevi dvorani na sedežu ZSKD. Za informacije: Goran 3408597787 ali po mailu goranobad@yahoo.com.

MEPZ SLOVENECE-SLAVEC obvešča, da bo prva vaja v novi sezoni v sredo, 9. septembra, ob 20.30 v srenjski hiši v Borštu.

OBČINA DEVIN NABREŽINA, v sodelovanju z Univerzo za tretje življenjsko obdobje, obvešča vse zainteresirane, da so stekla vpisovanja za tečaj informatike. Vpisno polo lahko dvignete v sredo, 9. septembra in v četrtek, 10. septembra od 16. do 18. ure v Kamnarski hiši v Nabrežini št. 158 oz. vsak ponedeljek od 10. do 12. ure. Vse informacije dobite tudi na tel. št. 040-311312.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra tudi med poletjem ob sredah in petkih popoldne, od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 leta starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 11. septembra: »Smešne pripovedke smešnih živalic«, »Karleto neubrani petelinček«, 9. in 16. septembra: »Spilo radovedni krokodilček«, »Furioto simpatični prašiček«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št.: 040-299099, od ponedeljka do sobote, od 8. do 13. ure.

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD France Prešeren prireja vadbo Pilatesa in te-

lovadbo za zdravo hrbtenico: ob torkih in petkih, od 19. do 20. ure Pilates, od 20. do 21. ure telovadba. Uvajalni tečaj za začetnice bo začel v sredo, 9. septembra, ob 18. uri v telovadnici srednje šole S. Gregorčič v Dolini. Za informacije tel. na št. 333 3616411 od 17. do 18. ure - Sonja.

TFS STU LEDI sporoča, da bo prva vaja v novi sezoni v sredo, 9. septembra, ob 20.30 v domu A. Ukmar-Miro.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV-TRST obvešča pevke in pevce združenega zbora ZCPZ, da bodo vaje v sredo, 9. septembra, ob 20. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina obvešča člane, da bodo volitve za izbiro deželnih predstavnikov v četrtek, 10. septembra, od 18. do 21. ure v Gradišču ob Soči. Izbrani predstavniki se bodo udeležili državnega občnega zbora za izvolitev glavnega odbora za obdobje 2010-2013. Ob tej priliki bomo obiskali vinsko klet Bortoluzzi v Gradišču. Spletna stran: www.onav.it, email: trieste@onav.it ali tel. št.: 333-4219540 (Luciano).

SVET SLOVENSKE ORGANIZACIJE vabi na simpozij o problematiki financiranja slovenske šole v Italiji: »Kaj ovira slovensko šolo na poti do finančnih sredstev in drugi problemi v zvezi z zakonom 38/01«. Moderator: dr. Drago Štoka, v dvorani Tiziano Tessitori na Deželnem sedežu FJK, Trg Oberdan 5, v četrtek, 10. septembra, ob 17. uri.

ZSKD obvešča članice in stranke, da bodo uradi do petka, 11. septembra poslovali z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

DELAVNICA OGRLEC v prireditbi Študijskega centra Melanie Klein, bo potekala v soboto, 12. septembra, ob 10. uri v ul. Cicerone 8. V okviru delavnice bomo izdelali ogrlico z obeskom Swarovsky. Prijave na info@melanieklein.org ali na tel. št.: 328-4559414. Mesta so omejena.

ZDDRUŽENJE ZA BIODINAMIČNO KMETOVANJE organizira tečaj evritmije v Domu Brdina na Opčinah (Proseška ulica 109). Prvo od sedmih srečanj bo v nedeljo, 20. septembra, ob 10. uri. Za vse potrebne informacije lahko telefonirate do 12. septembra od 13. do 15. ure na tel. št. 333-1118664.

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN obvešča, da bo od 12. septembra urad na ul. Cicerone 8, odprt vsako soboto med 17. in 18. uro.

KATINARA - KAPELICA KRALJICE MIRU 1939 - 2009 Kot običajno bomo tudi letos ob 70. letnici postavitve kapelice počastili s sv. mašo, ki bo v nedeljo, 13. septembra, ob 9. uri. Prisrčno vabljeni!

SLOVENSKI VERNIKI so vabljeni na 61. Marijanski shod, ki bo v nedeljo, 13. septembra, na Opčinah s pričetkom v cerkvi ob 15. uri. Precesijo in sv. mašo bo vodil škof mrg. Evgen Ravignani.

MEŠANI PEVSKI ZBOR IGO GRUDEN začne z vajami v ponedeljek, 14. septembra, ob 20.30 v društvenih prostorih v Nabrežini. Vabljeni vsi pevci in tudi nove sile so zelo zaželeni.

SKD TABOR OPČINE PROSVETNI DOM rekreativna telovadba se začne z vpisovanji v ponedeljek, 14. septembra, po običajnih urnikih.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE-KROŽEK MILJE prireja na Trgu Caliterna do ponedeljka, 14. septembra, praznik komunističnega tiska. Vsak dan odprtje kioskov ob 17. uri, vsak večer razstave in ples.

TEČAJ SLOVENŠČINE ZA ODRASLE Študijski center Melanie Klein prireja tečaje slovenščine vseh stopenj. Informativni sestanek bo potekal v torek, 15. septembra, ob 20. uri v ul. Cicerone 8. Toplo vabljeni!

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo pevska vaja v torek, 15. septembra ob 20.45 na sedežu na Padričah.

PLESNA SKUPINA VIGRED za osnovnošolce in učence nižje srednje šole obvešča, da bo prvo srečanje v četrtek, 17. septembra, ob 16. uri, ob 17.00 sestanek s starši.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da v petek, 18. septembra, zapade rok za vložitev prošnje za uporabo občinskih telovadnic v osnovni šoli v Devinu in srednji šoli C. de Marchesetti v Sesljanu za šolsko leto 2009/2010. Prošnje, naslovljene na Občino Devin Nabrežina - Področje služb in uslug namenjenih javnosti, mora podpisati predsednik oz. pravni predstavnik

zainteresiranega društva. Interesenti lahko dvignejo obrazce v Občinski knjižnici v Nabrežini - v Uradu za šport in prosti čas - Nabrežina 102 (tel. 040-2017370).

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo s pričetkom 19. septembra. Vpisovanja na info@skdevin.it ali pa na 040-209873.

TEČAJ V BAZENU ZA DOJENCKE Šc Melanie Klein v sodelovanju z deželno zbornico kliničnih pedagogov ANPEC obvešča, da se bodo tečaji v bazenu začeli 2. oz. 3. oktobra s sledečim urnikom: skupina 0-12 mesecev ob petkih med 10.30 in 11.30, skupina 12-36 mesecev ob sobotah med 16.30 in 17.30. Za prijave in informacije: info@melanieklein.org, www.melanieklein.org, tel. št.: 328-4559414. Število mest je omejeno.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste malčke, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovnošolce. Prvo srečanje v ponedeljek, 21. septembra, ob 16. uri, ob 17.00 sestanek s starši.

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da se bo redna vadba pričela 22. septembra. Potekala bo s sledečim urnikom: ob torkih uvajalni tečaj od 18. do 19. ure, prva skupina od 19. do 20., druga skupina od 20. do 21. ure; ob petkih prva skupina od 19. do 20. ure ter druga skupina od 20. do 21. ure. Možnost jutranje vadbe tudi ob ponedeljkih, od 9.30 do 10.30 ter ob sredah, od 9. do 10. ure. Za vpis in informacije pokličite na tel. št.: 040-200620 ali na 349-6483822 (Mileva).

DEŽELNI SKLAD ZA SLOVENSKO JEZIKOVNO MANJŠINO Rok za predložitev prošenj za črpanje sredstev iz Deželnega sklada za slovensko manjšino zapade letos dne 28. septembra. Vse potrebne informacije so objavljene na spletni strani Dežele FJK (www.regione.fvg.it) pod geslom »in evidenza (v ospredu)«.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina organizira v soboto, 26. septembra, v popoldanskih urah voden obisk kleti Bulfon. Poskrbljeno bo za avtobusni prevoz. Za informacije in prijave: spletna stran HYPERLINK "http://www.onav.it" www.onav.it - elektronska pošta: HYPERLINK "mailto:trieste@onav.it" trieste@onav.it ali tel. 333-4219540 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

ENGLISH FOR EVERYONE: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Možnost srečanj na temo. Konverzacija. Priprava na izpite. Kratki tečaji ob koncih tedna. Tečaji za šole po dogovoru. Informacije in predvpi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

ESPANOL PARA EXTRANJEROS: tečaji španskega jezika za vse stopnje, za otroke in odrasle. Priprava na izpite. Informacije in predvpi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK prireja glasbene tečaje za pihala, trobila in tolkala. Vpisovanje in informacije vsaki torek in petek od 20.30 dalje v Soščevi hiši na Proseku oz. na tel. št. 349-4103131, e-mail: gdp1904@libero.it.

MOJA SLOVENŠČINA: tečaji slovenščine za Slovence in Neslovence, za otroke in odrasle. Tečaji za izpopolnjevanje materinščine. Kratki tečaji ob koncih tedna. Informacije in predvpi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

NEMŠČINA ZA VSAKOGAR: v sodelovanju s priznano šolo za nemščino. Skupinski in individualni pouk. Priprava na izpite. Možnost certifikatov. Informacije in predvpi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

PLEASE, PLAY WITH ME: z igre v angleški jezik, tečaji v sodelovanju z otroškimi vrtci. Informacije in predvpi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

SEČNJA 2009/2010: Jus Opčine obvešča, da je v teku sprejemanje prošenj za sečnjo vsak torek na upravnem sedežu jusa Opčine v Proseški ulici št. 71, od 18.30 do 19.30, do najkasneje do 30. septembra.

TAI CHI CHUAN: vežbanje v starodavni in cenjeni veščini z vajami za telo in dušo: sprostitve mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje. Dopoldne ali zvečer, po dogovoru. Informacije in

predvpi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

KRUT vabi v Terme Strunjan od 4. do 14. oktobra na skupinsko počitnikovanje z vključenim paketom za zdravje in dobro počutje. Vse podrobnejše informacije in vpisovanje na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/b - tel. 040 - 360072.

Poslovni oglasi

PRODAM HIŠO z vrtom v Repniču.

Tel.: 335-6948813

CENTER ZA SOCIALNO DEJAVNOST IŠČE VZGOJITELJE za delo na vzgojno-socialnem področju.

urad@sddsk.org

KOZMETIČNI SALON NA OPČINAH IŠČE kozmetičarko/ja z diplomom in izkušnjami.

Nujna rekvizita: odgovornost in volja do dela.

Za dodatne informacije

347-0660007

Mali oglasi

GOSPA SREDNJIH LET z dolgoletnimi izkušnjami išče dvakrat tedensko delo kot hišna pomočnica ali za likanje perila. Klicati v večernih urah tel. št. 040 - 200930.

MALI ČOLN znamke Abate, 3.20 za 1.30 z vsemi pripomočki ugodno prodam. Tel. št.: 338-7281332.

NA KRAŠKI OH CETI v Repnu sem izgubil nekaj okroglih gumbov narodne noše. Če jih je kdo našel naj prosim javi na št.: 347-6849247.

NA PROSEKU oddajam opremljeno stanovanje v najem. Tel. 320 - 1509155.

ODDAM V NAJEM trisobno stanovanje v centru Sežane, prenovljeno leta 2005. Najemnina po dogovoru. Tel. 040 - 291488 v večernih urah.

PEČ NA PELLET extraflame duchessa, 10 kw, rabljena samo eno zimo, še eno leto v garanciji, prodam za 1.300 evrov. Podarim štiri vreče bukovega pelleta in sesalnik za pepel. Tel. št.: 335-5981232.

PODARIM rabljeno dnevno sobo v dobrem stanju. Tel. št.: 347-5813011.

PRODAJAM grozdje malvazija na trti, odlične kakovosti, v Barkovljah. Tel. št.: 040-43142

PRODAJAM stanovanje, ul. Giuliani. Tri spalnice, kopalnica, dnevni prostor z balkonom. Klimatizirano in s centralnim ogrevanjem. Cena po dogovoru. Informacije na tel. št. 348-5289452.

PRODAJAM DOMAČ KROMPIR, tel. 0481-78066 ob uri obedov.

PRODAM belo grozdje iz obale pod Križem, malvazija, glera. Tel. št.: 040-220104.

PRODAM knjige za prvi in drugi razred družboslovnega liceja ter knjigi Kemija Danes 1 z delovnim zvezkom in Dreimal Deutsch. Tel. št.: 340-3968716.

PRODAM knjige za prvi razred liceja: Obča geografija in L'Italiano: grammatica e scrittura. Tel. št.: 339-3280638.

PRODAM nissan king cab, letnik '92, 2.500 diesel, črne barve, cena po dogovoru. Tel.: 329-1838599.

PRODAM KNJIGE za vse razrede znanstvenega liceja. Tel. št.: 347-6868225.

PRODAM KOMAJ KUPljENO knjigo matematike Planum, primerno za 2. letnik gimnazije. Cena 15,00 evrov. Tel. 340-9732328.

PRODAM MODERNO OTROŠKO SOBO: pograd (soppalco), pisalna miza, stol, nočna omarica, tri police, omara in TV polica. Barva češnja/modra. Cena 450,00 evrov. Tel. 335-8006047 po 14.30.

PRODAM PEČ NA DRVA v dobrem stanju, cena 600 evrov. Tel. št. 040 - 214526.

PRODAM STANOVANJE na Proseku (Ul. S. Nazario), 70 kv. m., v odličnem stanju. Tel. 347-9091856.

PRODAM knjige za vse razrede Klasičnega liceja. Tel. 349-6236171.

PRODAMO grozdje po ugodni ceni, tel. št.: 347-6915635.

V BLIŽINI Senenega trga (P.zza Foraggi) oddajam opremljeno stanovanje; kuhinja, ena soba, kopalnica in shramba. Tel. 040-948080.

V DANAH PRI SEŽANI prodam zazidljivo parcelo 680 kv. m., lepa lokacija s pogledom na Nanoško planoto. Tel. 338-7412320.

V DOLINSKI OBČINI prodam grozdje in vino refošk. Cena po dogovoru. Tel. št.: 348-5913172 ob uri kosila.

ŠTUDENTKA jezikovne fakultete išče delo kot varuška; možna tudi pomoč pri učenju in pisanju domačih nalog. Tel. št.: 340-2551371.

Prispevki

V spomin na Angelo Ravbar - Milič darujejo nečak in nečakinji 100,00 evrov za repentabrsko cerkev.

Namesto cvetja na grob Angele Ravbar - Milič darujejo za repentabrsko cerkev: Albina Škabar-Purič (Repen 160) 50,00 evrov, Družina Grizoni (Col 62) 20,00 evrov, Ema Guštin (col 5) 20,00 evrov, Kranjčevi z Repna 50,00 evrov, Cerkveni MePZ Repentabor 150,00 evrov, Družin a Milič (Col 15) 25,00 evrov, Dragica, Zofka in Maurizio z družinami 60,00 evrov, Družina Žigon (Zgonik 36) 25,00 evrov, Marija in Boris Škrk 15,00 evrov ter Zora in Marija (Col) 15,00 evrov.

Namesto cvetja na grob Angele Ravbar - Milič darujejo J'pavkni 50,00 evrov za cerkveni MePZ Repentabor.

Namesto cvetja na grob Ivanke Škabar darujejo za repentabrsko cerkev: Anica in Albin Škabar 20,00 evrov, Zora in Marija 15,00 evrov, Družina Žigon (Zgonik 36) 25,00 evrov ter Marija in Boris Škrk 15,00 evrov.

Ob drugi obletnici smrti nepozabnega prijatelja Vojkota Bukavca daruje Egon z družino 50,00 evrov za KD Prosek - Kontovel.

V spomin na moža in očeta Vojkota Bukavca darujeta Anna in Nikolaj 100,00 evrov za KD Prosek - Kontovel.

V spomin na draga Maria Sosiča in Draga Gorupa darujeta Malka in Ivan Gulič 20,00 evrov za MPZ Tabor - Opčine.

V počastitev spomina gospe Anice Renčelj por. Bole darujeta Marija in Bogomil Mahnič 50,00 evrov za opensko cerkev Sv. Jerneja.

V počastitev spomina gospe Anice Renčelj por. Bole darujeta Anica in Bruno Milič 50,00 evrov za AŠK Kras - Zgonik.

V spomin na Draga Gorupa, Maria Sosiča in Sandra Furlana daruje Marinaka 100,00 evrov za SKD Tabor.

V spomin na Angelo Ravbar daruje Marija Guštin (Col 40) 20,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Sandra Furlana, Draga Gorupa in Marija Sosiča darujeta Armida in Danči z družinama 100,00 evrov za SKD Tabor.

V spomin na Draga Gorupa darujeta Nataša in Vesna z družinama 50,00 evrov za SKD Tabor.

V spomin na draga prijateljka Marija Sosiča in Sandra Furlana darujeta Vinko in Nataša Taučer 50,00 evrov za SKD Tabor.

V spomin na Josipa Starca darujeta Marija in Neva Daneu 40,00 evrov za ŠD Kontovel.

V spomin na Igorja Luxo darujeta Darma in Hugo 50,00 evrov za ŠD Kontovel.

† 4. septembra nas je zapustil

Dušan Colja (šuštar)

Žalostno vest sporočajo

žena Maria ter hčerki Gabriella in Dragica.

Sv. maša bo v četrtek, 10. septembra ob 10.30 v cerkvi v Mavhinjah.

Mavhinje, 8. septembra 2009

Pogrebno podjetje Alabarda - Trst

Ob izgubi dragega moža in očeta Dušana izreka Mariji, Gabrijeli, Dragici in ostalim sorodnikom iskreno sožalje

SKD Cerovlje-Mavhinje

BENETKE - Danes v okviru tekmovalne sekcije Coreto Cortissimo

Kratki film Jana Cvitkoviča To je zemlja, brat moj

Za slovenskega režiserja je to »najmočnejša in najčistejša stvar«, ki jo je naredil

Novi kratki film scenarista in režiserja Jana Cvitkoviča *To je zemlja, brat moj* bo svetovno premiero doživel danes v tekmovalni sekciji "Corto Cortissimo" na 66. izdaji beneške Mostre, ki se bo v Benetkah končala 12. septembra.

V programu bo prikazanih 18 filmov iz 16 držav. Beneški filmski festival sodi med tri najpomembnejše filmske festivale, Jan Cvitkovič pa je na njem že skorajda stalni gost, saj se na ta festival vrača že tretjič: po uspehu s celovečernim filmom *Kruh in mleko* (2001), ki je bil nagrajen z levom prihodnosti, je v isti tekmovalni sekciji predstavil tudi kratki film *Srce* je kos mesa (2004).

Ta uspeh ponovno dokazuje, da je produkcija slovenskega kratkega filma izredno kakovostna, saj v tem programu nastopamo že drugo leto zapored, leta 2008 je slovenske barve zastopal Igor Šterk s filmom "Every Breath You Take", je zapisala Nerina Kocjančič, voditeljica promocije in trženja na skladu. Kratki film *To je zemlja, brat moj* je bil posnet lani na lokacijah v bližini Doberdoba. Film je bil posnet na 16-mm filmski trak in nato povečan na format 35 mm. Film je narejen v slogu Cvitkovičevega naslednjega celovečernega filma *Arheo*, čigar snemanje se bo začelo konec septembra v Sloveniji in Italiji.

V filmu je Cvitkovič filmske kadre povezal s svojo poezijo, ki jo je lani izdal v zbirki *Lačna žival* (Myra Locatelli 2008). Režiser je film označil kot potovanje v središče stvari. Cvitkovič je o kratkem filmu izjavil: "Gre za precej ra-

Režiser Jan Cvitkovič bo zastopal slovenski film v Benetkah s kratkim filmom *To je zemlja, brat moj*

KROMA

dikalen film. Opuščena je vsaka naracija, ostaja samo še desetminutno plutje proti bistvu. Doživljam ga kot najmočnejšo in najčistejšo stvar, ki sem jo do danes naredil."

Pri ustvarjanju filma so sodelovali še direktor fotografije Jure Černec, montažer Miloš Kalusek, scenograf Niko Novak, kostumografinja Beti Njari, oblikovalec zvoka Boštjan Kačičnik ter oblikovalka maske Alenka Nahtigal.

Producenta filma sta Jožko Rutar za produkcijsko hišo Staragara in Igor Prinčič za produkcijsko hišo Transmedia. V filmu nastopajo Medea Novak, Niko Novak in Tommaso Finzi.

Koproducenti filma so Transmedia in Arch Production iz Gorice ter slovenski koproducent Potemkinove vasi. Film so finančno podprli Filmski sklad RS s sredstvi za povečavo, dežela Furlanija-Juljska krajina s sredstvi za raz-

voj in sponzorski partner KB1909 iz Gorice.

Produkcija kratkega filma je prvi poskus organske povezave slovenske kinematografije z italijanskim prostorom, preko sodelovanja filmskih hiš Staragara, Transmedia in Arch production iz Gorice in s podporo filmskih skladov Slovenije in FVG Film commission, ter s sponzorskim partnerstvom finančne družbe KB1909. (STA)

ŠKOCJAN

Začel se je že sedmi Zlati čoln

Odi včeraj pa do 13. septembra bo v Škocjanu na Krasu potekala mednarodna pesniško-prevaljska delavnica Zlati čoln. Na dveh literarno-glasbenih večerih, ki bosta 10. septembra v Škocjanu in 11. v Ljubljani, se bo predstavilo deset pesnikov oz. pesnikov iz desetih držav, tudi Slovenije. Program obeh večerov bosta povezovala Hana Kovač in Iztok Osojnik. Delavnice, ki so jo organizirali že sedmič, se udeležujejo Johanna Velho (Finska), Michele Obiti (Italija), Martina Komarkova (Češka), Ksenija Premur (Hrvaška) in Mark Whelan (Irska), slovenski predstavniki pa bodo Jani Kovačič, Tone Škrjanec, Tatjana Jamnik in Ana Jelenc. Kot posebna gostja se bo delavnic udeležila tudi ameriška pesnica, prevajalka in esejistka Kelly Lenox.

Udeleženci Zlatega čolna bodo svoje pesmi javnosti predstavili v četrtek ob 20.30 pred cerkvijo v Škocjanu in v petek, 11. septembra, ob 19. uri v Klubu Cankarjevega doma v Ljubljani. Vstop na literarna dogodka bo brezplačen.

Branje in organizacijo so omogočili Cankarjev dom, Literarno društvo IA, Krka, KUD Police Dubove, Center za promocijo finske kulture FILL, JAK, Turistično društvo Škocjan, Mednarodni pesniški festival Cuisle-Limerick, revija Monitor ZSA in KD Vilenica.

MARIBOR Omerzujev solze uvod v lutkovni bienale

Pred bienalom lutkovnih ustvarjalcev Slovenije je Pekarna-magdalenske mreže z Lutkovnim gledališčem Maribor sinoči v razstavišču Hladilnica na ogled postavila instalacije Silvana Omerzujev Solze. Umetnik združuje vse scene, likovne in teatarske elemente, ki vplivajo na človekove čute, je zapisal likovni kritik Jure Mikuž. Vizualno in pomensko so Omerzujev predstave, prostorske postavitve in razstave celovito umetniško delo: so estetsko popolne in obenem filozofsko globoke, je še zapisal Mikuž.

Omerzuj (1955) je po Pedagoški akademiji v Ljubljani študij nadaljeval v Pragi in tam končal specializacijo iz lutkovne scenografije in oblikovanja lutk. Po vrnitvi v Ljubljano je svojo avtorsko poetiko, namenjeno odraslemu občinstvu, najizraziteje uresničeval v gledališču Konj. "Njegove predstave so bile dionizično razvratne, polne črnega, obešenjaškega in obscenega humora: v likih razvpitih brezsrčnežev Don Juana, kralja Ubuja in Don Cristobala so združevale nizkotnost s plemenitostjo, pogrobnost z estetskim in tradicijsko sodobnostjo," so ob razstavi zapisali v Pekarni. Ščasoma so se groteskne lutke prelevile v prefinjene asketske postave, ki se ne rogajo več svetu in samemu sebi, temveč vtakane v mrežo usode preiščujejo o smislu življenja in magiji smrti, čisti umetnosti in božanski popolnosti ter o skrivnosti stvarjenja.

Razstava s postavitvijo Solze, ki jo je umetnik pripravil že leta 2006 v Galeriji Božidarja Jakca v Kostanjevici na Krki, bo na ogled do 26. septembra. Postavitev instalacije pripravljajo v sklopu bienala lutkovnih ustvarjalcev Slovenije, ki se bo uradno začel konec septembra.

SV. IVAN - Predzadnji večer iz niza Oh poetico parco

Protagonistki večera Rezijanki Luigia Negro in Silvana Paletti

Pred kratkim se je na območju bivše umobolnice pri Sv. Ivanu v Trstu odvil še predzadnji večer iz niza Oh poetico parco, ki letos poteka od maja do septembra, in sicer v prireditvi kulturnega združenja NADIR-pro.

Tudi tokrat je bil spored te prireditve kar precej pester, vse skupaj se je namreč začelo s predstavitevjo nenavadne inštalacije, ki jo je pripravil Andrea Facca. Navdih zanjo je, kot je sam povedal, dobil pri branju francoskega pisca Antonina Artauda. Nekoliko nenavadna kreacija je namreč sestavljena iz male železne posteljice, na njej leži večja podolgovata posoda, v kateri so voda, pesek in katran, ob vzglavju postelje pa visi starejši pisalni stroj. Za posteljo je avtor inštalacije postavil majhno kletko z dvema piščetoma, vse skupaj pa osvetljuje utripajoča neonska svetilka.

V drugi točki večera sta kot protagonistki nastopili rezijanski kulturni delavki Luigia Negro in Silvana Paletti. K organizaciji večera je namreč tokrat pristopilo tudi Založništvo tržaškega tiska, ki bo v prihodnjem letu izdalo pesniško zbirko rezijanske avtorice.

Luigia Negro je v svojem daljšem uvodnem delu najprej predstavila dolino Rezije prisotnemu občinstvu, ki je z zanimanjem sledilo njenemu pripovedovanju. Gre za približno dvajset kilometrov dolgo dolino, ki je ledeniškega izvora in je na začetku precej ozka, nato se postopno odpira, zaključuje pa se ob vznožju gore Kanin. Važnejša naselja v Reziji so Ravanca, Njiva, Osojane in Solbica. Nekatera od teh je popolnoma uničil potres leta 1976, a jih je rezijanski človek s svojo požrtvovalnostjo znova znal postaviti na noge.

Danes v Reziji živi okrog tisoč sto duš, prebivalstvo te doline pa se je zelo zmanjšalo v preteklem stoletju, ko ga je zdesetkala emigracija. Čeprav je

Luigia Negro (levo) je predstavila dolino Rezije in tudi pesnico Silvana Paletti (desno), ki ustvarja v rezijanskem narečju

KROMA

danesh prebivalcev Rezije malo, so rezijanski ljudje na vseh področjih zelo aktivni. Glavna njihova skrb je namreč ohranjanje in prenašanje starodavnih šeg in navad na mlajše rodove. Mednje seveda spada rezijanski Pust, tipični rezijanski plesi in pa predvsem starodavno slovensko narečje.

Beseda je nato šla pesnici Silvani Paletti, ki v domači govorici ustvarja že dobrih štirideset let, njena prva pesniška antološka zbirka je izšla leta 2003, naslov pa nosi Rozajanski serčni romonenj / La lingua resiana del cuore / Rezijanska srčna govorica. Poudariti je treba, da spada Silvana Paletti med tiste kulturne delavce, ki so se že v osemdesetih letih začeli zavzemati za ovrednotenje rezijanske govorice. Leta 1983 je bila med ustanovnimi člani društva Ta rozajanski dum, časi tedaj seveda niso bili tako naklonjeni kot danes, med njene so-

potnike pa lahko prištevamo kantavtorja Rina Chineseja in pesnika Renata Quaglio.

Silvana Paletti seveda največ piše v domačem rezijanskem govoru, pa tudi v furlanščini in italijanščini. Prisotnemu občinstvu je iz svoje pesniške zbirke podala pesmi, ki govorijo predvsem o pomenu navezanosti človeka na domačo zemljo. Nihče namreč ne more pozabiti govorice, ki jo je prevzel od lastne matere, če pa zmore nekdo z njo nagovarjati tudi širše občinstvo, je to dejstvo toliko bolj razveseljivo.

Spored predzadnjega večera v nizu Oh poetico parco se je nadaljeval z branjem pesmi različnih avtorjev. Organizatorji so točko poimenovali Sessione Open mic, vodila pa jo je Anna Castellari. Spored prireditve se je zaključil z glasbenim nastopom skupine Anna Garano Trio. (ps)

Slovenska popevka 2009 Samo ti v izvedbi Anike Horvat

Slovenska popevka 2009 je postala pesem Samo ti, ki jo je zapela Anika Horvat, napisal pa jo je Rudi Bučar. Pevka si je prislužila tudi nagrado za najboljšo interpretacijo skladbe. Občinstvo je med dvanajstimi skladbami največ glasov namenilo pesmi Tisti nekdo, s katero so nastopili Prifarski muzikanti.

Nagrado za najboljšo besedilo je prejela Miša Čermak, avtorica pesmi Ti veš, ki jo je izvajal Gašper Rifelj, za najboljšo interpretacijo skladbe pa Anika Horvat.

IRAN - Predsednik odgovoril na poziv nove ameriške administracije k dialogu

Ahmadinedžad: Pripravljen sem na srečanje z Obamo

A Teheran se ne bo pogajal o »neodtujljivih pravicah« na jedrskem področju

TEHERAN - Iranski predsednik Mahmud Ahmadinedžad je včeraj zatrdil, da se Teheran ne bo pogovarjal o svojih neodtujljivih pravicah na jedrskem področju, temveč je pripravljen le na pogovore o "mirni uporabi jedrske energije ter o neširjenju jedrskega orožja", poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Po našem mnenju je jedrsko vprašanje končano. Ne bo mo se pogajali o neodtujljivih pravicah Irana, je dejal Ahmadinedžad na novinarski konferenci v Teheranu. Dejaj, da so napovedali sodelovanje na dveh področjih, pri mirni uporabi jedrske energije ter preprečevanju širjenja jedrskega orožja.

Poleg tega je Iran po Ahmadinedžadovih besedah pripravljen na pogovore v "poštenem in logičnem okvirju", sam pa se je pripravljen tudi sestati z ameriškim predsednikom Barackom Obamo v navzočnosti množičnih medijev. Kot je dejal, bi do srečanja lahko prišlo ta mesec ob robu zasedanja Generalne skupščine ZN v New Yorku.

Iranski predsednik je evropske države in ZDA še pozval, naj "sestopijo iz svojih krhkih steklenih stolpov, spremenijo svoj odnos do Irana in priznajo njegove pravice".

Predstavniki petih stalnih članic Varnostnega sveta ZN in Nemčije so prejšnji teden na srečanju v Berlinu Iran znova pozvali, naj sprejme njihovo pobudo za neposredne pogovore o jedrskem programu. V Teheranu pa so poziv nemudoma zavrnil. (STA)

Barack Obama in Mahmud Ahmadinedžad

ANSA

IZRAEL Na Zahodnem bregu odobrene nove gradnje

JERUZALEM/RIJAD - Izraelski obrambni minister Ehud Barak je odobril gradnjo 455 novih bivalnih enot v judovskih naselbinah na Zahodnem bregu, je včeraj sporočilo izraelsko obrambno ministrstvo. Izrael je odločitev sprejel v dneh pred obiskom ameriškega odposlanca za Bližnji vzhod Georgea Mitchella v regiji. Odločitev bo gotovo sprožila nove kritike tako palestinskih oblasti kot ZDA in Evropske unije, ki so Izrael že večkrat opozorile, da bi nove gradnje lahko ogrozile obnovo mirovnih pogovorov s Palestinci.

Washington že mesece pritiska na Izrael, da zamrzne gradnjo na Zahodnem bregu, na arabske države pa, da sprejmejo korake v smeri normalizacije odnosov z Izraelom s ciljem obnove izraelsko-palestinskih mirovnih pogovorov, ki stojijo od lanske smrtonosne ofenzive Izraela na območju Gaze. Izraelski premier Benjamin Netanjahu vztraja pri novih gradnjah v obstoječih judovskih naselbinah, še preden bo premislil o ameriških zahtevah po ustavitvi gradenj. Po oceni poznavalcev želi s tem umiriti pritiske svoje desne stranke Likud. (STA)

IRAN - Generalni direktor IAEA

El Baradej: Ni res, da prikrivam podatke

DUNAJ - Generalni direktor Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA) Mohamed El Baradej je obtožbo Izraela in Francije o prikrivanju dokazov, ki bi mednarodni skupnosti pomagali ugotoviti, ali Iran resnično poskuša zgraditi jedrski bombo, označil za "politično motivirane in povsem neutemeljene".

"Osupel sem nad obtožbami nekaterih držav članic, ki so jih te posredovale medijem, da so bile Svetu (guvernerjev) prikriti podatki," je pred začetkom teden dni dolgega srečanja na Dunaju 35-članskemu Svetu guvernerjev IAEA dejal El Baradej. Dodal je še, da je vseh 35 držav prejelo vse podatke o iranskem jedrskem programu, ki so jih pred tem prejeli in analizirali strokovnjaki agencije.

IAEA je konec avgusta predstavila poročilo, v katerem ugotavlja, da je Iran upočasnil proizvodnjo obogatene urana v jedrski elektrarni v Natancu in pristal na strožji nadzor nad spornimi dejavnostmi bogatenja, vendar pa še vedno nezadostno sodeluje z IAEA.

Izraelsko zunanje ministrstvo se je na poročilo odzvalo z ogorčenjem in zatrdilo, da je El Baradej iz njega izpustil pomembne podatke in ne odraža popolnoma pomanjkljivega sodelovanja Irana. Pozivu se je pridružila tudi Francija. Francoski zunanji minister Bernard Kouchner je namreč novinarjem v Parizu dejal, da se informacije, ki jih potrebuje mednarodna skupnost, nahajajo v neobjavljenih aneksih k poročilu in se vprašal, zakaj jim niso predstavljeni tudi ti aneksi.

Tudi po včerajšnjem El Baradejevem govoru je francosko zunanje ministrstvo ponovilo svoje obtožbe. Kot je sporočila tiskovna predstavica ministrstva Christine Pages, so se francoski predstavniki udeležili "tehničnega brifinga" na sedežu agencije, podatki, ki so bili tam predstavljeni, pa se niso pojavili tudi v poročilu IAEA o Iranu.

Stalne članice Varnostnega sveta ZN in Nemčija so Iran minuli teden pozvale, naj sprejme pobudo šesterice držav za neposredne pogovore o jedrskem programu. Tudi El Baradej je včeraj Iran pozval, naj bolj sodeluje z IAEA, če želi dokazati, da njegov jedrski program nima vojaških razsežnosti. El Baradej je Svetu guvernerjev tudi potrdil, da je Iran inšpektorjem IAEA zagotovil dostop do raziskovalnega reaktorja Arak, poostрил pa je tudi varnostne ukrepe v jedrski elektrarni v Natancu. Ob tem je dodal, da Iran še vedno bogati uran, ki ga lahko uporabi za jedrsko gorivo ali proizvodnjo cepljivih snovi za jedrske konice. (STA)

Mohamed El Baradej

ANSA

NEMČIJA - Za pripravo odhoda mednarodnih vojaških sil

Berlin, Pariz in London za konferenco o Afganistanu

BERLIN - Nemčija, Francija in Velika Britanija so pozvale k mednarodni konferenci o Afganistanu, na kateri bi pripravili odhod mednarodnih sil iz Afganistana, je v nedeljo zvečer v Berlinu na skupni novinarski konferenci z britanskim premierom Gordonom Brownom napovedala nemška kanclerka Angela Merkel.

"Potrebno je okrepiti pritisk na Afganistan, da mora postopoma prevzeti odgovornost za stanje v državi," je po poročanju nemške tiskovne agencije dpa povedala nemška kanclerka. Konferenco bi pripravili še letos, njen cilj pa bo okrepiti varnost v Afganistanu in izboljšati vodenje države. Predsedniške volitve bi morale voditi v prehodno obdobje, da bi afganistanska vlada začela prevzemati odgovornost za varnost v državi, tuje sile pa se pripravljati na umik, je dejala nemška kanclerka.

Nova ameriška strategija v Afganistanu in nov Natov poveljnik, ameriški general Stanley McChrystal, bodo pripomogli k temu, da bo sodelujočim drža-

vam v Afganistanu jasno, "kakšno je čigavo delo in kakšni so naši skupni cilji". "Afganistanska vlada bo potem vedela, katere odgovornosti mora sprejemati, zaradi česar se bo lahko zmanjševala mednarodna prisotnost," je še povedala.

S tem se je strinjal tudi Brown. "Osem let po 11. septembru in po velikih dosežkih v Afganistanu moramo Afganistance prepričati, da bolj sodelujejo pri prevzemanju odgovornosti za lastno državo," je po poročanju francoske tiskovne agencije AFP dejal britanski premier, ki je pojasnil še, da so se za sklic tovrstne konference neformalno že dogovorili tudi z ZDA.

Merklova ima sicer zaradi razmer v Afganistanu - in volitev konec septembra - vse več težav tudi doma. Zaradi napada v Afganistanu na cisterne z gorivom, v katerem je bilo ubitih več deset ljudi, se vrstijo številne kritike tako na Nemčijo kot na njeno vladajočo Krščansko-demokratsko unijo (CDU). Ameriška letala so namreč napad izvedla na podlagi odločitve nemškega povelj-

nika, ki je ocenil, da so nemške sile ogrožene, čeprav na podlagi obveščevalnih podatkov, ki naj bi bili slabi.

Pod pritiskom je predvsem nemški obrambni minister Franz Josef Jung, ki brani odločitev nemškega poveljnika, medtem ko ga opozicija - pa tudi koalicijski partnerji socialdemokrati (SPD) - srdito napada in mu očita slabo vodenje tako ministrstva kot vojske. Nemška kanclerka medtem napoveduje temeljito preiskavo incidenta, za katerega še vedno ni jasno, koliko civilistov je bilo v njem ubitih. Na srečanju z Brownom je Merklova sicer zagotovila, da bo Nemčija Natu zagotovila vse potrebne informacije, da bi se incident čimprej pojasnil in razjasnil.

Izrazila je sicer globoko obžalovanje zaradi civilnih žrtev, hkrati pa je pojasnila, da nemški in drugi tuji vojniki v Afganistanu delujejo v težkih razmerah. "Pomembno se mi zdi, da vojaki vedo, da smo za njimi in da imajo našo politično podporo," je zagotovila nemška kanclerka. (STA)

SUDAN - Niso pa je kaznovali z bičanjem

Ženski 200 dolarjev oz. mesec zapora zaradi nošenja hlač

KARTUM - V Sudanu so včeraj novinarke obsodili zaradi kršenja zakona o spodobnem obnašanju na javnih mestih, ker je v javnosti nosila hlače. Sodišče ji je naložilo globo v višini 200 dolarjev oziroma enomesečno zaporno kazen, ne pa tudi telesne kazni.

Policija je v začetku julija aretirala 13 žensk, ki so nosile hlače. Deset so jih oglobili ter jih kaznovali z več udarci, tri, med njimi Lubna Husein, pa so se odločile, da bodo šle po pravico na sodišče.

Huseinova je pred sojenjem dejala, da državi ne bo plačala niti centa, temveč gre raje v zapor. Kot je pojasnila, gre za njena načela, zato raje preživi mesec dni v zaporu. Ker Huseinova ni plačala kazni, so jo že odpeljali v zapor za ženske v Omdurmanu, je za francosko tiskovno agencijo AFP povedal eden od njenih odvetnikov Kamal Omar. Pred včerajšnjim sojenjem se je na sodišču zbralo več demonstrantk v hlačah, ki jih je policija izgnala iz sodnega poslopja.

Dejanje sudanskih oblasti je sprožilo tudi kritike številnih organizacij za zaščito človekovih pravic, med njimi Amnesty International. Slednja je Sudan pozvala, naj spremeni zakon, ki omogoča kaznovanje z udarci.

Sudanski kazenski zakonik namreč določa največ 40 udarcev za vsakogar, ki "zagreši nespodobno dejanje, dejanje, ki krši javno moralno, ali ki nosi nespodobna oblačila". (STA)

Lubna Husein po včerajšnji razsodbi

ANSA

POLJSKA Kaczynski noče rusko-nemško prevlade

VARŠAVA - Poljska in Ukrajina sta včeraj podpisali časovni načrt za krepitev dvostranskih odnosov med državama na področjih politike, gospodarstva in zgodovinskega spomina. Načrt je bil podpisan ob srečanju ukrajinskega in poljskega predsednika, Viktorja Juščenka in Lecha Kaczynskega, v Varšavi. Slednji je ob tem posvaril pred nemško-rusko prevlado v Evropi.

Odnosi med Kijevom in Varšavo bi morali po besedah Kaczynskega služiti kot vzor EU in hkrati kot protiutež nevarni rusko-nemški dominaciji v Evropi. "Mislim, da mora biti Evropa, če hoče biti Evropa sodelovanja in ne dominacije, utemeljena na tovrstnih partnerstvih," je dejal. Juščenko se je ob tem podobno vprašal, kakšno pot se bo odločila ubrati Evropa, pot "sodelovanja" ali pot, na katero bodo vplivali odnosi med posameznimi dominantnimi državami. (STA)

RUPA - Med vožnjo z motorjem v bližini Trnovega ob Soči je čelno trčil v avtomobil

Na cesti je ugasnilo življenje 40-letnega Diega Paolettija

Od mladega je imel rad motorje, a pred tem se ni nikoli niti lažje ponesrečil - Pogreb še ta teden

Na cesti je spet ugasnilo življenje motorista. V nedeljo se je med vožnjo v bližini Trnovega ob Soči smrtno ponesrečil 40-letni Diego Paoletti. Tragedija je tokrat prizadela goriške Slovence in še posebej rupensko vaško skupnost.

Nesreča se je zgodila okrog 11.15 na regionalni cesti med Bovcem in Kobaridom. Med vožnjo iz Srpenice v smeri Kobarida, tik pred naseljem Trnovo ob Soči, je v desnem nepreglednem ovinku pokojnik izgubil nadzor nad svojim motorjem Yamaha MT-03 600 in zapeljal na nasprotni vozni pas. Po njem se je pravkar pripeljal 58-letni voznik z avtomobilom znamke Opel astra, iz okolice Tolmina. Motor se je zaletel v levi sprednji rob avta. Trčenje je bilo silovito. Motorist je obležal na cesti, motor je odbilo ob rob poti, kjer se je vnel, avtomobil pa je pristal na travnati brežini ob strani ceste. Za Paolettija ni bilo več pomoči. Po podatkih novogoriške prometne policije je bil na mestu mrtev; dežurni zdravnik iz Bovca je ugotovil, da je utrpel usodne poškodbe glave, v nesreči pa mu je odtrgalo tudi levo nogo. Kraj sta si ga ogledala okrožni državni tožilec in preiskovalni sodnik, motor, ki je ob cesti gorel, pa so pogasili prostovoljci kobariškega gasilskega društva, ki so na prizorišče prišli osem minut po interventnem klicu. Poveljnik kobariških gasilcev, Marjan Stres, je povedal, da so bili 58-letni voznik in potniki v avtomobilu, v katerega se je Paoletti zaletel, v šoku, hujšega pa jim ni bilo.

Policisti so včeraj povedali, da na tem odseku tako hude prometne nesreče letos še niso obravnavali, kot razlog zanjo pa so omenili nepreglednost ovinka in neprimerno hitrost. Čeprav gre za blag ovinek v desno, se cesta pred njim približno 500 metrov rahlo spušča, zaradi česar je ob vstopu v ovinek hitrost lahko precej višja od primerne. Zaradi odstranjevanja posledic nesreče je bila cesta zaprta do 15.25.

V nedeljo se je Diego odpravil z rupenskega doma okrog 9. ure. Z njim sta šla kolegica z občine Foljan, Margherita Vegni, in partner Giuseppe Galletto, ravno tako na motorju, ki ga je upravljal Galletto. Da je Diego, ki se je v smeri Kobarida peljal za njima, obležal na cesti, sta se takoj zavedela. Stopila sta z motorja in stekla proti njemu. Bil je od njiju oddaljen le par sto metrov. Ležal je na cesti, motor je gorel. Prizor je bil strahovit. Z motorjem ni bil zaletav ne predrzen, na cesti je bil skrajno previden, je povedala sopotnica. Od mladega je imel rad motorje, a pred tem se ni nikoli niti lažje ponesrečil. V nedeljo je bilo drugače. Nesreča je bila zanj usodna. (nn, ide)

Prizorišče nedeljske nesreče na regionalni cesti med Bovcem in Kobaridom

PDG KOBARID

RUPA - V vasi zazevala praznina

Mnogi žalujejo »Bil je pravi angel«

Nad Rupo, kjer je Diego Paoletti živel na svojem domu s staršema in babico, je po tragični vesti legla boleča tišina. »Bil je dober, delaven, pravi angel. Zame je bil vse. Za starše ni hujšega, kot da pokopljejo sina,« nam je s smrtjo v srcu zaučila Diegova mama Jožka. Ob njej je včeraj sedela objokana babica, Marica, za katero je Diego skrbel s sinovsko predanostjo. Zanju je na dvorišču družinskega doma pripravlil leseno utico. »Zato, da se bosta senčili,« jima je dejal. Vsako delo mu je šlo od rok, je povedala mama in pri sebi držala fotografijo z Diegovim vedrim obrazom. V pogledu na sina so se ji trgale solze. Hrani jo zato, da jo bodo dali na grob. Pogreb naj bil še ta teden. Počakati bo treba, da v Sloveniji izpeljejo birokratski postopek v primeru smrti tujega državljanca, je pojasnil sedem let mlajši brat Igor, po poklicu karabinjer, ki živi ravno tako v Rupi. Pokojnika so v nedeljo odpeljali v Ljubljano, na Žale, kjer so včeraj dopoldne opravili obdukcijo.

Diego Paoletti je 27. maja letos dopolnil svoje 40. leto. Bil je rojen v Gorici. Izšolal se je na slovenskih šolah. Osnovno šolo je opravil v domači Rupi, nato nižjo srednjo šolo Ivan Trinko v Gorici. Po opravljenem klasičnem liceju Primož Trubar je na Tržaški univerzi diplomiral iz biologije; v Trstu se ga marsikdo spominja iz obdobja Dijaškega doma. Po končanem študiju je nekaj let poučeval na slovenskih šolah, na višjih srednjih šolah in na šoli Trinko. Suplence mu niso dajale gotovosti, kakršno je pričakoval od delovnega mesta, zato je zapustil poučevanje, a so ga na šolah pogrešali, saj je bil zgleden profesor, vesten, natančen, podkovan z znanjem. Leta 1999 se je zaposlil kot občinski redar v Foljanu in dosegel čin poročnika. Tam se je angažiral v civilni zaščiti in bil med letom 2006 in avgustom 2008 odgovoren na občinskem oddelku za trgovino. Leta 2006 mu je karabinjersko poveljstvo iz Gradišča podeli-

Diego Paoletti

lo priznanje za zasluge v preiskavi Odprto nebo (»Cielo aperto«). Lani ga je službena pot pripeljala bliže domu, v Gorico, čeprav je ohranil vez z občino Foljan. Od 1. septembra 2008 se je namreč zaposlil na pokrajinskem sedežu zavoda INPS. Tudi tam je sodelavcem prirastel k srcu. Ko so direktorju INPS-a včeraj sporočili vest o nesreči, ni mogel zadržati ganjenosti. Besede hvaležnosti in žalovanja sta za Diega včeraj imela tudi župan Foljana Antonio Calligaris in njegov predhodnik Mauro Piani.

Od mladega je Diego imel rad motorje. Od svojega 14. leta se je z motorjem vozil v šolo, v Gorico. Skoraj vsako leto si je kupil novega, a kljub tolikšni ljubezni, je bil med vožnjo previden. Rad se je družil z ljudmi, ki so z njim delili to veselje. Med drugim je bil angažiran v motorističnih klubih v Sesljanu in Fiumicellu. Po značaju je bil molčec, nekoliko zadržan, včasih pa se mu je pogled zaiskril in se je pošteno nasmejal, se ga spominja sošolec. Domačin, ki je z Diegom opravil osnovno šolo v Rupi, pa pove: »V razredu nas je bilo devet. Sami fantje, niti enega dekleta. Dva sta umrla v nesreči z motorjem. Pred leti Emil Peric, sedaj še Diego.« (ide)

GORICA - Podpis dogovora

Štiri milijone evrov za promocijo Krasa

Gherghetta: Ciljamo na milijon obiskovalcev letno

Turistično ovrednotenje sledov prve svetovne vojne in goriškega Krasa je med glavnimi cilji ambicioznega projekta goriške pokrajine Kras 2014+, ki je včeraj naredil odločilen korak naprej. Pokrajinska uprava in dežela FJK sta namreč podpisali programski dogovor, ki je »vreden« štiri milijone evrov, s katerimi bodo uredili in promovirali zgodovinske zanimivosti na območju goriškega Krasa.

Dogovor sta na dvorišču vile Olivo, ob sedežu goriške pokrajine, včeraj podpisala deželni odbornik za kulturo Roberto Molinaro in predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta. Le-ta je pojasnil, da bo 1.900.000 evrov vloženih v ovrednotenje območja Debele Griže, 900.000 evrov pa bo pokrajina Gorica uporabila za vzdrževanje zgodovinskih poti. Za ovrednotenje naravnega okolja bo pokrajina porabila 300.000 evrov, za notranjo opremo muzeja in drugo opremo pa 500.000 evrov. »Vse ostalo bomo vložili v promocijo. Ciljamo namreč na to, da bomo priklicali milijon obiskovalcev letno,« je povedal Gherghetta in pristavil, da bo izvajanje projekta Kras 2014+, ki ga je pokrajina izdelala s pomočjo arhitekta in strokovnjaka v projektiranju in oblikovanju okolja Andreasa Kiparja, stopilo v živo po podpisu sporazuma z italijanskim ministrstvom za obrambo. »Dežela namerava ovrednotiti ostanke prve svetovne vojne na celem teritoriju, goriški Kras pa je seveda startna točka,« je povedal deželni odbornik Molinaro. (Ale)

GORICA - Z avtobusom Overnight se je na zabavo peljalo 15.573 mladih

Varno in vzgojno

Mladina s šoferjem pred avtobusom Overnight v Gorici

BUMBACA

Pobuda Overnight, ki so jo letos poleti že tretjič priredili goriška pokrajina, goriško zdravstveno podjetje, družba APT, občina Gorica, občina Tržič, tržaška pokrajina in druge krajevne ustanove, je včeraj tudi mladini s slovenske strani meje. Po podatkih, ki so jih organizatorji predstavili včeraj, se je brezplačnega avtobusa, ki je vsako soboto med 13. junijem in 5. septembrom varno pripeljal mladino iz Gorice, Tržiča in drugih krajev na nočno zabavo v Sesljan, letos posluževalo tudi mnogo Novogoričanov.

Predsednik družbe APT Paolo Polli je povedal, da se je z nočnimi avtobusi podjetja APT letos peljalo 15.573 mladih. 8.166 je bilo Tržačanov, 5.436 jih je bilo iz Laškega, 1.971 - sicer nekoliko manj kot lani - pa iz Gorice. Med mladimi, ki so se posluževali avtobusa, je bilo vsako soboto med 30 in 40 Novogoričanov. »Nad pobudo Overnight smo ponosni. Udeležba mladih se iz leta v leto viša,« sta povedala pokrajinska odbornika Licia Morsolin in Maurizio Di Matteo in zagotovila, da se bo projekt nadaljeval tudi v prihodnjem letu. »Skušali bomo tudi izboljšati ponudbo in povišati število avtobusov,« so povedali organizatorji, ki iščejo dodatne partnerje. Goriški odbornik Stefano Ceretta in tržaška odbornica Cristiana Morsolin sta poudarila pomembno vlogo zdravstvenega podjetja in prostovoljcev, ki so na avtobusih in informativni točki v Sesljanu skrbeli za informiranje mladih. »Overnight je predvsem priložnost zato, da prisluhnemo mladini in razumemo njene potrebe. Ni dovolj, da izvem, koliko mladih uživa alkohol in druge substance, pač pa moramo razumeti, zakaj to počnejo,« je povedal zdravnik Andrea Fiore. »Overnight nam je letos poleti omogočil, da smo prišli v stik z dvema dekletoma, ki sta bili s socialnega in zdravstvenega vidika v velikih težavah,« je poudaril prostovoljec Moreno Castagna. (Ale)

SOLKAN-PODGORA - Spominu bratov Rusjan posvetili tudi 24. Soško regato

Voda kot angleški čaj, zabave vseeno na pretek

Brzice marsikoga odvrnile od udeležbe - Med spustom izgubili gumenjak, posadka presedlala na druge čolne

Barva reke Soče v nedeljo ni bila ravno privlačna, kljub temu se je regate udeležilo kar 274 veslačev

FOTO A.W., BUMBACA

Lepo sončno vreme je v nedeljo spremljalo veslače, ki so se udeležili 24. Soške regate. Na startu se je letos prijavilo 274 ljubiteljev rečnih športov, kar je sicer nekoliko manj kot v prejšnjih letih. Upad pri vpisih gre v glavnem iskati v visoki vodi, ki ji je botrovalo obilno deževje v prejšnjih dneh. Zato se je marsikdo zadnji trenutek odločil, da se bo tradicionalnega spusta raje udeležil prihodnje leto, v upanju, da bo takrat rečna voda manj deroča. Pa tudi barva Soče je v nedeljo bila bolj podoba »kapučinu« ali angleškemu čaju z mlekom kot pa modri in bistri planinski lepotic, ki je zaradi svoje barve poznana daleč naokrog.

Po zaključku vpisovanja in pred skupnim startom pod čolnarno v Solkanu so veslačem zaeleli srečno pot župan mestne občine Nova Gorica Mirko Brulc, odbornik pri goriški občini Stefano Ceretta, predsednik Krajevne skupnosti Solkan Miha Ravnik ter predstavnik obeh društev prireditev, Albin Špacial za kajak klub Soške elektrarne in Robert Makuc za društvo Šilec. Vsi so si bili edini, da podobne pobude krepijo prijateljstvo, ovrednotijo pa tudi Sočo in kraje, skozi katere teče. Letošnjo regato so prireditelji poklonili 100-letnici prvega poleta bratov Rusjan v Gorici. Konec tedna je bil namreč polno »nabit« z raznimi pobudami, ki so bile namenjene »letečima bratoma«, kajakaška nedelja pa je bila posvečena vodi in željam po doživljanju lepote, ki jih nudi soška struga.

Kljub temu, da so solkanski jez zaprli in s tem upočasnili tok vode, je bila nedeljska regata zelo »hitra«, saj je večina plovil prispela na cilj v dobrih dveh urah. Veliko gledalcev je kajakaše in raft-terje pozdravljalo in spodbujalo z mostov in z bregov reke. Precej gledalcev se je zbralo tudi na tribunah vodnega poligona v Solkanu, ki velja za enega najlepših tovrstnih športnih objektov v Evropi. Žuboreča voda je nekaj kajakov prevrnila, vendar brez hujših posledic. Nekoliko resnejša nezgoda, ki pa ni imela posledic za člane plovila, se je pripetila takoj po prihodu na italijansko stran meje. Tam se je velik gumenjak dobesedno zagozdil in ovil okrog tramov-pilotov starega vojaškega

mostu, ki štrlijo iz vode. Zaradi močnega toka gumenjaka niso mogli izvit iz primeža vode, člani posadke pa so regato nadaljevali na drugih čolnih. Ponesrečeni gumenjak, so povedali organizatorji, bodo skušali rešiti v naslednjih dneh.

Vzdolž proge sta delovali dve okrepčevalni postaji. Prva je bila postavljena na plavajočem pomolu blizu pevmškega mostu, druga pa ob izstopu iz vode pod ločniškim mostom v Podgori. Za pijačo in pogostitev sta kot po navadi poskrbela krajevna sveta iz Pevme, Štmavra in Oslavja ter iz Podgore. Posebno živahno je bilo na plavajočem pomolu, kjer sta veslače s harmoniko in kitaro pozdravila Joško in Jordan.

NOVA GORICA Na odru zgodba o bratih Rusjan

V Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica bo v četrtek ob 20. uri novogoriška premiera predstave Eda - Zgodba bratov Rusjan, ki jo je režirala Neda Rusjan Bric; igra je nastala v koprodukciji s Slovenskim mladinskim gledališčem iz Ljubljane. Edvard Rusjan je pri rosnih 25. letih strmoglavil in tako postal prva slovenska, jugoslovanska in avstro-ogrska žrtev letenja. Za njegov uspeh je bil zaslužen tudi njegov starejši brat Josip, ki je bil med drugim pobudnik in konstruktor njihovih letal; ker si nikoli ni upal leteti, je po Edvardovi smrti skoraj popolnoma utonil v pozabo. Igra Nede Rusjan Bric je zgodba o strahu in pogumu, zgodba o dveh bratih, od katerih je eden zmagovalec in drugi žrtev. Kdo je Kajin in kdo Abel, se sprašujejo ustvarjalci. V predstavi bo predstavljeno dekle, ki v iskanju svojih korenin naleti na zgodbo bratov Rusjan, skozi katero se ji razprejo vprašanja o lastnem življenju.

Na dvorišču doma Paglavcev v Podgori je kajakaše pričakala topa pogostitev, sledilo je nagajanje najštevilnejših skupin. Vsem udeležencem sta poleg predstavnikov prireditev čestitala še podžupan Nove Gorice Vojko Fon in odbornik na goriški občini Ceretta, ki se je tudi sam udeležil spusta. Najbolj številni so bili Solkanci (KK Soške elektrarne) s 63 udeleženci, nato pa KK Šilec (24), Univerza Nova Gorica (17), KD Sabotin (14), Družina Belingar (13), CC Sacile (11), ZSSDI (11) in Družina Klanjšček (10). Nagradili so tudi najstarejšega udeleženca (Toni Prijon iz Solkana - 80 let) in tri najmlajše (Rok Čadež, Matija Belingar in Enej Jug - vsi imajo pet let). Pokal je pre-

jela tudi udeleženka, ki je na regato prišla od najbolj oddaljenega kraja. To je Portugalka Daniela Ribeiro, ki sicer študira na univerzi v Novi Gorici; prireditev se je zahvalila v portugalsčini in slovenščini.

Na koncu velja omeniti, da sta za varnost na vodi poskrbela čolna goriških gasilcev in Rdečega križa. Kot drobno zanimivost naj dodamo, da se je hodec Silvan Pittoli, sicer predsednik Fotokluba Skupina75 in odbornik kulturnega društva Briški grič, na svoj način tudi udeležil nedeljske prireditve. Iz Števerjana je na start v Solkanu prišel peš, nato pa je po cestah in stezah spremljal kajakaše do cilja. Njegov nedeljski »sprehod« je bil dolg okrog 20 kilometrov. (vip)

SLOVIK Diplome in »alumni srečanje« z Ozbičem

MATEJKA GRGIČ

BUMBACA

Na startnih blokih so slovenske šole na Goriškem, ravno tako na startu so izobraževalne dejavnosti goriškega konzorcija Slovik. Ob začetku novega študijskega leta bodo tudi letos podelili diplome študentom, ki so v preteklem študijskem letu zaključili triletni cikel multidisciplinarnega programa za kakovostno kadrovske rast. Podelitvi bo sledilo »alumni srečanje« s posebnim gostom. To bo letos Marko Ozbič, dirigent zboru opere San Carlo v Neaplju. Podelitev diplom bo v petek, 11. septembra, ob 18. uri v Tumovi dvorani goriškega KB centra na Verdijevem korzu.

Medtem še vedno zbirajo prijave za multidisciplinarni program za kakovostno kadrovske rast - pravijo mu kar »Multi« - za študijsko leto 2009-2010; rok za vpis bo zapadel 15. septembra. »Multi« ponuja univerzitetnim študentom dodatna znanja, predvsem s področij poslovno-ekonomskih vsebin in komunikacijskih spretnosti. Ob tem se študenti seznanjajo tudi z aktualnimi političnimi, finančnimi, družbenimi in kulturno-umetniškimi trendi. Program je namenjen radovednim, ambicioznim, dinamičnim študentom, ki želijo vedeti več in imeti več možnosti za uspešno vključitev v svet dela, pojasnjuje Matejka Grgič, Slovikova znanstvena direktorica. Cilj programa je usposabljanje mladih kadrov, ki bodo zasedli vodilna mesta v različnih podjetjih in ustanovah. Študij je zasnovan ciklično in traja tri leta, študentje pa potrjujejo vpis vsako leto posebej. Predavanja so (praviloma) ob sobotah zjutraj, ob petkih popoldne pa potekajo dopolnilni tečajji (tujih jezikov, računalništva, poslovne slovenščine itd.). V okviru programa organizirajo debatne krožke, obiske podjetij, delovno prakso ter nudijo možnost vključevanja v druge izobraževalne programe Slovika in partnerskih ustanov. Eden od ciljev multidisciplinarnega programa je tudi druženje tečajnikov, vzdrževanje in nadaljnji razvoj prijateljskih in profesionalnih stikov, sodelovanje, medsebojno pomoč in družabno življenje - vsemu temu pravijo mreženje. V ta namen smo ustanovili Alumni klub, ki združuje vse danje in bivše študente.

GORICA - Arhitekturna fakulteta na startu

Danes vstopni izpit

Kandidatov 190, mest pa 150 - V oktobru ceremonija ob začetku akademskega leta

Stopničasti vhod v nekdanje Malo semenišče, goriški sedež Tržaške univerze v ulici Alviano

BUMBACA

Danes se bo uradno začelo delovanje fakultete za arhitekturo v Gorici. 190 mladih, ki želijo obiskovati prvi letnik arhitekturne smeri Tržaške univerze, bo danes dopoldne v palači bivšega malega semenišča v ulici Alviano opravilo vstopni izpit. Mesta ni za vse, saj bo fakulteta v prvi letnik sprejela le 150 študentov, ki se bodo na današnji preizkušnji najbolj odrezali.

»Študentje so odločitev o selitvi v goriški sedež Tržaške univerze sprejeli z navdušenjem in interesom. Do upada vpisov ni prišlo,« so včeraj sporočili s fakultete za arhitekturo in dodali, da se bo akademsko leto začelo oktobra. Ceremonije se bodo ob predstavnikih Tržaške univerze in profesorjih udeležili tudi slavni arhitekti. V novem akademskem letu bo sedež univerze v ulici Alviano v Gorici gostil le študente in profesorje prvega letnika arhitekturne fakultete, leta 2011 in 2012 pa se mu bosta pridružila še drugi in tretji letnik. S tem bodo bodočim arhitektom, ki so študij začeli lani ali predlanskem, omogočili zaključek prvega triletja v Trstu.

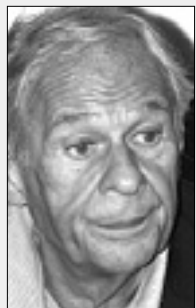

GORICA - Občinski odbornik je svoje prepričanje zaupal Facebooku

Za Del Sordija večjezični smerokazi zavrženi denar

Marinčič, Waltritsch in Čavdek ogorčeni - Drevi srečanje s predsednikom paritetnega odbora Brezigarjem

OBČINA - Romoli
»Del Sordijeve besede na spletu osebno mnenje«

ETTORE ROMOLI

BUMBACA

»Občina Gorica je pokrajini odgovorila. Pismo, kar je meni znano, je že bilo poslano, zato ga bo pokrajina kmalu dobila.« Tako je večeraj povedal župan Ettore Romoli, ki med drugim pravi, da Del Sordijeve besede v Facebooku so odbornikovo osebno mnenje in nič več.

Na Romolija je pritiskal pokrajinski odbornik in hkrati občinski svetnik Marko Marinčič, zato da bi občina končno odgovorila na predlog brezplačne postavitve dvojezičnih smerokazov na nekaterih cestah v njeni pristojnosti. Goriški občini je pokrajina že aprila ponudila možnost postavitve slovensko-italijanskih smerokazov na cesti skozi Štandrež in na cesti, ki pelje z Oslavja proti Števerjanu. Možnost postavitve večjezičnih smerokazov znotraj naselij oz. na odsekih pokrajinskih cest, za katere so pristojne občine, je pokrajina ponudila tudi ostalim upravam, ki spadajo v območje izvajanja zaščitnega zakona 482/1999. Soglasje so dale tri slovenske občine, pa tudi Ronke, Krmin, Gradišče, Šlovrenc, Mariano, Doljenje, Medea, Moraro in Koprivno.

»Odgovor, ki smo ga dali pokrajini, je pozitiven,« je povedal Romoli in dodal: »Kar pa je Del Sordi izjavil na spletni strani Facebook, je odbornikovo osebno mnenje. Gre za njegovo politično bitko. Odločitve o večjezičnih smerokazih in drugih vprašanjih sprejema in podpisuje le občinski odbor,« je še poudaril župan Ettore Romoli.

Goriški občinski odbornik za okolje, mestno mobilnost in civilno zaščito Francesco Del Sordi se je javno opredelil proti dvojezičnim napisom na območju goriške pokrajine. Upravitelj se je namreč na spletni socialni mreži Facebook, v katero je včlanjen, pridružil skupini »Basta cartelli stradali in lingua friulana e slovena in provincia di Gorizia«. Ustanovitelj skupine je prepričan, da povzročajo italijansko-slovenski in italijansko-furlanski napisi v vozniških zmedo, ter da v drugih državah večjezičnih tabel ne postavljajo.

»Cilj smerokazov je usmerjanje voznikov. S tem, da italijanskim dodamo še furlanske in slovenske napise, torej povzročamo le zmedo. Smo vendarle v Italiji. V drugih državah tega ne počenajo,« piše ustanovitelj skupine Autonomia Venezia Giulia in v dialektu dodaja: »Če je že tako, pišimo na smerokaze tudi po bejsko!« V nekaj urah je skupina že zbrala okrog trideset privržencev. Del Sordi se ji je pridružil včeraj zjutraj, na svoji osebni strani pa je tudi objavil komentar, v katerem sprašuje, koliko denarja je bilo vložnega v postavljanje dvojezičnih smerokazov.

»Del Sordijevo početje se mi zdi milo rečeno otročje. Oseba, ki ima uradno funkcijo, bi se morala obnašati institucionalno. Spoštovati bi morala zakone in opredelitve odbora, kateremu pripada. Le-ta se je namreč izrekel za vključitev treh svojih mestnih četrti v seznam krajev, kjer naj se izvaja 10. člen zaščitnega zakona št. 38,« je komentiral goriški pokrajinski odbornik in občinski svetnik Forum Marko Marinčič in nadaljeval: »Trditve, ki so objavljene na Facebooku, pa ne potrebujejo posebnih komentarjev. Gre za izraz nekulture in nepoznavanja dejstev. V Evropi, pa tudi v Italiji sami, ne primanjkuje območij z večjezičnimi smerokazi.« Marinčič je povedal, da pokrajinski uradi do večeraj dopoldne še niso prejeli odgovora s strani goriške občine v zvezi s postavitvijo dvojezičnih smerokazov, ki jih na nekaterih odsekih cest že več mesecev ponuja goriška pokrajina. Marinčič je julija urgiral pri županu Ettoreju Romoliju, naj poseže, le-ta pa je po veril ravno Del Sordija, naj zadevo preuči. V zvezi s tem so pred nedavnim na župana in odbornika Ceretto naslovili svetniško vprašanje občinski svetniki stranke Slovenske skupnosti Božidar Tabaj, Silvan Primosig in Marilka Koršič. »Nujno je, da se župan izjasni. Romoli naj si prevzame odgovornost in poda uradno stališče občinske uprave,« pravi Marinčič.

Goriški občinski svetnik DS Aleš Waltritsch je ocenil, da je Del Sordijevo dejanje ponovno pokazalo »dušo« desnice, ki vodi goriško občino. »Le-ta nima namena pre-

Trijezični smerokaz na križišču med Štandrežem in Sovodnjami

BUMBACA

moščati nasprotij ter zagotavljati pravice slovenski narodni skupnosti,« je izjavil Waltritsch in nadaljeval: »Kar pa zadeva Del Sordijevo "svetniško" vprašanje o stroških za izvajanje vidne dvojezičnosti, bi ga rad spomnil, da obstajajo zakoni, ki to določajo in financirajo. Nesprejemljivo je odbornikovo zamujanje z odgovorom goriški pokrajini, ki brezplačno ponuja možnost namestitve večjezičnih smerokazov na nekaterih območjih občine. Ali so upravitelja, ki navadno izpolnjuje svoje institucionalne dolžnosti, preplavili odpadki in antene, da je pozabil na ostale obveznosti?«

Na Del Sordijeve besede se je odzval tudi pokrajinski tajnik SSK Julijan Čavdek. »Kaj lahko pričakujemo od upravitelja, ki je moral prositi Ljubljano, da podaljša termine za predstavitev ugovorov glede Livarne, potem ko je rimsko ministrstvo na to po-

polnoma pozabilo? Gre za odbornika, ki je moral nemo spremljati slovesnost v spomin na brata Rusjan, v katero ni občina Gorica vložila niti ficka. Sprašujem se - tako Čavdek -, ali je sploh mogoče Del Sordiju razložiti, kje vse so predvidene pravice narodnih manjšin in kakšna demokratična vrednota je to. Bojim se, da bi bilo to prezahtevno za goriškega odbornika. Obžalovanja vredno pa je dejstvo, da gredo taka nizka sporočila med mlade, ki so glavni uporabniki Facebooka.«

In ravno o vidni dvojezičnosti in drugih aspektih zaščite bo tekla beseda na srečanju, ki bo drevi ob 18. uri na sedežu SKGZ-ja v goriškem KB Centru. Posegel bo Bojan Brezigar, predsednik Paritetnega odbora, vabljeni pa so bili občinski svetniki, pokrajinski odborniki in svetniki, predsednika konzult, predsedniki rajonskih svetov ter župani slovenskih občin. (Ale)

Dobrodelna baklada v Rupih

Sovodenjska sekcija združenja pristo-voljnih krvodajalcev prireja tudi letos dobrodelno baklado v petek, 11. septembra, z zbirališčem ob 19.45 na rupenski plošči, kjer poteka vsakoletni Praznik frtalje. Od tod bodo krenili z baklami po vaških ulicah; sledila bo večerja z družabnostjo. Kar bodo udeleženci darovali, bodo krvodajalci namenili izgradnji nove stavbe Via di Natale 2 ob centru za rakaste bolnike CRO v Avianu.

Levica in svoboda se sestaja

Jutri ob 20. uri se bodo v Gradišču sestali somišljeniki političnega gibanja Združenje za levico - Levica in svoboda. »Srečanje je namenjeno vsem, ki so prepričani, da je v Evropi še prostora za moderno, samostojno in neodvisno levico,« pravi predstavnik stranke Giancarlo Maraz.

O usodi družbe Carraro

Dežela FJK bo priredila srečanje o današnjem položaju in prihodnosti družbe Carraro, ki ima svoja obrata v Gorici in Maniagu. Deželni odbornik Luca Ciriani je namreč pozitivno odgovoril na prošnjo goriškega župana Ettoreja Romolija in župana iz Maniagi Alessia Belgrada, ki ju skrbi usoda 400 delavcev, ki so zaposleni v dveh tovarnah. »Poiskali bomo najboljšo rešitev,« je povedal Ciriani.

V Kromberku o okupaciji

Na gradu Kromberk bo drevi ob 20. uri predstavitev knjige z naslovom Zadnja tuja vojaška okupacija slovenskega ozemlja 1945-1947. Knjigo bodo predstavili avtor Cvetko Vidmar, zgodovinar Branko Marušič in direktor Goriškega muzeja Andrej Malnič. (nn)

Mediji pod drobnogledom

Predstavniki Fakultete za uporabne družbene študije (FUDŠ) v Novi Gorici bodo danes ob 14. uri v zeleni dvorani občine Nova Gorica predstavili izsledke četrtve v seriji anket Slovenski utrip, ki jih mesečno izvaja FUDŠ. Tema zadnje raziskave so slovenski množični mediji v luči priprav temeljitih sprememb medijske zakonodaje. Raziskava ponuja odgovore na vprašanja, kako so prebivalci Slovenije na splošno zadovoljni z mediji, in kako ocenjujejo njihovo svobodo in odprtost za različne poglede. (nn)

Casson danes v Trzinu

Senator Felice Casson, kandidat za mesto deželnega tajnika Demokratske stranke v Venetu in somišljenik kandidata za državno tajništvo Ignazia Marina, bo danes v Trzinu. O svobodi informiranja in drugih žgočih temah bosta Casson in Maria Cristina Carloni, ki bo kandidirala za tajništvo DS v deželi FJK, govorila danes z začetkom ob 11. uri na trgu Republike.

BILJE - Po osmih letih bodo luknje novembra končno preteklost

Slabih pet milijonov za dva kilometra obnovljene ceste

Konec junija so v Biljah začeli z zadnjo, tretjo fazo obnove regionalne ceste. S tem bodo Biljenci po osmih letih končno zadnjo. Občina Miren-Kostanjevica skupaj z državo centišče obnavlja po fazah, uredila pa je ob tem tudi številne malenkosti, ki so za varnost na zelo prometni cesti in ob njej ter za kakovost bivanja v kraju še kako pomembne.

Najprej so obnovili slab kilometer od pokopališča do cerkve, v drugi fazi so prišli do Gostišča Kogoj, kjer so pred mesecem dni zabrnili delovni stroji za zadnjo, najmanj zahtevno fazo obnove do občinske meje v smeri proti Bukovici. S tem se bo zaključila slabih pet milijonov vredna investicija, za katero je občina prispevala nekaj manj kot polovico. Zadnja faza obnove v vrednosti slabih 700 tisoč evrov, od katerih bo 343 tisoč evrov prispevala občina, preostalo pa država, je kljub manjši zahtevnosti izredno pomembna, pravi župan Zlatko Martin Marušič: »Zelo sem zadovoljen, saj nam je uspelo urediti tudi nov cestni priključek in odstavni pas za varno vožnjo na odseku za novo naselje.« To bo zraslo v neposredni bližini gostišča. »Verjamem, da bomo konec novembra vsi zelo ponosni, ko se bomo peljali skozi kraj, saj bomo končno imeli zgledno urejeno cesto, z vso potrebno infrastrukturo in odlično navezavo na tamkajšnjo čistilno napravo,« še dodaja Marušič.

Obnova ceste skozi naselje je Biljencem prinesla veliko, saj so dela obsegala tudi ureditev meteorne in fekalne kanalizacije, telefonije, vodovoda, zidov, javne razsvetljave, pa tudi hodnikov za pešce, pločnikov in avtobusnih postajališč. (tb)

Do novembra polovična zapora ceste

FOTO T.B.

RENČE - Goriške opekarne z izgubo

Recesija pesti

Beležijo manjšo porabo opeke na slovenskem trgu, na Hrvaškem in v Italiji

Družba Goriške Opekarne iz Renč je v prvem polletju letošnjega leta ustvarila 3,9 milijonov evrov prihodkov od prodaje oz. skoraj milijon evrov manj kot v primerljivem obdobju leta 2008. Po podatkih polletnega poročila je podjetje ustvarilo 838 tisoč evrov izgube, še lani pa je v enakem obdobju poslovalo z dobičkom v višini 274 tisoč evrov. Družba, ki več kot 40 odstotkov prodaje ustvari z izvozom predvsem na Hrvaško in v Italijo, se je letos soočila s 45-odstotkov manjšo porabo opeke na slovenskem trgu, podobne razmere pa veljajo tudi na Hrvaškem in v Italiji; zaradi tega so se tudi prodajne cene v povprečju znižale za 10 odstotkov. Da bi se prilagodili posledicam recesije, so v družbi že februarja prešli na skrajšani polni delovni čas v trajanju 36 ur tedensko, na račun upokojevanja, nepodaljševanja pogodb za določen čas in podobnih »mehkih« ukrepov pa so število zaposlenih od konca julija 2008 zmanjšali s 93 na 81. V drugi polovici leta še ne pričakujejo bistvenega izboljšanja na prodajnih trgih. (nn)

V Goriških Opekah

NOVA GORICA - Počastili radio in brata Rusjan

Robinova zabava privabila na travnik deset tisoč ljudi

Robinova zabava je na travnik pred občinsko stavbo v Novi Gorici v soboto privabila okrog deset tisoč obiskovalcev vseh generacij in z obeh strani meje.

Prireditev ob 15. rojstnem dnevu Radia Robin in 100-letnici prvega poleta bratov Rusjan se je začela že popoldne z nastopom skupine Čuki in z gledališko predstavo za otroke. Vzdušje se je kasneje stopnjevalo z raznolikim glasbenim programom, saj so pred številčnim občinstvom nastopili Rok Kosmač, Frenk Nova, Alenka Gotar, Vili Resnik, Tribute to Love, Mama Manka in Rock Otočec fanti, Alya, Rudi Bučar, Bohem, Zaklonske prepeva, Društvo mrtvih pesnikov in Frezas. Ob 23. uri so se na odru kot poslastica in presenečenje večera pojavili člani Slovenskega okteta, za njimi pa so središče Nove Gorice preplavili energični ritmi novogoriško-ajdovske skupine Elvis Jackson, ki je v tujini eden najbolj znanih slovenskih bendov. Pred nastopom »Elvisov«, ki so poskrbeli za valovanje množice, sta zbrane nagovorila župan Mirko Brulc in nečakinja bratov Rusjan, Grazia Rusjan, ki je mlade spodbudila k ustvarjalnosti in zagnanosti z besedami: »Če je mojima stricema uspelo poleteti, lahko uspe tudi vam!«.

Robinova zabava se je zavlekla do druge ure zjutraj, marsikdo od udeležencev pa je izrazil prepričanje, da bi morali biti takšni glasbeni dogodki na travniku pred občino na sporedu večkrat na leto in ne le ob rojstnodnevni zabavi Radia Robin, ki vsako leto vsaj za en dan prebudi sicer nekoliko zaspano mesto vrtnic. (nn)

Na prizorišče sobotnega dogodka so prišli obiskovalci vseh generacij in z obeh strani meje; marsikdo od udeležencev je izrazil prepričanje, da bi morali biti takšni glasbeni dogodki na travniku pred občino na sporedu večkrat na leto

FOTO N.N.

Violinisti iz dvajsetih držav in treh kontinentov

Zaključila se je izločilna faza, z današnjim dnem bo stopil v živo 28. violinski natečaj za nagrado Rodolfo Lipizer. Letos se je selekcij udeležilo 38 violinistov iz dvajsetih držav in treh kontinentov, poleg Evrope še iz Amerike in Azije. Po trditvah žirije, ki ji predseduje skladatelj Guido Baggiani, je raven tekmovalcev odlična, zato imajo ocenjevalci zahtevno delo; včeraj so žirijo sprejeli na županstvu. Semifinalisti so Martha Cohen (Nemčija), Ilya Gaysin (Rusija), Chloé Kiffer (Francija), Da Min Kim (Južna Koreja), Eung Soo Kim (Južna Koreja), Thomas Lefort (Francija), Su Jin Lim (Južna Koreja), Alexey Osipov (Rusija), Georg Andreas Pfirsch (Nemčija), Eugenia Ryabinina (Rusija), Ting Shen (Kitajska), Sini-Maaria Simonen (Finska), Katia Trabé (Francija, Švica), Lei Wang (Kitajska) in Laura Zarina (Litva). Danes popoldne se bodo začela polfinalna tekmovanja, ki se bodo nadaljevala jutri.

Violinistka med nastopom v izločilni fazi natečaja Lipizer

BUMBACA

SELCE Baklada ob koncu mitinga

Danes se bo zaključil Partizanski miting, ki je v Selcah tradicija in privablja ljudi z vsega Krasa in širšega ozemlja, tudi iz Slovenije. Praznično dogajanje je letos potekalo med 21. in 24. avgustom, ko so na tamkajšnjem prireditvenem prostoru odprli tudi dokumentarno razstavo o epopeji odpornišva in osvobodilnega boja; prikazana je z bogatim gradivom in jo je pripravil podmladek ronške sekcije VZPI-ANPI. Na ogled bo še danes od 18.30 do 21. ure; naj le omenimo, da so na njej vidno mesto odmerili tiskarni Slovenija pod Vojskim, kjer so do 1. maja 1945 tiskali Partizanski dnevnik, predhodnika Primorskega dnevnika.

Danes bodo še zadnji dogodki v okviru mitinga. Ob 11. uri bo srečanje partizanskih združenj iz Ronk in z Reke. Na tradicionalno baklado do obeležja, ki spominja na prvo italijansko proletarsko brigado, se bodo udeleženci odpravili ob 19.30 s spremstvom doberdobskega pihalnega orkestra Kras. Ob 20.30 bo nastopil romjanski zbor Starši Ensemble, ob 21.30 bo srečelov v organizaciji VZPI-ANPI, nakar se bo praznovanje nadaljevalo do polnoči.

močje in njihova promocija (80 ur), Upravljanje informacijske varnosti (60 ur). Brezplačni tečajji, ki so financirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na goriškem sedežu SDZPI, Verdijev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 16. oktobra; informacije na tel. 0481-81826 ali na naslov e-pošte go@sdzpi-irsip.it in na spletni strani www.sdpzpi-irsip.it.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaj po višješolski diplomi v sodelovanju s podjetji Tehnike finančnega posredništva 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, štipendija 2,30 evra za vsako uro prisotnosti na delovni praksi). Brezplačni tečaj, ki je financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bo potekal na goriškem sedežu SDZPI, Verdijev korzo 51 v prostorih KB Centra. Rok vpisovanja zapade 25. septembra; informacije na tel. 0481-81826 ali na naslov e-pošte go@sdzpi-irsip.it in na spletni strani www.sdpzpi-irsip.it.

GLASBENA MATICA sporoča, da poteka vpisovanje za šolsko leto 2009-10; prijave in informacije na sedežu šole v Gorici, korzo Verdi 51, od ponedeljka do petka, med 10. in 12. uro ter med 15. uro in 16.30 (tel. 0481-531508).

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI sporoča, da se bo v četrtek, 10. septembra, začel pouk na vseh osnovnih šolah in nižji srednji šoli Ivan Trinko. Na osnovnih šolah bo pouk trajal od 8. do 13. ure, na nižji srednji šoli pa od 8.15 do 12.55 v četrtek in petek ter od 8.15 do 12. ure v soboto. Dejavnosti v vseh vrtcih Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici se bodo začele v ponedeljek, 14. septembra. Do 18. septembra bodo vrtci delovali do 12. ure brez kosila, od 21. septembra dalje pa bodo dejavnosti potekale po običajnem urniku s kosilom. V vrtcu v ulici Max Fabiani bodo 9., 10. in 11. septembra potekali dnevi odprtih vrat za uvajanje otrok, ki so vpisani v prvi letnik. Uvajanje bo potekalo med 9. in 11. uro.

V MLADINSKEM DOMU poteka vpisovanje k pošolskemu pouku v šolskem letu 2009-10; informacije na tel. 0481-536455 ali 328-3155040.

RAVNATELJSTVI IZOBRAŽEVALNEGA ZAVODA Cankar-Zois-Vega in zavoda Gregorčič-Trubar v Gorici obveščata, da se bo začel pouk v šolskem letu 2009-10 v sredo, 9. septembra. Pouk bo trajal od 9. do 12. ure; ob 8.30 se bodo dijaki in šolske osebe lahko udeležili šolske maše v večnamenski sobi na zavodu Cankar.

RAVNATELJSTVO VEČSTOPENJSKE ŠOLE DOBERDOB sporoča, da se bodo vzgojne dejavnosti v vseh vrtcih ravnateljstva pričele v četrtek, 10. septembra. Od 10. do 18. septembra v vrtcih ne bo kosila, vzgojne dejavnosti se bodo zaključile ob 12. uri. Od 21. septembra dalje bodo dejavnosti potekale po običajnem urniku s kosilom. Pouk v osnovnih šolah in nižji srednji šoli se bo začel v četrtek, 10. septembra, v osnovni šoli v Romjanu od 10. do 18. septembra ne bo kosila, pouk se bo zaključil ob 13. uri. Od 21. septembra dalje bo pouk do 15. ure s kosilom.

Izleti

PD ŠTANDREŽ prireja enodnevni avtobusni izlet na Dolenjsko v nedeljo, 13. septembra; informacije in vpisovanje na tel. 0481-20678 (Božo od 12. do 14. ure), 0481-21608 (Mario od 12. do 14. ure) in 347-9748704 (Vanja od 17.30 do 20. ure).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA obveščajo udeležence izleta na Koroško, ki bo 19. septembra, da lahko poravnajo stroške za izlet v trgovini pri Mili v Doberdobu. Avtobus bo odpotoval iz Štivanja ob 6.45 s postanki v Jamljah pri spomeniku ob 6.55, na Poljanah ob 7.10, v Doberdobu ob 7.15 in v Ronkah pri piceriji Al Gambero ob 7.25.

ZGODOVINSKI AVTOBUS E'STORIA-BUS bo odpotoval v nedeljo, 13. septembra, iz Gorice do Kobarida z zgodovinarjem Marcom Cimminom; informacije in vpisovanje med 17. in 19.30 na tel. 0481.539210, e-pošta eventi@leg.it.

Obvestila

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH bo do 11. septembra zaprta zaradi dopusta. S 14. septembrom bo odprta ob ponedeljkih in sredah med 10. in 12. ter med 15. in 18. uro, ob petkih med 10. in 12. uro.

SREDIŠČE PUNTO GIOVANI v centru Lenassi v ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici je odprto v ponedeljek, torek in četrtek med 16. in 23. uro, v sredo med 16. in 22. uro, prve tri petke v mesecu med 16. in 23. uro ter zadnji petek v mesecu med 16. in 20. uro; odprta so vpisovanja na tečaje Abletone Live, Capoeira, Beat Box in afriških tolkal; informacije na tel. 0481-537434, punto-giovanigo@gmail.com.

V TELOVADNICI AŠZ OLYMPIA na drevoredu 20. septembra 85 v Gorici se ponovno začenejo vse dejavnosti: predšolska telovadba (gymplay), športna gimnastika (orodna telovadba), športna ritmična gimnastika (ritmika), športni ples (show dance) ter volley in minivolley; vpisovanje in informacije na tel. 335-5952551 (Damijana Česčut).

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE v sodelovanju z občino Doberdob in pokrajinskim odborom VZPI-ANPI prireja v nedeljo, 20. septembra, ob 11. uri odkritje partizanskega obeležja pri Devetakih. Slavnostni govornik bo Aldo Rupel, kulturni program bodo oblikovali godba na pihala Kras, moški pevski zbor Jezero, zbor Starši ensemble iz Romjana, kulturni društvi Kremenjak in Kras Dol-Poljane.

AO SPDT vabi na plezalni tečaj za začetnike. Predstavitveni večer bo v sredo, 9. septembra, ob 20.30 na ulici sv. Franciška v Gregorčičevi dvorani na sedežu ZSKD. Za informacije: Goran 3408597787 ali po mailu goranobad@yahoo.com.

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj prireja začetni in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike. Sestanek s profesorjem Gropajcem bo v sredo, 23. septembra, ob 18. uri v večnamenskem centru v Jamljah; informacije na tel. 338-6495722 (Martina).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča članom in prijateljem, da bo v prihodnjih mesecih do konca leta 2009 izvedlo naslednje dejavnosti: od 13. do 18. oktobra bo šestdnevni izlet na mandarino, v Medjugorje in po poti spominov na kraje nekdanje Jugoslavije, tudi iz časa NOB; 25. oktobra bo tradicionalna koncertna revija Starosta mali princ v Kulturnem domu v Gorici, povezana z jutranjo ekskurzijo v Oglej, v sodelovanju s Krut-om; v nedeljo, 8. novembra, bo martinovanje v znani vinski kleti na Dobrovem; v torek, 29. decembra, bo silvestrovanje prav tako v kleti na Dobrovem. Obvestila glede vpisovanja za vsako prireditev bodo objavljena ob pravem času v našem časopisu.

Prireditve

OB DNEVU JUDOVSKKE KULTURE prireajo v Gradišču 7. mednarodni festival Klezmer: danes, 8. septembra, ob 19. uri bo David Meghnagi predaval o Freudu in njegovem času, ob 20.30 bo poklon Herbertu Paganiju Anne Jenceck, ob 21.30 bo koncert Klezmer s skupino Fondaco dei Suoni; v sredo, 9. septembra, ob 18. uri bo predavanje Jaela Kopciowskija o kulturi kot sredstvu odnosov in spoznanj po Reuvenu Feuersteinu, ob 18.40 bo nagrajevanje natečaja v spomin na Rava Elio Kopciowskega in ob 20.30 bo koncert stare judovske glasbe s skupino Lucidarium.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Angiolina De Colle vd. Genovese iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče; 11.00, Giuseppina Udina vd. Hrdlicka iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče. **DANES V MOŠU:** 10.30, Benito Fachin (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V RONKAH: 11.00, Adriano Petrossi (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču.

V tragični prometni nesreči nas je 6. septembra zapustil naš dragi

Diego Paoletti

Žalostno vest sporočajo

mama Jožka, oče Luciano, nona Marica, brat Igor z družino.

Dan in uro pogreba bomo sporočili naknadno.

Rupa, 8. septembra 2009

CIAO stric!

Gabriel

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI MARZINI, korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU BRACAN (FARO), ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU OBČINSKA 2, ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU RAMPINO, trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU DEL TORRE, ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 16.40 - 18.30 - 20.15 - 22.00 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Segnali dal futuro«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Videocracy - Basta apparire«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.15 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«.

Dvorana 2: 16.15 - 18.00 - 19.45 - 21.30 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«.

Dvorana 3: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Segnali dal futuro«.

Dvorana 4: 17.30 - 20.10 - 22.00 »Ricatto d'amore«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.45 - 20.00 - 22.10 »Flash of Genius«.

Šolske vesti

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanje na tečaje po univerzitetni diplomi: Uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), Priprava turističnih paketov za čezmejno ob-

LJUBLJANA - Predstavitev sezone 2009/10

Dve operni in tri baletne premiere ter predstava za otroke

V SNG Opera in balet Ljubljana v sezoni 2009/10, četrti sezoni, ki jo bodo morali speljati izven matične hiše, ki jo še vedno obnavljajo, načrtujejo dve operni in tri baletne premiere ter premiero predstave za otroke. Glavnina predstav bo v Cankarjevem domu. Novo sezono bodo uvedli s tradicionalnim otvoritvenim koncertom opernih arij.

Koncert, ki bo 11. in 12. septembra v dvorani Marjana Kozine v Slovenski filharmoniji, nosi naslov Od Mozarta do verizma. Kot je na včerajšnji novinarski konferenci v Ljubljani povedal ravnatelj ljubljanske opernobaletne hiše Kristijan Ukmar, bodo pod dirigentskim vodstvom Loris Voltolinija nastopili solistke in solisti - sopranistke Galja Gorčeva, Milena Morača, Rebeka Radovan in Mirjam Tola, mezzosopranistka Eleina Dobravec, tenorist Branko Robinšak, baritonista Ivan Andres Arnšek in Marko Kobal ter basista Saša Čano in Juan Vasle - zbor ter orkester SNG Opere in baleta Ljubljana. Na sporedu bodo odlomki iz priljubljenih oper Figarova svatba, Seviljski brivec, Ernani, Attila, Trubadur, Sicilijanske večernice, Vesele žene Windsorske, Carmen, Glumaci, Tosca, Turandot in drugih.

Prvo operno premiero v ljubljanski opernobaletni hiši napovedujejo za 28. november v SNG Drama Ljubljana. V koprodukciji s Slovenskim komornim glasbenim gledališčem pripravljajo enodejanski Gledališčni direktor Wolfgang Amadeusa Mozarta in Ženitna pogodb Gioacchina Rossinija, ki ju bodo izvedli v istem večeru. Dirigentska palčica bo v rokah Igorja Švare, režiser predstave je Henrik Neubauer. Kot je poudaril Ukmar, bodo v predstavi nastopili solisti in orkester SNG Opera in balet Ljubljana.

V koprodukciji s Teatro Verdi iz Trsta pa pripravljajo premiero Puccinijeve opere Madame Butterfly. Napovedana je za 28. junij v Gallusovi dvorani CD. Dirigentska taktirka bo v rokah Loris Voltolinija, režiser predstave je Giulio Ciabatti nastopili bodo solisti, zbor in orkester ljubljanske opernobaletne hiše.

Baletni ansambel bo kot prvega premierno izvedel balet Bajadera Ludwiga Minkusa. Premiera predstave, ki jo pripravljajo v koproduk-

Novo sezono bodo uvedli s tradicionalnim otvoritvenim koncertom opernih arij, ki bo 11. in 12. septembra v dvorani Marjana Kozine v Slovenski filharmoniji

ciji z Operto in baletom SNG Maribor, bo 22. januarja 2010 v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Koreograf predstave je Rafael Avnikjan, dirigentsko taktirko bo vihtel Aleksej Baklan, v predstavi pa bodo nastopili baletni solisti, baletni zbor in orkester SNG Opera in balet Ljubljana ter Opera in balet SNG Maribor. Po besedah umetniškega vodje ljubljanskega baleta Jaša Otrina bo to druga koprodukcija z mariborskim baletom. Kot je še dejal, gre za delo, ki zahteva zelo številčno zasedbo, oba ansambla, tako ljubljanski kot mariborski pa sta premajhna, da bi ga lahko izvedla vsak zase.

Spomladi 2010 se obeta premiera baletnega večera, naslovljena Mladi koreografi, na katerem bo baletni ansambel SNG Opera in balet Ljubljana predstavil nove koreografije najmanj dveh ustvarjalcev. Otrin je projekt opisal kot priložnost za mlade koreografe, ki jim bo ljubljanska opernobaletna hiša ponudila celotno profesionalno infrastrukturo in jim omogočila pripravo produkcije, ki bo lahko postala tudi stalen del slovenskega baletnega repertoarja.

Kot tretjega bo ljubljanski baletni ansambel premierno uprizoril balet Samorog Gian Carla Menottija. Samorog je madrigalna zgodnica za 10 baletnih solistov, zbor in devet instrumentov. Predstavo pripravljajo v koprodukciji s Festivalom Ljubljana, v njej bodo nastopili baletni solisti, operni in baletni zbor ter orkester SNG Opera in balet Ljubljana. Premiera je napovedana za julij 2010.

Za najmlajše pa v koprodukciji z Lutkovnim gledališčem Jožeta Pengova pripravljajo predstavo Baletni copatki, taktirka in visoki C. Premiero predstave avtorice Tatjane Ažman in režiserke Andreje Kovač napovedujejo za januar 2010. Scenografinja predstave je Vasilija Fišer, avtor glasbe Patrik Greblo.

Iz minulih sezon si bodo ljubitelji opere in operete lahko ogledali ponovitve komične opere Apotekar Josepha Haydna, ki jo je ljubljanska opernobaletna hiša pripravila v koprodukciji s Festivalom Ljubljana, Leharjeve operete Vesela vdova, Offenbachove opere Renske Nimfe, nastale v koprodukciji s Cankarjevim domom in Festspielhaus St. Pölten ter Bizetove Carmen.

Najmlajši se lahko veselijo ponovitve baleta za otroke Picko in Paco, v prihajajoči sezoni pa bodo ljubitelji baleta lahko ponovno videli še ponovitve baleta Hrestač Petra Iljiča Čajkovskega v koreografiji Yourija Vamose, baletnega večera Tango za Rahmaninova, baleta Romeo in Julija, prav tako v Vamosovi koreografiji in baleta na glasbo P.I. Čajkovskega "Labodje jezero, ideal romantičnega baleta - tokrat...po Prešernu" v koreografiji in režiji Jaša Otrina.

Ob otvoritvenem koncertu sezone v SNG Opera in balet Ljubljana napovedujejo še Oratorijski koncert s solisti, zborom in orkestrom ljubljanske opernobaletne hiše oktobra v cerkvi svetega Antona Padovanskega na Viču in koncert s solisti orkestra prav tako oktobra v Slovenski filharmoniji. (STA)

V soboto, 12. septembra ob 20.30, Kempinski Palace Portorož / Il terzo suono, festivalski ansambel. Umetniško vodstvo: Sergio Azzolini - fagot.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egiptčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Palča Gopčević: na ogled je razstava z naslovom Fulvio Tomizza »Destino di frontiera« (Obmejna usoda). Odprta bo do 15. septembra in sicer vsak dan od 9.00 do 19.00 in brez vstopnine.

Grad Sv. Justa: do 4. novembra je na ogled razstava »Srbi v Trstu 1751 - 1914«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): v galeriji sodobne umetnosti je do 27. septembra na ogled razstava »Leonor Fini, l'italienne de Paris«. Odprto v ponedeljek, sredo, petek, soboto in v nedeljo od 10.00 do 20.00 v četrtek od 10.00 do 23.00, ob torkih zaprto.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Bambičeva galerija (Proseška ul. 131): do 28. septembra je na ogled fotografska razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. Odprto od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 20.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruđen: do oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

DOBERDOB

Center Gradina: do 13. septembra razstavlja slike in skulpture Anica Pahor pod naslovom Sožitje med materijo in barvami. Informacije na naslov e-pošte inforogoss@gmail.com ali na tel. 333-4056800.

GORICA

V palači Attems Petzenstein (Trg de Amicis 2): do 20. septembra, bo na ogled razstava pod naslovom »Latelier degli oscar. I costumi della sartoria Tirrelli per il grande cinema«. Urnik: od torka do nedelje med 9.00 in 19.00, vsako soboto in nedeljo ob 17.30 brezplačni vodeni ogledi.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojšćaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljski gospodje, premožni lastniki; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

STRUNJAN

Galerija Talasa Term Krka: do 7. oktobra se z akrili na platnu predstavlja slikar Miran Kordež.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafike. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Stolp na vratih: do 23. septembra je na ogled slikarska razstava oljnih slik »Metamateria« avtorice Margarete Se-lene. Odprto ob sobotah in nedeljah ter praznikih od 12.00 do 18.00.

Vsako nedeljo, izpred cerkve v Štanjelu ob 15.30, do konca oktobra: nedeljsko turistično vodenje za individualne obiskovalce vključuje ogled gradu Štanjel, galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Danijela, Kraške hiše, Stolpa na vratih in Ferrarijevega vrta. Ogled poteka približno 90 minut.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2): do 18. oktobra bosta na ogled gostujoči razstavi iz Finske, prva »Marimekko« je več kot pol stoletna uspešna zgodba finskih tekstilij in mode svetovnih razsežnosti, druga »Trije pogledi na Sever« je fotografska pripoved antropologa, pohodnikov, popotnikov in romantika o nordijskih prostranstvih, kjer živijo Samiji.

Ljubljanski grad, Galerija »S«: do 14. oktobra, bo na ogled fotografska razstava »Glasbeni svet 60, ujet v objektiv« ob 90-letnici fotoreporterja Edija Šelhausa.

Cankarjev dom, Galerija CD: do 20. oktobra v okviru 28. grafičnega bienala - Po Gogu: Novo obdobje korejske umetnosti.

Cankarjev dom, Mala galerija: od jutri, 9. septembra do 11. oktobra fotografska razstava Blaža Zupančiča: »Mimobežnost«.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: kulturno zgodovinska dediščina, odprto vsak dan od 15. oktobra od 9.00 do 16.00.

GLEDALIŠČE

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Danes, 8. septembra ob 20.00 / Andraž Golc: »Race«. Premiera.

Od 9. do 12. septembra ob 20.00 / Neda Rusjan Bric: »Eda - zgodba bratov Rusjan«.

V ponedeljek, 14. septembra ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Duohtar pod mus!«.

V torek, 15. septembra ob 20.00 / Branislav Nušič: »Gospa Ministrica«.

V petek, 18. septembra ob 20.00 / Neda Rusjan Bric: »Eda - zgodba bratov Rusjan«.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

V sredo, 16. septembra ob 19.30 / Andrej Rozman Roza, Davor Božić: »Neron«.

Mala drama

V torek, 15. septembra ob 20.00 / Milena Marković: »Barčica za punčke«.

V sredo, 16. septembra ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

OPČINE

SKD TABOR - OPČINE v četrtek, 10. septembra 2009, ob 19.00 SOLIDARNOSTNI KONCERT ZA PROSVE-

TNI; ob 20.00 odprtje razstave KAJ? POKRAJINE... URE... OBLIKE... Razstavljajo: Kristjan Signoracci, Alenka Piccini in Jakob Jugovic; ob 20.45 NADALJEVANJE KONCERTA. Sodelujejo: v prvem delu: MoPZ Tabor, SOMPD Vesela Pomlad, gojenci in profesorji Glasbene matice: prof. Verenka Terčelj, Rebecca Jark iz razreda prof. Mojce Šiško, Tina Renar in Marta Donnini, učenci prof. Andrejke Možina, Godalni kvartet GM; v drugem delu Open-

ski trio, Marko Feri, Martina Feri z bendom, Egon Tavčar, ansambel Taims, Zoran Lupinc, Aleksander Ipavec in Piero Purini iz Tria Etnoploč, Kraški ovčarji, The Grinders. Pridružite se!

SLOVENIJA

■ Tartini Festival 2009

V petek, 11. septembra ob 20.30, Križni hodnik Minoritskega samostana, Piran / Joaquin Palomares - violina in Michel Wagemans - klavir.

TRST - Gledališče Verdi: v petek, 11. ob 20.30 in v soboto, 12. septembra ob 18.00 / Simfonična sezona 2009, prvi koncert. Dirigent: Gerard Korsten (na sliki). Klavir: Kirill Gerstein

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

NOGOMET - Naš pogovor s Fabiom Capellom po tekmi proti Sloveniji

»Šele iščem koga postaviti Rooneyju ob bok«

Previden pred jutrišnjo kvalifikacijsko tekmo SP proti Hrvaški

»A comfortable win« (lahka zmaga) je bil označen uspeh Anglije proti Sloveniji. 1:2 je za Slovenijo časten poraz, razlika v posesti žoge (62:38 za Anglijo) pa pove vse. Je pa res, da Anglija ni velesila. Za ponosne podanike Njenega Veličanstva mora biti boleče, da je Manager (selektor) Fabio Capello, da je General Manager (?) Franco Baldini, da je vaditelj Italo Galbiati, da je Franco Tancredi trener vratarjev in, da Massimo Neri skrbi za telesno pripravljenost. V vojnih letih je v Italiji veljal moto »Dio maledisca gli Inglesi«. Sedaj jih Italijani rešujejo, vsaj sodeč po uspehih v kvalifikacijski skupini za SP. Eden najuspešnejših italijanskih trenerjev uživa zelo trden sloves. Prej gre za spoštovanje iz strahu pred močnejšim, kot za prijateljstvo. Njegova aroganca, ki je bila stalnica italijanskih nogometnih žajfnic, je v bolj gentelmski obliki ostala. Rezultati pa mu dajejo prav.

Gospod Capello, proti Sloveniji je bila vaša premoč precejšnja, učinki pa skromnejši. Rooney je bil brez primerne pomočnika. Tudi obramba ni bila brezhibna, še manj pa vratar.

»Rooneya se je samo držala smola, saj bi iz tekme lahko izšel kot junak s hat-trikom. V resnici pa še iščemo tistega, ki bi igral pretežno zanj. Danes se je izkazal Defoe, ki je uspešen tudi v prvenstvu. Owen? Odpisan ni še nihče. Obramba je zamudila nekaj posegov, res pa je, da se vedno igra tudi proti nasprotniku, ki lahko tudi sam nekaj uresniči. Mnenja sem, da se vsakdo vedno lahko še nekaj nauči. Glede vratarja imam v mislih tudi druge. Prvenstvo je še relativno daleč.«

Tekma s Hrvaško (jutri, op.ur) bi vas rešila vseh skrbi, ki jih sicer že itak ne sme biti več.

Fabio Capello žanje uspehe tudi v Angliji

ANSA

»Počakajmo. Anglija ima prav s Hrvaško zelo negativne izkušnje (prav te se botrovale priходу italijanskega stratega na Otok, op. pisca). V glavi nimam še postav, ki bo stopila na letalo za Južno Afriko. Seveda imam ogrodeje ekipe, marsikdo pa si lahko vabilo še prisluži.«

V Angliji je ogromno tujih igralcev. Kaj so ti prinesli s seboj?

»Brez dvoma so v pozitivnem smislu kontaminirali tukajšnji nogomet z igro, ki ne predvideva samo teka in telesne moči. Z nogometaši so prišli tudi trenerji. Kljub drugačni miselnosti, smo na poti globali-

zacije. Sam se na primer trudim, da bi Rooneya, ki je igralec neizmerne borbenosti, privadil k temu, da ne teka v svojo polovico po žoge. Stacioniranje v boxu (tako v Angliji imenujejo kazenski prostor) bi mu prihranilo veliko moči. Seveda moramo še najti primerno rešitev za njegovega asistenta, oziroma soigralca v konici.«

Enajstmetrovka za Anglijo. Vsem se je zdelo sporna.

»Videl sem posnetke. Težko bi odločil. Tukaj pa stvar ni tako dramatična kot v Italiji. Jutri boste v časopisih brali kritične analize o tem dogodku. In prepričam

sem, da se bodo nagibale k temu, kar so skoraj vsi videli.«

Prebrali smo »Sunday Times« in »The Mail on Sunday«. Capello je imel prav. Bivši zvezdnik in sedaj nogometni kolumnist Gary Lineker je ocenil, da je bil pri akciji bolj kriv Rooney kot Cesar. Ne samo. Drugi pisici so postavljali v dvom resničnost Rooneyevega padca. Rooney se je moral zagovarjati: »Ni res, da sem hlinil. Sem odločno proti takim slikovitim skokom. Sem pač padel. Če je sodnik dosodil penalty, jaz proti temu ne morem ničesar.« Lahko mu verjamemo. Rooney je poštenjak. Zgrešil je sodnik.

Gospod Capello. Kljub odličnim posameznikom se zdi vaš izbor še vedno nekoliko slabši. Kako to?»Posledica določenega koncepta igre, ki je trajal od vedno, ima daljnosežno veljavo. Tu se sedaj navdušujejo za tiste, ki pokažejo nekaj drugega. Pomislimo, da imajo na primer v Španiji duhoviti igralcev na pretek. Če gledamo na stvar v luči svetovnega prvenstva, pa je tu še južna Amerika.«

Mnogi, posebno v Italiji, vidijo Anglijo kot prvo favoritinjo.

»Taka stališča so mi znana. Upam, da se bodo uresničila. Sicer pa moramo upoštevati, da je sedaj italijanski doprinos angleškemu nogometu večji kot kdajkoli prej. Večja prisotnost italijanskih trenerjev pomeni tudi večjo prepoznavnost angleškega nogometa v Italiji in tako upoštevanje pri predvidevanjih.«

Kratka anketa med angleškimi ljubitelji nogometa je pokazala, da Capella visoko cenijo. Trden rating ima tudi Franco Zola, medtem ko od Ancelottija šele pričakujejo, kaj bo.

Bruno Križman

FORMULA 1 Liuzzi za Force India do konca sezone

LONDON - Giancarla Fisichello bo v moštvu formule 1 Force India do konca sezone sezona vozil dosedanj testni voznik, Italijan Vitantonio Liuzzi. Liuzzi že ima nekaj tekmovalnih izkušenj v formuli 1, nastopil je na 39 dirkah, nazadnje pa je vozil za ekipo Toro Rosso leta 2007.

VUELTA - Španec Gustavo Cesar Veloso (Xacobeo Galicia) je zmagovalc devete etape od Alcoya do Xorret del Catija. Premagal je Italijana Marca Marzana (+ 0:21) in domačina Alejandra Valverdeja (Caisse D'Epargne; + 0:41), ki je tudi prevzel vodstvo v skupnem seštevku. Slovenski kolesar Tadej Valjavec (AG2R) se je z 12. mestom (+ 1:12) prebil na skupno enajsto, za Valverdejem zaostaja 3:13 minute. Nedeljsko etapo je dobil Damiano Cunego.

US OPEN - Škot Murray je izločil Američana Taylorja Denta in se z zmago pridružil Špancu Nadalju v osmini finala. Drugi in tretji nosilec tako držita korak s prvim favoritom, Švicarjem Federerjem, ki na igriščih Flushing Meadowsa lovi šesti zaporedni naslov. Američana Roddicka je z 38 asi že v nedejo odpravil njegov 208 cm visoki rojak Isner. V ženskem delu je Flavia Pennetta s 3:6, 7:6 (8:6), 6:0 premagala Rusinjo Vero Zvonarevo, danes pa jo čaka Serena Williams. Kitajka Li Na je s 6:2 in 6:3 izločila Schiavonejevo.

B-LIGA - Izidi 3. kroga: Albinoleffe - Ancona 1:3, Ascoli - Mantova 2:1, Brescia - Torino 1:0, Cesena - Cittadella 1:0, Empoli - Crotone 3:1, Grosseto - Gallipoli 2:2, Lecce - Frosinone 1:3, Salernitana - Modena 1:2, Padova - Piacenza, Reggina - Vicenza in Sassuolo - Triestina bodo 15.9.

VRSTNI RED: Frosinone 9, Ascoli in Brescia 7, Torino, Cesena, Ancona in Empoli 6, Sassuolo, Padova, Reggina in Triestina 4, Lecce, Modena, Cittadella in Piacenza 3, Gallipoli in Vicenza 2, Mantova, Albinoleffe, Grosseto in Crotone 1, Salernitana 0.

ODBOJKA - Danes začetek drugega dela evropskega prvenstva v Turčiji

Italija gre naprej, a skoraj brez možnosti

V skupini F z Rusijo, Bolgarijo, Finsko in Nizozemsko - Za uvrstitev v polfinale potrebujejo tri zmage, a še to ne bo dovolj - Slovenija doma razmišlja o preureditvi

Italija gre naprej, Slovenija pa domov. Tak je izkupiček po prvem delu evropskega prvenstva v odbojki v Turčiji. Italijanska reprezentanca, s katero nastopata tudi slovenska odbojkarja Matej Černic in Loris Manià, se je pričakovano uvrstila v drugi del, a le kot tretjevrščena ekipa v skupini D, Slovenija brez zmage pa si doma že liže rane.

»Azzurri« so si s porazom proti Srbiji (s 3:1, Černic 15 točk, Manià libero) otežili pot v polfinale, ki je sedaj skorajda nemogoč cilj. V drugem delu prvenstva, ki se bo začelo danes, imajo italijanski reprezentanti težko nalogo. V skupini F bodo mesti za polfinale lovili z Rusijo, Bolgarijo, Finsko, Srbijo in Nizozemsko. Letos so se pomerili v z Nizozemsko, ki bo prvi nasprotnik v drugi fazi EP (danes ob 19.00). V svetovni ligi so »oranžne« premagali štirikrat. Z Rusijo (jutri ob 19.00) so nazadnje igrali lani in izgubili v polfinalu olimpijskih iger, s Finsko (v četrtek ob 16.30) pa se v zadnjih dveh sezonah niso pomerili. Proti Bolgarom in Srbom ne bodo odigrali, saj velja rezultat iz prvega dela. Pot do polfinala je za »azzurre« torej zelo strma: nastop si bodo izborili samo, če bodo osvojili vse tri tekme, a še to ne bo dovolj. Upati morajo, da tudi boljše uvrščene ekipe doživijo vsaj en poraz. Tak razplet je po prikazani nihajoči igri v prvem delu prvenstva skorajda nemogoč. Najrealnejši cilj je sedaj 5. mesto, ki bi pomenilo uvrstitev na EP 2011.

Tudi selektor Anastasi že gleda naprej in poziva igralce, naj ne popustijo. »Sedaj se moramo ponovno zbrati in odigrati naslednje tri tekme prepričljivo.« Anastasi za poraze proti Bolgariji

Michal Lasko

ANSA

in Srbiji ne krivi svojih varovancev, ampak samozavestno poudarja, da so ostale ekipe enostavno boljše.

Drugi del prvenstva pa bo usoden še za ostale, ki sodijo v sam svetovni vrh. Le dve ekipi med Rusijo, Bolgarijo, Srbijo in Italijo, ki zasedajo na svetovni lestvici od 2. do 6. mesta, se bosta uvrstili v finalni del.

Slovenski odbojkarji pa so se domov vrnili brez zaželenega zmage. V treh tekmah (proti Španiji, Slovaški in Grčiji) so osvojili samo niz. Čeprav so bili pred tekmovanjem veliki optimisti, so doživeli novo razočaranje. Selektor Hribar bo nastop še podrobneje analiziral, pojasnil je le, da je najbrž manjkal »lider« ekipe, ki bi ekipo povlekel. Bolj kritični pa so bili sami igralci. Pravega vzdušja v ekipi ni bilo, kar se je kazalo

tudi na igrišču. Drugi slab videz na igrišču pripisujejo neuigranosti, selektorju zamerijo, ker še v času prvenstva ni vedelo, katera bo udarna postava. Več kritik je letelo tudi na račun organizacije, tako da v slovenskih odbojgarskih krogih že razmišljajo o novostih tako v igralškem kadru (pomladitev) kot v strokovnem štabu. (V.S.)

Izidi in nadaljnji spored

Skupina A: Turčija - Francija 0:3 (16:25, 21:25, 23:25). Vrstni red: Poljska 6, Francija 4, Nemčija 2, Trčija 0.

Skupina B: Rusija - Finska 3:0 (25:12, 25:14, 25:17). Vrstni red: Rusija 6, Nizozemska 4, Finska 2, Estonija 0.

Skupina C: Grčija - Slovenija 3:1 (34:32, 26:24, 23:25, 25:21; Španija - Slovaška 3:2 (25:18, 21:25, 25:18, 19:25, 15:11). Vrstni red: Grčija 6, Španija 4, Slovaška 2, Slovenija 0.

Skupina D: Italija - Srbija 1:3 (25:23, 20:25, 25:12, 25:21), Bolgarija - Češka 3:1 (25:19, 23:25, 25:20, 25:17). Vrstni red: Bolgarija 6, Srbija 4, Italija 2, Češka 0.

ITALIJA: Birarelli 6, Lasko 16, Savani 18, Fortunato 5, Vermiglio, Černic 15, Manià (L); Travica, Cisolla, Sala 2, Gavotto, n. v. Martino.

Drugi del

Skupina E, danes: Nemčija - Grčija, Poljska - Španija, Francija - Slovaška. Vrstni red: Grčija in Poljska 4, Španija in Francija 2, Nemčija in Slovaška 0.

Skupina F, danes: Finska - Bolgarija, Rusija Srbija, Nizozemska - Italija (ob 19.00). Vrstni red: Rusija in Bolgarija 4, Srbija, Nizozemska 2, Italija in Finska 0.

NAŠ POGOVOR - Učo Jurkič

»Brez Zlatanova in Feia ne gre«

Zaradi trgatve Učo Jurkič, starosta slovenskih odbojgarskih trenerjev, ni natančno sledil vsem tekmah odbojarskega evropskega prvenstva, kljub temu pa nam je podal komentar: »Italijani bi bili močnejši, če bi igral v vlogi napadalca Zlatanov, na korektorskem mestu pa Fei. V končnici A-lige je Zlatanov bil odločen igralec. Če je bila nekoč njegova hiba sprejem, se je v zadnjem letu izboljšal v tem elementu.«

Torej je Italija prešibka prav v teh dveh vlogah?

Tako je. Sicer pa me je Lasko pozitivno presenetil. Škoda da je v odločilnih trenutkih popustil. Mislim, da je Italija vsekakor pokazala to kaj sedaj zmore.

V čem opazate razlike z ostalimi reprezentancami?

Nasploh se je nivo evropske odbojke dvignil. Tudi odhod italijanskih trenerjev v druge reprezentance je bil odločen, saj so ekipe ob fizičnosti pridobile tudi veliko tehničnih in taktičnih osnov. Vse več ekip lahko poseže po naslovu evropskih prvakov. Mislim, da v Italiji nimamo dovolj kvalitetnih igralcev. Tehnično so »azzurri« dobro podkovani, fizično pa so na primer v primerjavi z Bolgari in Rusi šibkejši.

Na to vpliva najbrž pomanjkanje mladinskega rezervoarja in veliko število tujcev v italijanski A-ligi ...

Tako je. Če se mojim, od prvotigaških ekip, ima samo Sisley dobro razvit mladinski sektor.

Kako ocenjujete nastop naših dveh slovenskih igralcev, Loris in Mateja?

Oba sta dobro opravila nalogo. Matej se je izkazal predvsem proti Srbiji, dobro je igral tudi proti Češki. Loris pa je bil zelo prepričljiv v zadnjem setu proti Češki, ko je bil odločen za preobrat po izenačenju 18:18.

Kdo pa so glavni favoriti za končno zmago?

Ne bi vedel. Najbrž imata največ možnosti Rusija in Bolgarija. Nastop Rusov bo seveda odvisen od tega, kako jih bo Bagnoli (italijanski trener, op.ur) motiviral in kako bodo psihološko reagirali. Večkrat so kljub premoči popustili na psihološki ravni. Za Italijo pa bo dober rezultat že 5. mesto. (V.S.)

KOŠARKA - 36. evropsko prvenstvo na Poljskem

Slovenija razveselila 2.000 navijačev v Varšavi

Po živčnem začetku gladka zmaga proti VBR - Danes proti Srbiji (še brez Smodiša in Slokarja)

NAŠ POGOVOR - Sergio Tavčar

Anglije sem se bal kot ... satana

Priljubljeni športni komentator na TV Koper-Capodistria Sergio Tavčar se je Anglije - kot je sam dejal - »bal kot ... satana«.

»Angleška igra je zelo strupena. Še posebno za Slovenijo. Anglija igra zelo potrpežljivo in samozavestno. In kot sem pričakoval, je Slovenija naletela na soliden odpor. Še posebno v drugi in tretji četrtini, ko so Angleži tudi vodili. Na koncu so se Slovenci le zbrali in dokončno strli odpor košarkarjev z Otoka. Slovenija je v zadnji četrtini igrala zelo dobro v obrambi. Igrali so zagrizeno in borbeno, kot pač je treba.«

Kaj pa posamezniki?

Zelo dobro je igral Goran Jagodnik. Tako v obrambi kot v napadu. Izsilil je številne osebne napake in dal dve odločilni trojki v najbolj kritičnem trenutku tekme v tretji četrtini. Presenetljivo dobro oziroma naravnost navdušujoče je igral Samo Udrih.

Še vedno je preveč nihanja v igri.

Absolutno. To je za Slovenijo prava stalnica. Ampak to ne velja samo za košarkarje, temveč tudi za vse druge športe. To je sindrom slovenskega športnika. Ti košarkarji ne bodo uspeli odpraviti teh napak. Počakati bo treba na novo generacijo.

Je rešitev selektor iz tujine?

Najbrž. Jure Zdovc je odličen trener. Zelo ga spoštujem. Toda ni prava oseba. Imam že alternativo.

Prosim.

To je Neven Spahija, ki bi bil zelo koristen. Vsekakor se je Zdovc doslej zelo dobro odrezal, tako da ga ne smemo še odpisati. Slovenski selektor je imel tudi zvrhano mero smole, saj se je pred EP poškodoval Beno Udrih. Lakovič in Samo Udrih sta vrhunski igralca, vseeno pa ne moreta vzdržati celotne tekme. Skrbni pa me Dragič, ki ni v pravi formi. Prepričan sem, da bodo jutri (danes op.ur.) Slovenci proti Srbiji igrali veliko bolje. Bolj sproščeno in bolj samozavestno.

Ali velja, da evropski NBA-ejenci, ko igrajo z reprezentanca-

mi, ne dajo vse od sebe?

Sploh ne. Mogoče nekateri centri. To absolutno ne velja za Nowitzkega in Parkerja, ki sta glavna nosilca Nemčije in Francije. Res pa je, da se v NBA ne igra več prave košarke. Igralci ne branijo, ne igrajo ekipno. Zaradi tega imajo mogoče

nekateri težave, ko se vrnejo na staro celino. Težko se znova privadijo na pravo košarko.

Kdo so mladi košarkarji, ki bi jim morali slediti od bliže?

To so predvsem Srbi, ki so zelo talentirani.

Kdo pa je glavni favorit?

Kdorkoli bo zmagal namesto Špancev, bo pravo presenečenje. Na drugo mesto bi postavil Francijo. Boj za tretje mesto pa bo odprt, tako da bi se lahko za kolajno potegovala tudi Slovenija. Seveda poleg Srbije in Litve. Ti dve državi sta 'rešiteljici' svetovne košarke. V Srbiji in Litvi se igra še pravo košarko.

Kaj pa Jadran v letošnji sezoni? Vaša pričakovanja?

Pričakujem, da se bo Jadran uvrstil v play-off in v 1. krogu bo igral proti bodočemu zmagovalcu prvenstva. Lanska sezona je bila travmatična, ker so bili novinci v ligi. Letos bodo jadranci bolj uigrani in bodo že od prvega kroga imeli na razpolago Petra Sosiča.

Za kakovostni skok pa bi Jadran potreboval visokega centra.

Tako, čeprav se da v državi C-ligi igrati tudi v taki zasedbi. Višje lige si naše manjšinsko košarkarsko gibanje ne more privoščiti. C1-liga je največ, kar zmoremo.

In ostale ekipe naših društev?

Po pravici povedano jih še nisem videl na delu. Nekaj pa v razmislek. Društvi tako imenovanega mestnega pola se morata odločiti, kdo bo nosilec projekta, ali Bor ali Breg. Društvi, ki skupaj delata na mladinski ravni, ne moreta s članško ekipo konkurirati in se med seboj spopadati v C2-ligi. Ni logično in nima smisla. (jng)

Slovenija - Velika Britanija 72:59 (27:15, 37:35, 51:47).

SLOVENIJA: Lakovič 11 (2:2), Udrih 8, Brezec 8, Nachbar 7, Jagodnik 6, D. Lorbek 7, Golemac 6, E. Lorbek 19 (2:2).

VELIKA BRITANIJA: Lenzy 1 (1:2), Mensah-Bonsu 18 (4:5), Archibald 12 (3:3), Freeland 6 (2:2), Reinking 5, Boyd 8, Betts 9 (1:1).

Prosti meti: Slovenija 4:4, VB 11:13. Met za dve točki: Slovenija 22:29, VB 18:39. Met za tri točke: Slovenija 8:23 (Lakovič 3, Jagodnik 2, Nachbar, D. Lorbek, E. Lorbek), VB 4:14 (Boyd 2, Archibald, Reinking).

VARŠAVA - Slovenija je ob spodbudi več kot dva tisoč slovenskih navijačev v uvodnem srečanju 36. evropskega prvenstva na Poljskem premagala Veliko Britanijo. Zmaga je bila za Slovenijo imperativ, ki pomeni, da so si varovanci selektorja Jureta Zdovca bolj ali manj že zagotovili eno od prvih treh mest v predtekmovalni skupini C in s tem napredovanje v drugi del. Če se bosta, kot je pričakovati, v nadaljevanje uvrstili tudi Srbija in Španija, pa bo šla zmaga v pozabo, saj ekipe v drugi del ne bodo odnesle točk, priigranih proti ekipam, ki bodo zaključile prvenstvo. Koš Primoža Brezca in dve zaporedni trojki Jake Lakoviča sta v uvodnih minutah pregnali vidno živčnost z obrazov slovenski košarkarjev in bili hkrati prava vzpodbuda za številne slovenske navdušence v dvorani Torvar v Varšavi. Na njihovih krilih je Slovenija v prvi četrtini igrala odlično, si že v sedmi minuti priborila dvoštevilčni naskok (18:7), ga nato povisala celo na 27:13 in dobila prvi del igre s 27:15. A očitno je hitro priborjena visoka prednost nekoliko uspavala slovenske igralce, ki so drugih deset minut igre odigrali neprimerno slabše. Pops Bonsu-Mensah (Toronto Raptors) in Robert Archibald (Unicaja Malaga) sta zlahka polnila slovenski koš in ekspresno manjšala zaostanek. Po treh minutah nadaljevanja in delnem izidu 12:0 je bilo zgolj 27:25, malo kasneje 29:29, v 17. minuti pa je Velika Britanija že vodila s 35:33. Z razdalje ni bilo opaziti, da sta bili v prvem polčasu na parketu ekipe s precej različnima pedigreema; za Slovenijo je namreč to že deveto evropsko prvenstvo v nizu, Britanci pa se šele prvič preizkušajo na kakšnem večjem tekmovanju. Zato so slovenski ljubitelji košarke tudi v tretji četrtini trepetali za svoje ljubljence. Britanci so bili vseskozi korak do izenačenja ali vodstva, vsak poskus pobega Slovenije pa je Bonsu-Mensah kaznoval z »nebeškimi« skoki v napadu ali pa košem. V 29. minuti je bilo 49:47.

Strah pred vnovičnim razočaranjem oziroma porazom, ki jim ga je Velika Britanija prizadejala pred dvema tednoma na prijateljskem turnirju v Španiji, je splahnel na začetku zadnje četrtine. Slovenija je s čvrsto

Jaka Lakovič je proti Veliki Britaniji dobro vodil svoje moštvo

obrambo zaprla večino dohodov do svojega koša, Jaka Lakovič in brata Domen ter Erazem Lorbek so zadevali z vseh pozicij, tako da se je razlika štirih točk v treh minutah in pol pretvorila v + 15 (67:52).

Tekmo sta s klopi spremljala Matjaž Smodiš in Uroš Slokar, oba zaradi bolečin v hrbtu, tako da je malo verjetno, da bosta lahko Sloveniji pomagala danes, ko jo ob 18.15 čaka druga tekma prvenstva, tokrat proti Srbiji.

IZIDI IN SPORED

Skupina A (Poznan): Grčija - Makedonija 86:54, Hrvaška - Izrael 86:79. DANES: Izrael - Makedonija, Grčija - Hrvaška. JUTRI: Hrvaška - Makedonija, Grčija - Izrael.

Skupina B (Gdansk): Rusija - Latvija 81:68, Francija - Nemčija 70:65. DANES: Rusija - Nemčija, Francija - Latvija. JUTRI: Francija - Rusija, Nemčija - Latvija.

Skupina C (Varšava): Slovenija - Velika Britanija 72:59, Španija - Srbija 57:66. DANES: Slovenija - Srbija (18.15 po Slo2), Španija - Velika Britanija. JUTRI: Slovenija - Španija (18.15), Srbija - Velika Britanija.

Skupina D (Wroclaw): Poljska - Bolgarija 90:78, Litva - Turčija 76:84. DANES: Poljska - Litva, Turčija - Bolgarija. JUTRI: Poljska - Turčija, Litva - Bolgarija.

2. krog Od petka do 11, do torka 15., skupina F: prve tri ekipe in skupine A proti prvim trem ekipam iz skupine B; skupina F: prve tri ekipe iz skupine C proti prvim trem ekipam iz skupine D)

Četrtnofinale (Katowice)

Četrtek, 17.: E1:F4 in E2:F3. Petek, 18.: F2:E3 in F1:E4.

KOŠARKA

Peter Brumen uspešen na Tajvanu

TAIPEI - Slovenska košarkarska reprezentanca gluhih, ki jo vodi Peter Brumen, je z zmago začela največje tekmovanje za gluhe športnike, 21. olimpijske igre na Tajvanu. Slovenija je v prvem krogu predtekmovanja premagala Rusijo s 65:63, kolesar Samo Petroč pa je tekmo v sprintu končal na 11. mestu. Slovenija na prvi tekmi, izbranci Brumna branijo srebro s prejšnjih olimpijskih iger gluhih leta 2005, še ni upravičila statusa favorita in si je zmago zagotovila šele v zadnji četrtini.

Rossi se ni pustil presenetiti

RIMINI - Valentino Rossi (Yamaha) je zmagovalac 13. dirke letošnjega motociklističnega svetovnega prvenstva. Na domači preizkušnji za VN San Marina v Misano je v razredu motoGP svetovni prvak premagal neposredna tekmeča v boju za naslov Španca Jorgeja Lorenza (Yamaha) in Danija Pedrosa (Honda) in se še utrdil v skupnem vodstvu SP. V skupnem seštevku ima Rossi po šesti letošnji zmagi 237 točk, Lorenzo pa 207. Španec Hector Barbera (Aprilia) je bil najhitrejši na četrtilitrski preizkušnji, v kateri vodi Japonec Aojama. V najšibkejšem razredu do 125 ccm je Španec Simon (Aprilia) premagal rojaka Nicolasa Terola (Aprilia) in Britanca Bradleyja Smitha (Aprilia) ter se s četrto zmago v sezoni še utrdil na vrhu skupnega seštevka SP z 210 točkami.

HOKEJ NA ROLERJIH - 11. memorial Andrea »Agnul« D'Angelo

Pokal gre v Lukovico

Polet ZKB Kwins drugi, ljubljanski Agrobar 3. - V soboto v državnem pokalu proti Arezzu brez »tujcev«

Enajsti hokejski memorial Agnul (v organizaciji openskega Poleta), v spomin na prerano preminulega Poletovega hokejista Andrea D'Angela, je osvojila ekipa Prevoje iz Lukovice, ki je po enakovrednem boju premagala openski Polet ZKB Kwins. Moštvo iz Lukovice, slovenski državni podprvak, je zmagalo s 4:3, potem ko je bil prvi polčas izenačen 2:2. Pri Poletu so se med strelce vpisali Deiac, Battisti in Cavalieri. Prevoje so nato z visokim 16:2 premagali Agrobar, ki je s Poletom igral neodločeno 6:6 (Cavalieri 3, Berquier 3, Deiac). Trener Aci Ferjanič je pozitivno ocenil nastop svojih varovancev: »Igrali smo srčno in borbeno. Pričakujem, da bomo tudi med sezono dali vse od sebe, saj nas letos čaka težka naloga, saj bomo igrali brez tujcev.«

Polet bo v soboto igral prvo pokalno tekmo. Kwinsi bodo na Opčinah gostili Arezzo. Prvenstvo A1-lige pa se bo začelo 10. oziroma 11. oktobra. V prvem krogu bo Polet v gosteh znova igral proti Arezzu.

Poletovci so proti Agrobaru igrali neodločeno 6:6

KROMA

POLET ZKB KWINS: Galessi, M. Kokorovec, Poloni, Fabietti, Battisti, Vocchi, Deiac, S. Kokorovec, Berquier, Corazza, Rebek, G. Cavalieri, Aquafresca, trener Aci Ferjanič.

Izidi: Polet ZKB Kwins - Agrobar 6:6, Prevoje - Agrobar 16:2, Prevoje - Polet ZKB Kwins 4:3.

Vrstni red: 1. Prevoje Lukovica, 2. Polet ZKB Kwins, 3. Agrobar Ljubljana.

VSE NAJBOLJŠE

Včeraj je praznovala članica društva Cheerdance Millenium Nastja Milič. Z vsem spoštovanjem do gro-pajskih plesalk pa ugotavljamo, da je ni plesalke, ki bi se pognala tako visoko kot današnja slavljenka, svetovna prvakinja v skoku v višino (in občasna plesalka) Blanka Vlašič.

Na današnji dan sta se rodila tudi Triestinin branilec Marcello Cottafava in Chiara Scarabelli, ki je pri šele 16 letih najmlajša igralka v italijanski odbojarski A-ligi in se lahko že pohvali z naslovom v pokalu CEV. 8. september pa je tudi dan, ko se spominimo italijanske kapitulacije med drugo svetovno vojno (italijanski državni vrh je predajo na skrivaj podpisal že 3. septembra).

Česa se bomo spomnili v petek, najbrž ni treba razlagati. 11. septem-

bra pa bo poleg vsega rojstni dan Bregovega košarkarja Mitje Jevnikarja.

Največ čestitk pa bomo morali poslati v nedeljo. 13. septembra so se rodili domovec Matevž Čotar, Bregov košarkar Luka Udovič, novinar Mario Šušteršič in profesor telesne vzgoje Miloš Tul. Na ta dan pa se je rodil tudi odbojkar Matej Černic. Na njegov rojstni dan bo finale evropskega prvenstva v Turčiji, a trenutno se zdi težko, da bi Černic rojstni dan preživel v Ismiru, kjer bo finale. (p. v.)

SKIROLL - Mateja Bogatec na svetovnem prvenstvu v italijanskem Pigliu

»Izkušena sem in fizično močnejša«

Kriška šampionka že jutri za naslov v šprintu - Pričakuje močnejšo konkurenco

Svetovno FIS prvenstvo v skirollu, ki se začena jutri v italijanskem Pigliu, pomeni za Matejo Bogatec vrhunec sezone, vrhunec v vrhuncu pa je jutrišnja tekma v šprintu. Zastavonoša rolkarskega odseka ŠD Mladina je v tej zvrsti prava šampionka. V tem desetletju ni na mednarodni ravni nobena druga tekmovalka dosegla v šprintu toliko zmag kot Mateja, kljub temu pa se naša tekmovalka lahko ponaša le z naslovom iz leta 2005, medtem ko je bila pred dvema letoma v hrvaškem Oroslavju šele tretja, na mladinski ravni pa je bila Mateja v začetku desetletja dvakrat tretja. V vsem tem času je zdaj 27-letna kriška športnika veliko trenirala in si nabrala mnogo dragocenih izkušenj, pred nastopi v tem tednu pa pravi, da je optimalno pripravljena.

»V Oroslavju sem tekmovala pod stresom, zdaj pa sem mnogo bolj mirna. Letos sem manj tekmovala (v Italiji, op.ur), zato nisem tako obremenjena. Zagotovo sem bolj izkušena in tudi fizično močnejša, saj sem dosti vadila tudi v fitnesu,« je pred ključno tekmo sezone dobro razpoložena Mateja, ki je na prizorišču SP dopotovala že včeraj skupaj z ostali-

Mateja Bogatec je bila leta 2005 svetovna prvakinja v šprintu, pred dvema letoma pa je v Oroslavju pristala na 3. mestu

KROMA

mi člani italijanske reprezentance. Naša tekmovalka vsekakor pričakuje težko tekmo. »Mislim, da bo konkurenca močnejša kot na drugih tekmah svetovnega pokala, saj je običajno

udeležba na SP večja. Sama imam mirno vest, saj je baza dobra, na tekmi pa se lahko zgodi marsikaj. Šprint je posebne vrste tekma, dosti je odvisno od trenutnega razpoloženja in pa tudi od faktorjev, na katere ne moreš vplivati, kot sta dež ali zlom palice. Tekmo lahko izgubiš že, če na primer za hip izgubiš ravnotežje, zato ni nič vnaprej gotovo,« je še povedala Mateja.

Svetovno prvenstvo šteje tudi kot predzadnja preizkušnja za svetovni pokal. Dan po šprintu v Frosinoneju bo v Fiuggi tekma v štafeti, v petek bo v Pigliu 5 kilometrov dolga preizkušnja v klasični tehniki v strmini, v soboto pa bo še 14,4 km dolga tekma s skupinskim startom v prostem slogu.

»Zelo mi je pri srcu nastop v šprintu, čeprav ne daje točk za svetovni pokal, precej pa si obetam tudi od petkove kratke tekme v strmini,« pravi Mateja. Na skupni lestvici svetovnega pokala ima naša tekmovalka 32 točk prednosti pred Rusinjo Lazarevo, druga Rusinja Ektova pa zaostaja že za 90 točk. »Moj cilj je, da ubranim ali še povečam prednost, ne verjamem pa, da bi lahko že po tekmah v Pigliu osvojila kristalni globus. Bolj verjetno je, da bo odločitev o zmagovalki padla na zadnji preizkušnji, ki bo v Solunu,« je še povedala Mateja. (ak)

POKAL KRAS Duga Resa sedmič prva, Kras ZKB četrti

Pokal Kras, ki ga zgoniški namiznoteniški odsek ŠK Kras prireja že 26., je letos pripadel ekipi Aquaestil Duga Resa. Hrvaška ekipa je pokal dvignila že sedmič, četrtič zapored. Igralke Krasa so po nedeljskih finalnih obračunih zasedle končno 4. mesto, drugi je bil slovaški Topolčany, tretja pa angleška mladinska reprezentanca. Krasove igralke v nedeljo niso prikazale najboljše igre. Obe finalni srečanja proti Dugi Resi in Topolčany so izgubile s 4:2, edini dve točki je osvojila Yuan Yuan. »Mislim, da bi lahko dosegle kaj več predvsem proti slovaški ekipi. V nedeljo niso igrale zelo sproščeno, veliko je bilo napak,« je ocenila nastop Sonja Milič, Krasova športna direktorica.

Po finalnih obračunih je sledilo nagrajevanje. Najboljši igralki turnirja sta bili Ivana Malobabič (Aquaestil) in krasovka Yuan Yuan (sicer ni bilo medsebojnega srečanja), ne da bi izgubili tekme; nagrajena je bila še najmlajša igralka turnirja trinajstletna Milojica (Prijeđor – BiH).

Nedeljski izidi: od 1. do 4. mesta: Topvar Topolčany - England 3:3, Aquaestil Duga Resa - Kras ZKB 4:2 (Ramič – Yuan 0:3 (7,4,6); Tapa – Crismancich 3:0 (5,5,3); Malobabič – Milič 3:0 (8,6,6); Tapa – Yuan 0:3 (9,7,6); Ramič – Milič 3:0 (4,10,7); Malobabič – Crismancich 3:0 (9,3,6)); **Aquaestil Duga Resa (CRO) - England 6:0; Topvar Topolčany - Kras ZKB 4:2** (Hornikova – Yuan 0:3 (5,3,3); Butorova – Milič 3:0 (9,6,9); Klačanska - Crismancich 3:1 (8,6,-7,9); Butorova - Yuan 1:3 (6,-8,8,5); Lučenkova - Crismancich 3:0 (10,8,6); Klačanska - Milič 3:1 (2,6,-9,8)). **Od 5. do 8. mesta: Mladost Petrinje - Prijeđor 4:2; Mix Team - TIS Zagreb 1:5; Mladost Petrinje - TIS Zagreb 4:2; Mix Team- Prijeđor 2:4. Končni vrstni red: 1. Aquaestil Duga Resa (CRO), 2. Topvar Topolčany (SVK), 3. England, 4. Kras ZKB, 5. Mladost Petrinja (CRO), 6. Tis Zagreb, 7. Prijeđor (BIH), 8. Mix Team.**

SKIROLL - DP v šprintu in strmini Niki Hrovatin presenetil z absolutnim 2. mestom

Na stopničkah tudi Luca Ghira in veteran Enzo Cossaro

V italijanskem rolkanju se vrstijo tekme za državno prvenstvo, na njih pa dosegajo tekmovalci kriške Mladine zelo dobre rezultate. V soboto so se v v kraju Prato Nevoso pri Cuneu pomerili šprinterji. V enotni moški kategoriji je izjemno ugodno presenetil mladi Niki Hrovatin, ki je osvojil absolutno 2. mesto. Ob odsotnosti nekaterih reprezentantov je bil boljši od njega le Pizzutto, Niki pa je premagal tudi tekmece, ki bodo v prihodnjih dneh nastopili na svetovnem prvenstvu v Pigliu. S tem uspehom je dokazal, da se lahko razvije v vrhunškega tekmovalca, saj mu hitrosti ne manjka, le vzdržljivost mora še izboljšati. Na isti tekmi je bil Rudi Balzano 9., Nicola Iona pa štirinajsti. Med mladinkami sta se Jana Prašelj in Jasna Vitez uvrstili na 8. oz. 9. mesto, med dečki je bil Luca Ghira 9., veteran Enzo Cossaro pa enajsti.

Naslednji dan je bila še tekma v strmini v klasični tehniki. Med veterani (12 km) je Enzo Cossaro osvojil naslov prvaka, med naraščalniki (6,8 km) pa je z 2. mestom zelo ugodno presenetil vse boljši Nicola Iona, Niki Hrovatin pa je bil v tej zvrsti šestnajsti.

Do kolajne, to je 3. mesta, se je med dečki (4,8 km) dokopal Luca Ghira. Deklica (4,8 km) Jana Prašelj je bil 11., začetnica (2 km) Jana Vitez pa četrta.

DRŽAVNI POKAL

Sovodnje - Kras Koimpex 0:2 (0:1)

STRELCA: v 44. Vigliani, 50. Centazzo.

SOVODNJE: Ballerino, Pacor (Colapinto), Sandy Kogoj, Trampus, Losetti, Simone, Feri, Bernardis, Portelli (Miličević), Reščić, Martellani (Stergulz), trener Sari.

KRAS: Dedenaro, Paravan (Latin), Tomizza (Sessi), Giacomì, Bagon, Banello, Cipracca, Centazzo, Vigliani, Bernabei, Mosca (Knežević), trener Musolino.

DEŽELNI POKAL

Primorec - Ronchi 0:2 (0:1)

PRIMOREC: Trevisan, Emili, Ojo, Meola, Santoro, Leghissa, Di Gregorio, Bartoli, Moscolin, Mercandel, Micor; Petranich, Franceschini, Lodi, Sincovich, Pergolis, trener Sciarrone.

Primorje - Zarja/Gaja 3:0 (1:0)

STRELCA: v 30. Colasuonno, 84., 93. Puzzer.

PRIMORJE: Maganja, Mihic, Kapun (Mescia), Pulitano, Merlak, Sardoč (Puzzer), Ferro (D'Oronzio), Ravalico (Zidarich), Colasuonno (Bullo), Pipan, Tomasi, trener Gulic.

ZARJA GAJA: Grgič, Bronzato (V. Križmančič), Franco, Candotti, G. Križmančič, Bernetič, Schiraldi, Mihelčič (Gregori), Zocco (Bazzara), Primosi (Kariš), Ghezso (Bernobi), trener Di Summa.

Opicina - Breg 2:1 (1:0)

BREGOV STRELEC: 90. Suttora

BREG: Barbato, Gustini (Gargiuolo), Cigui, Farra, L. Degrassi, Pastorino (Coppola), Suttora, Esposito (Krevatin), D. Degrassi, Pernorio (Snidar), trener Petagna.

Pro Farra - Mladost 1:2 (1:0)

STRELCA ZA MLADOST: Bressan 11-m, Bensa.

MLADOST: Devetak, Kobal (Batistič), Radetič, Ferletič, Zorzin E., Gobbo (Bagon), Ferlez, Bressan, De Marchi (Zorzin C.), Vittorelli, Gagliano (Bensa), trener: Sambo.

NOGOMET - Državni in deželni pokal

Nekateri že v dobri formi

V Sovodnjah je bil Kras boljši - Poraz ne skrbi Primorčevega vodstva - Primorje nadigralo Zarjo Gajo - Dober začetek Mladosti

V drugem krogu državnega in deželnega pokala sta bila v nedeljo na sporedu dva derbija. V Sovodnjah sta se srečala domača enajsterica in repenski Kras Koimpex. Gostje, ki bodo letos igrali v elitni ligi, so po pričakovanjih odnesli domov vse tri točke. Predsednik Sovodenj Zdravko Kuštrin je bil kljub porazu zadovoljen: »Pokazali smo napredek v igri in igrali smo bolj borbeno. Kras je bil pač boljši v vseh elementih igre. Vseeno smo se urejeno branili in večkrat smo se nevarno približali nasprotnikovim vratom.« Tudi Krasov trener Alessandro Musolino je bil zadovoljen s svojimi varovanci: »Igralci še niso v najboljši formi. Kljub temu pa smo speljali do konca nekaj lepih akcij, tako da bi pozitivno ocenil nedeljski nastop.«

V okviru deželnega pokala 1. amaterske lige je Primorec na domačem igrišču izgubil proti Ronkam. »Poraz ni tragičen. Gostje so povedli iz enajstmetrovke in drugi zadetek je bil avtogol. Igrali smo urejeno in borbeno,« je ocenil športni vodja Franko Milkoč. Primorec je igral brez nekaterih standardnih igralcev. Odsotni so bili Sau, Lanza in Udina. V 2. amaterski ligi so bili primor-

Na derbiju med Primorjem in Zarjo Gajo na Ervattiju je bilo borbeno

KROMA

jaši boljši od Zarje Gaje. Ekipa vzhodno-kraškega društva je začela silovito in gostitelj je rešila prečka. V nadaljevanju pa je Primorje prevzelo pobudo igre v svoje roke in trikrat zatreslo mrežo rumeno-modrih. Dva gola je zatresel novi nakup, napadalec Tiziano Puzzer (letnik 1985), ki stanuje v Križu, v lansk sezoni pa je igral pri ekipi Trieste Calcio (pri

mladinskih ekipah je že branil barve Primorja). Breg je na Opčinah izgubil proti Opicini. Edini zadetek je Suttora dal pred trikratnim sodnikovim žvižgom. V okviru 3. AL je Mladost v gosteh premagala Pro Farro. Mladost bo danes v Doberdolu igrala prijateljsko tekmo proti Primorju (začetek ob 20. uri). (jng)

ATLETIKA

Fabio Ruzzier že osvojil pokal Alpe - Adria

Fabio Ruzzier je zmagovalac odprtega prvenstva avstrijske Štajerske v Judenburgu. Tekmovanja, ki je štelu tudi kot 6. preizkušnja Pokala Alpe Adria, se je udeležilo 15 tekmovalcev iz Italije, Slovenije, Avstrije in Hrvaške (v ženski konkurenci je bilo osem tekmovalk). Ruzzier je na razdalji 5 km na stezi zmagal v zanj skromnem času 25:00,94. Drugouvrščeni Vladimir Vršec je za njim zaostal 21 sekund. Slabši rezultat je posledica dejstva, da je Ruzzier v Judenburg privozil le pet minut pred začetkom tekme in torej startal praktično brez ogrevanja.

Čeprav manjkata do konca pokala Alpe Adria še dve tekmi, je Ruzzier z nedeljskim uspehom že osvojil pokal, naslednja preizkušnja pa bo 25. oktobra na tekmi od Milj do Trsta.

TENIS

Paola Cigui izpadla v 1. krogu kvalifikacij

Gajevka Paola Cigui je na turnirju ITF v Bielli z nagradnim skladom 100.000 dolarjev izgubila v prvem krogu kvalifikacij. Italijanka Stefania Chiappa (št. 475) je zmagala po treh nizih s 6:4, 2:6 in 6:3. »To je že moj tretji zaporedni poraz po treh nizih. Chieppa je bila premagljiva, a zaradi psihološke blokade nisem uspela zaključiti tekme v svojo korist. V sebi imam nekaj strahu: če sem lani v ključnih trenutkih vedno potegnila iz sebe najboljše, tega letos ne utegnem še narediti. Manjka mi nekaj samozavesti, a sem prepričana, da bo boljše,« je povedala Paola, ki bo v soboto že spet stopila na igrišče. V Mestrah bo igrala na kvalifikacijah turnirja ITF z nagradnim skladom 50.000 dolarjev.

BALINANJE

Danes sklepni boji zamejskega prvenstva

V Domu pristaniških delavcev bo danes zadnji krog finalne faze zamejskega balinarskega prvenstva. Z začetkom ob 18.30 bosta na vrsti še zadnji dve tekmi med Zarjo in Gajo ter med Poletom in Makom. Zaradi velike izenačenosti je ime zmagovalca še neznan. Če bo premagala Gajo, bo prvak Zarja, v nasprotnem primeru pa bi se lahko zgodili, da bodo kar tri ekipe končale prvenstvo z enakim številom točk.

Dosedanji izidi: Gaja - Polet 8:0, Zarja - MAK 6:2, Mak - Gaja 6:2, Zarja - Polet 6:2. Vrstni red: Zarja 4, Gaja in MAK 2, POlet 0.

IZIDI IN VRSTNI RED:

Skupina I, ostali izid: Palmanova - Pro Cervignano 0:5; vrstni red: Juventina 6, Pro Cervignano 3, Palmanova, Pro Gorizia 1; prihodnji krog: Juventina - Palmanova (v soboto)

Skupina M, vrstni red: Kras 6, Monfalcone 4, Vesna 1, Sovodnje 0; prihodnji krog: Sovodnje - Vesna, Kras - Monfalcone (obe v soboto).

Skupina M, ostali izid: Turriaco - Costalunga 3:2; vrstni red: Ronchi 6, Turriaco 3, Costalunga, Primorec 1; prihodnji krog: Turriaco - Primorec.

Skupina Q, vrstni red: Opicina, Primorje 6, Zarja Gaja, Breg 0; prihodnji krog: Zarja Gaja - Breg, Primorje - Opicina.

Skupina P, vrstni red: Mladost, Pro Farra 3, Poggio 0. Prihodnji krog: Mladost - Poggio.

Kras jutri proti Triestini

Repenski Kras Koimpex bo jutri igral prestižno prijateljsko tekmo proti B-ligašu Triestini. Tekma bo ob 17. uri v Bazovici.

Bojan Brezigar

Iran, imperij razuma

»Pohujšljive« freske in svobodna armenska cerkev

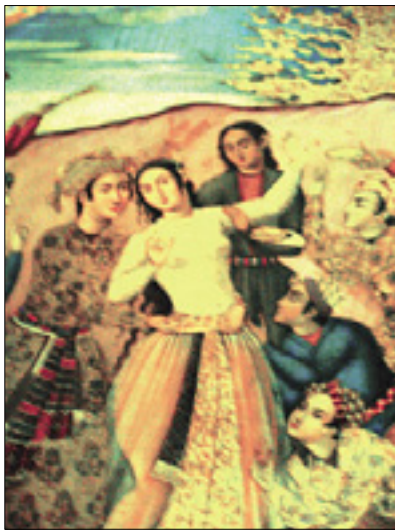
9

Številka 40 v perzijski miselnosti pomeni mnogo. Naslov zgodbe Ali Baba in 40 tatov torej ne daje števila tatov, ampak pojasnjuje, da jih je bilo mnogo. Kadarkoli se ta številka pojavlja, vemo, da gre za nekaj velikega.

To velja tudi za palačo 40 stebrov, zgrajeno v neposredni bližini Imamovega trga v Esfahanu. Velika palača, ki jo je šah Abas dal zgraditi za sprejeme in zabave, ima sicer samo 20 stebrov, na katerih sloni streha velikega preddverja, vendar se stebri zrcalijo v ribniku, kar daje optični vtis, da jih je 40.

Palača 40 stebrov pooseblja razkošje dvora Safavidov; je namreč ena najbolje ohranjenih palač tiste dobe, poslikana s freskami, ki kažejo na sve-

tovljanstvo, v kričečem nasprotju z načeli islama. Ampak šah Abas je razglasil šiitski islam za državno vero; s tem si je prikupil šiitsko duhovščino in lahko nemoteno vladal. Sovražniki so ostali zunaj perzijskih meja. Tako si je dovolil marsikatero svoboščino in freske v tej palači vsebujejo celo ljubezenske prizore, kakršnih še danes ne najdemo nikjer drugje v islamskem svetu.

Zaradi tega je bila ta palača trikrat zapisana uničenju. Prvič je bilo to ob koncu dinastije Safavidov, ko so leta 1722 državo zasedli Afganistanci. Lepota palače jih je prepričala, da je ne uničijo, vendar so z mavcem prekrili vse freske, kar je bilo navsezadnje dobro, saj so se tako ohranile.

Drugič so hoteli palačo uničiti Kadžari v 19. stoletju. Takrat so se uprli trgovci: Esfahan ni bil več prestolnica in prav znamenitosti Safavidov so privabljale v mesto veliko obiskovalcev, ki so seveda trošili denar v bazarju. Sploh so imeli v zgodovini Irana trgovci zelo pomembno vlogo.

Tretjič so hoteli »pohujšljive« freske odstraniti po islamski revoluciji leta 1979. Iz Teherana so prišli ljudje, ki naj bi »počistili vso nesnago«. Vendar je takrat nekdo poklical samega Homeinija, ki je ta pohod zaustavil. In tako je palača še danes na ogled, z vsemi svojimi freskami. Tako, kot je v središču mesta na ogled palača 8 nebes, prav tako iz obdobja Safavidov, prav tako s simbolnim imenom. Koran namreč piše o sedmih nebesih, ta palača s čudovitim parkom pa naj bi jih bila vredna kar osem. Tudi to zveni bogoskrunsko, ampak večkrat smo že videli, kako so Perzijci domala vse prilagajali svojemu dobremu počutju.

Mostovi so pomembna značilnost Esfahana. Čez reko Zayandeh jih je speljanih 11. Najstarejši je bil zgrajen v 11. stoletju, vendar so temelji še mnogo starejši, tako da je ta most zagotovo star še kakih 1500 let. Najlepši je seveda most, ki ga je dal zgraditi šah Abas: 22 lokov v dveh nadstropjih; spodnje nadstropje za pešce, zgornje za karavane, ki so imele v Esfahanu obvezen postanek.

Mostovi so za domačine najbolj priljubljen kraj v mestu. Ob obeh bregovih reke so lepo urejeni parki in domačini se tu najraje sprehajajo.

Sploh so parki značilnost nekdanje Perzije in današnjega Irana. V deželi, ki jo prekrivajo puščave, je voda veliko bogastvo, cvetje in zelenje pa redkost. Zato so Perzijci od nekdaj namenjali prav parkom zelo veliko pozornost. Kdor je bil dovolj premožen, si je uredil lasten park. V Mahanu, nedaleč od Kermana, je eden teh parkov, sicer iz novejših dob, iz 19. stoletja, zelo dobro ohranjen. Voziš se po puščavi in naletiš na obzidano površino, iznad zidov pa vidiš krošnje dreves. Vstopiš in prideš v drugi svet, v rajske vrtove, kjer je človek »ujel« reko, ki teče z bližnjih gora, v nekakšno kletko, jo speljal v slapovih, jo obogatil z vodometi, zemljo ob njej pa posadil s cvetjem in eksotičnim drev-

jem. Bogataši so si take parke lahko privoščili. Kaj pa drugi, srednji sloj?

V Esfahanu so znali poskrbeti tudi za druge ljudi. Kdor si ni mogel privoščiti parka zunaj, si ga je ... prinesel v hišo. Esfahan je namreč znan po preprogah s cvetličnimi vzorci; te so res enkratne in, ko si položiš tako preprogo v dnevno sobo, se res počutiš prijetno, med cvetjem, skoraj tako, kot bi bil v parku. Za širše območje srednjega vzhoda so preproge dokaj običajen izdelek. V večini primerov pa so na preprogah geometrijski vzorci: to velja za

Esfahanu živi kakih 10 tisoč Armencev, ki imajo 13 cerkva in tudi svojo škofijo s škofom; Armenci imajo svoje šole, v iranskem parlamentu imajo zajamčeno poslansko mesto, omejitve pa imajo v politiki, v vojski in v javnih službah. Njihov status je gotovo boljši od statusa krščanskih skupnosti v drugih islamskih državah.

Seveda je glavno težišče te skupnosti zahteva, naj Turčija prizna genocid nad Armenci leta 1915. Na dvorišču velike armenske cerkve stoji spomenik, ob spomeniku pa tudi mu-

vo v tujini nepoznana. Na ta odnos do drugih verskih skupnosti vpliva tudi zgodovina, saj ne gre pozabiti, da so prav Perzijci rešili milijon judovskih sužnjev iz Babilona. Res, bili so drugi časi, vendar se, če pogledamo zgodovinska dejstva, Perzijci tej svoji tradiciji niso nikoli izneverili.

In za slovo od Esfahana še majhna zanimivost. V predmestju stoji majhna mošeja z dvema nihajočima minaretoma. Minareta ne nihata samodejno, v enega spleza moški, ki s težo telesa sproži nihanje. Zanimivo

Desno: v Esfahanu živi kakih 10 tisoč Armencev, ki imajo 13 cerkva in tudi svojo škofijo s škofom.
Levo: freske v tej palači vsebujejo celo ljubezenske prizore, kakršnih še danes ne najdemo nikjer drugje v islamskem svetu
Spodaj: mostovi so pomembna značilnost Esfahana. Čez reko Zayandeh jih je speljanih 11

turške, armenske, turkmenske in tudi perzijske nomadske preproge. Samo v perzijskih mestih, predvsem v Esfahanu, so delali preproge s cvetličnimi vzorci: tudi to kaže na pomen, ki so ga v Perziji dajali dobremu počutju.

V Esfahanu je posebno doživetje tudi obisk armenske skupnosti. Do nje vodi most, ki so ga zgradili Armenci sami v času šaha Abasa; znan je po tem, da ima 33 lokov, torej toliko, kolikor je Kristusovih let.

Armenci so bili odlični obrtniki in zato so jih Perzijci sprejeli z odprtimi rokami, vendar so jim dodelili zemljo na drugem bregu reke, daleč od glavnih mošej. Zagotovili so jim določeno avtonomijo, ki jo uživajo še danes. V

zei, ki je sicer namenjen zgodovini armenske cerkve, vendar je v njem tudi opisana vsa zgodba genocida. Turki so namreč med prvo svetovno vojno množično izselili Armence z ozemlja, ki je bilo sestavni del otomanskega cesarstva in pri tem jih je umrlo poldrugi milijon. Turčija tega genocida ni nikoli priznala. Ker so bili Turki od nekdaj sovražniki Perzijcev in ker se je to sovraštvo še poglobilo, ko se je perzijska država uradno opredelila za šiitski islam, je razumljivo, da uživajo Armenci v Iranu še danes tako veliko svobodo. Vendar, kakorkoli že, obstoj armenske cerkve in dokajšnja avtonomija armenske skupnosti v Esfahanu kažejo na podobo Irana, ki je zagoto-

pa je, da nihata oba minareta istočasno. Ta spektakel ponujajo vsake pol ure in zanimivo je, da se tu zbira ogromno ljudi, v glavnem domačinov in turistov z drugih predelov Irana, ki z zanimanjem spremljajo nihanje, kot da bi šlo za nekaj nadnaravnega. Gre za eno glavnih atrakcij Esfahana in zgodilo se je že, da so iranski turisti spraševali, ali je v Esfahanu poleg nihajočih minaretov še kaj zanimivega. In to vprašanje ne sme čuditi, saj je dokaj običajno, da ljudje ne poznajo lepote, ki jih imajo doma, pripravljeni pa so obkrožiti pol sveta, da si ogledajo »tuje« lepote.

se nadaljuje

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40
(Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli...po Sloveniji - Na obisku
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina Estate
10.40 Nan.: 14° Distretto
11.30 17.00, 20.00, 23.25 Dnevnik
11.35 17.10 Vremenska napoved
11.40 Nan.: La signora in giallo
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Aktualno: Verdetto finale
15.00 Nan.: Il maresciallo Rocca 4
16.50 Aktualno: Dnevnik - Parlament
17.15 Nan.: Le sorelle McLeod
18.00 Nan.: Il commissario Rex
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.30 Variete: Supervarietà
21.20 Nan.: Il commissario Montalbano (i. L. Zingaretti, C. Bocci)
23.30 Glasb.: Armonie - Oto Ughi e la musica oltre il tempo
0.25 Dok.: XXI secolo
1.35 Nočni dnevnik

Rai Due

6.00 Aktualno: Tg2 Eat Parade
6.15 Aktualno: Agenzia RiparaTorti
6.25 19.00 Talent show: X Factor
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
10.25 Aktualno: Tracy & Polpetta
10.40 Aktualno: Tg2 Estate in rubrike
11.25 Nan.: Orgoglio (It., '05, i. E.S. Ricci)
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Nan.: Numb3rs
15.30 Nan.: Las Vegas
17.00 Nan.: 90210
17.45 Nan.: Due uomini e mezzo
18.05 Dnevnik - kratke vesti, vremenska napoved in športne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 Dnevnik
21.05 Film: Casanova (kom., ZDA, '05, r. L. Hallstrom, i. H. Ledger, S. Miller)

23.10 Nočni dnevnik
23.25 Nan.: Supernatural

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Dok.: La Storia siamo noi
9.05 Film: Il cammino della speranza (dram., It., '50, i. R. Vallone)
10.45 13.00, 14.50 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
15.00 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
15.05 Variete: Trebisonda - Melevisione
16.30 Šport: Pomeriggio sportivo
17.20 Nan.: Arsenio Lupin
18.10 Dok.: Geo Magazine 2009

RADIO IN TV SPORED

Torek, 8. septembra 2009

23

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 Nan.: The flying doctors
8.10 Pregled tiska
9.00 Aktualno: Letà non conta
9.30 Nan.: Don Matteo 6
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.45 Aktualno: Italia economia
13.00 14.30 Klasična glasba
13.50 Aktualno: ... Nel baule dei tempi
15.30 Dokumentarec o naravi
16.20 Nan.: Lassie
17.00 Risanke
20.00 Pagine e fotogrammi
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Šport: Nogometna tekma, Sassuolo - Triestina
22.40 Aktualno: Appuntamenti con i big
23.40 Film: Omicidio! ('30, r. A. Hitchcock)

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Il meglio di Omnibus Estate, sledi Omnibus Life Estate
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: FX
11.30 Nan.: Mike Hammer
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Film: Scacchiera di spie (voh., ZDA, '72, r. L.H.Katzin, i. B. Newman, A. Karina)
16.05 Nan.: Star Trek
17.10 Dok.: La7 Doc
18.05 Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago
19.00 Nan.: Murder call
20.00 0.40 Dnevnik
20.30 Variete: Victor Victoria - Senza filtro
21.10 Nan.: The District (i. C. T. Nelson)
23.40 Dok.: Città criminali
0.55 Nan.: Alla corte di Alice

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Na potep po spominu
9.40 Lutk. nan.: Bisergora (pon.)
9.55 18.40 Risanke
10.05 Nan.: Hiša eksperimentov (pon.)
10.30 Zgodbe iz školjke
11.00 Dok.: National Geographic (pon.)
11.55 Večerni gost (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Ars 360 (pon.)
14.05 Duhovni utrip (pon.)
14.20 Obzorja duha (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Marči Hlaček
16.05 Zlatko Zakladko
16.20 Dok. nan.: Zgodbe iz divjine (pon.)
17.00 Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.30 0.15 Dok. serija: Naši vrtovi
18.00 Risani film: Reševanje medvedka
18.25 Odpeti pesniki
18.30 Žrebanje Astra
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Piramida
21.20 Dok. oddaja: Potovanje v Ljubljano
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Dok. odd.: Območje nič - preiskava o 11. septembru
1.45 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 8.9.1991 (pon.)
2.05 Dnevnik (pon.)
2.40 Dnevnik Slovencev v Italiji

Slovenija 2

6.30 9.00, 1.05 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
12.10 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.)
13.05 Na lepše (pon.)
13.30 Dober dan, Koroška (pon.)
14.00 Dok. oddaja: City Folk - Ljudje evropskih mest
14.30 Bleščica, oddaja o modi (pon.)
15.00 Dok. serija: Zakaj demokracija? (pon.)
15.50 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 8.9.1991 (pon.)
16.15 Izvir(n)i (pon.)
17.20 Mostovi - Hidak (pon.)
17.55 Varšava: Evropsko prvenstvo v košarki, Slovenija - Srbija (prenos)

20.10 Mlad. serija: Muzikajeto
20.40 Globus
21.35 Bolečina nedoživetea, portret Ivana Minattija
22.25 Dediščina Evrope (pon.)
0.10 Lit. nad.: Doktor Živago (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Košarka: EP, Slovenija - VB
15.50 Sredozemlje
16.20 Pogovorimo se o...
17.00 Artevisione - magazin
17.30 Dok. oddaja
18.00 Na obisku
18.35 Vremenska napoved
18.40 0.45 Primorska kronika
19.00 22.20, 0.30 Vsedanes - TV dnevnik
19.20 Športne vesti
19.25 Alpe jadrán
19.55 Potopisi
20.25 Srečanje z...
21.05 Dok.odd.: Nautilus
21.35 »Q« - trendovska oddaja
22.35 Košarka: EP, Slovenija - Srbija
0.00 Biker explorer
1.05 Čezmejna Tv TDD - (Tv dnevnik v slovenskem jeziku)

Tv Primorka

8.00 Dnevnik TV Primorka (pon.)
8.20 1.00 Videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino, oddaja o kulinariki (pon.)
10.35 Videostrani z novicami vsako polno uro
18.00 Mladinska oddaja: Videofronta (pon.)
18.45 Pravljica
19.00 Spoznajmo jih: dr. Tone Wraber (pon.)
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, borzno poročilo in vremenska napoved
20.30 Primorski tednik
21.30 Asova gibanica
23.30 Nad.: Jelena

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena - 1. del; 10.00 Poročila; 11.15 Poletni Studio D; 11.30 Čustvena inteligenca; 12.15 Ko se stikajo kulture. Pogovor z dr. Vesno Mikolič; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica, odperta knjiga; 18.00 Jazz odenki; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Poletni dopoldan in pol; 10.00 Jazz, etno, folk ...festivali; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-15.00 Aktualnosti; 16.20 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditvev; 20.00 Glasbena razglednica; 20.30 Indie ni Indija; 22.30 Jazz in jaz.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.28 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Intervju; 9.33 Pediatier; 11.00 Odperti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Noticchieadrese, 14.00 Proza; 14.35 Evro News; 15.05 Pesem tedna; 18.00 Melozea; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Jazz Club; 21.00 Odperti prostor; 21.55 Sigla single; 22.00 Otroštvo...Pesem tedna; 22.30 Intervju.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.50 Kviz; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Torkov izziv; 10.10 Intelakta; 11.30 Ena ljudska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrozvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Big Band RTV Slo; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.45 Prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki; 10.00 Med poslovnimi krivuljami; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13.ih; 13.30 Napoved sporedov; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevki; 16.30 Zapisi iz močvirja; 17.15 18. vzporednik; 17.45 Šport; 18.00 Fiesta latina; 18.30 Podarek dneva; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Na sceni; 21.00 Spet toplovod; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Štos - Še v torek obujamo spomine.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Glasb. jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Slovenski solisti; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Odprto za literaturo; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Arsov logos; 16.50 Koncerti na tujem; 18.20 Slovenska in svetovna zborovska glasba; 19.00 Dnevnik; 19.30 S solističnih in komornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska
75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne
prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina
1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,
finančni in legalni 92,00 €,
ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €
na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,
osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale
na besedo. DDV - IVA 20%

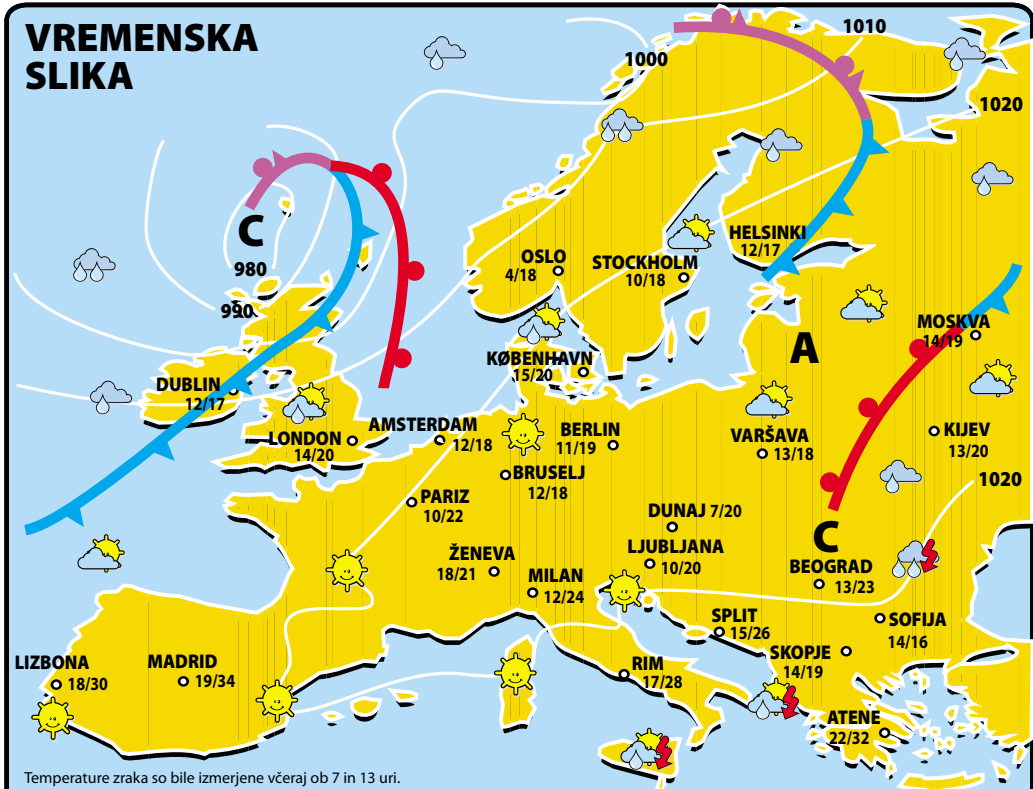
Registriran na sodišču v Trstu
št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze
časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen
v Evropsko zvezo
manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je
bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu,
ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje
uredništva oziroma založnika za objavo ali
drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih
posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico
do morebitnega honorarja samo po predhod-
nem dogovoru z založnikom.

Danes bo od severovzhoda še dotekal precej suh zrak; od jutri pa bo nad Italijo v višjih plasteh ozračja nastal ciklon in od vzhoda bo v višinah dotekal bolj vlažen zrak.

Nad severnim Atlantikom je ciklonsko območje, višinsko jedro hladnega zraka se združuje nad Balkanom, nad srednjo in jugovzhodno Evropo pa je območje visokega zračnega pritiska. S severozahodnikom doteka nad naše kraje suh in nekoliko toplejši zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.35 in zatone ob 19.30
Dolžina dneva 12.55

LUNINE MENE
Luna vzide ob 20.39 in zatone ob 10.43

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.49 najnižje -36 cm, ob 12.25 najvišje 50 cm, ob 18.52 najnižje -36 cm, ob 24.31 najvišje 13 cm.
Jutri: ob 6.01 najnižje -25 cm, ob 12.43 najvišje 44 cm, ob 19.30 najnižje -32 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo večinoma ugoden, le proti večeru bodo pri najbolj občutljivih predvsem na vzhodu države možne manjše vremenske pogojene težave.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja je 23,9 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	19	2000 m	7
1000 m	14	2500 m	5
1500 m	9	2864 m	4

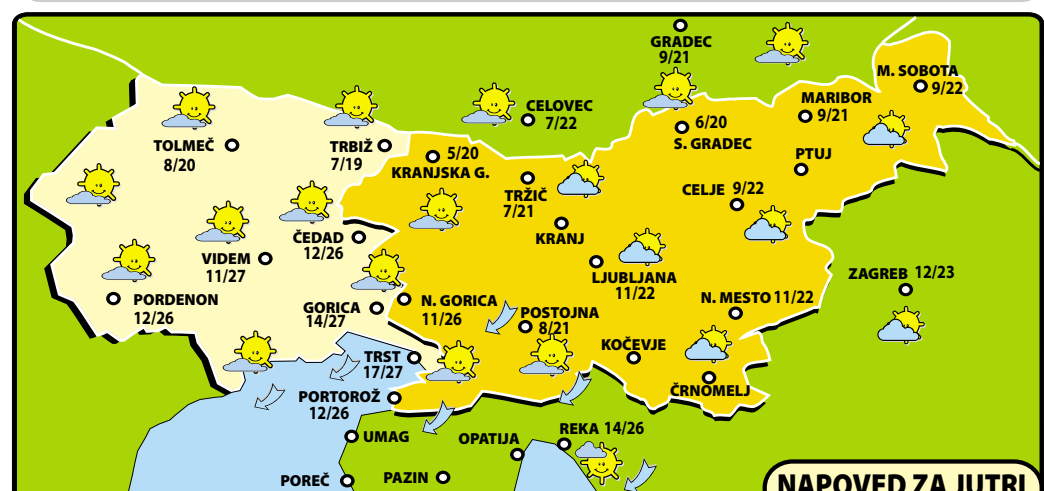
UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu v gorah dosegel 7, po nižinah 6.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Prevladovalo bo jasno do zmerno oblačno vreme, le zjutraj bo možno nekaj visoke oblačnosti. Ob morju bo pihala zmerna burja.

Danes bo pretežno jasno. Zjutraj bo po nekaterih kotlinah megla. Na Primorskem bo pihala šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 9, najvišje dnevne od 20 do 23, na Primorskem okoli 26 stopinj C.

Po vsej deželi bo prevladovalo spremenljivo vreme; ob morju bo pihala zmerna do občasno okrepljena burja.

Jutri in v četrtek bo delno jasno z zmerno oblačnostjo, občasno tudi pretežno oblačno. Na Primorskem bo še pihala šibka burja.

DOPIS IZ PARIZA - Paradoks pri narodu, ki je posebno ponosen na svoj jezik

Francoski jezik je živ in se spreminja, francoski pravopis pa je fosil iz 19. stoletja

Ponovno so se odprla šolska vrata in ponovno je prišel na dan večni problem: poznavanje jezika strmoglavlo pada, predvsem pa poznavanje ortografije oz. pravopisa. Slednji pomeni v francoščini morje pravil, neskončno izjem in od izgovarjave oddaljen svet. Že leta je govor o reformah, prišlo je do predlogov, toda vsakič so se jim Francozi uprli. Niti ne uprli, občutili so jih kot nepojmljivo izdajo. Tisto, kar najbolj muči pri učenju in rabi jezika - tako Francoze kot tujce - je Francozom v ponos. Lahko bi rekli, da je pravopis eden simbolov francostva. Kako to?

Vse do 19. stoletja sta prevladovali dve pisavi: ena je bila pisava strokovnjakov (z raznoraznimi akcenti in vsemi mogočimi finesami) in druga je bila pisava navadnih smrtnikov. Z obveznim šolanjem so oblasti določile, da bo zapleteni pravopis akademikov edini uraden. Ambiciozno, le da obstaja razlika med strokovnjaki, ki se temu popolnoma posvečajo, in ostalimi, ki imajo poleg pisanja še druge obveznosti.

Baje da so Francozi najbolje obvladali pravopis v petdesetih letih prejšnjega stoletja. So bili bolj marljivi? Ne, enostavno so takrat v šolah gulili pisavo po več ur na dan, toda s časom se je šolski predmetnik širil in za narek ni bilo več toliko časa. (Se-

veda ni bilo govora, da bi žrtvovali zgodovino, zemljepis, informatiko itd. v prid pravopisu.) Rezultat? Skoraj nemoogoče je, da bi povprečen Francoz napisal nekaj stavkov brez napak. Ta situacija ima več posledic, po eni strani potrebo po specialistihih na raznih delovnih mestih, po drugi pa tudi frustracijo navadnih smrtnikov, kajti če je to simbol francostva, neobvladovanje pravopisa pomeni biti slab Francoz in nesposobenž nasploh!

Pretiravam? Niti ne. Že v šoli je pravopis Predmet z veliko začetnico: ko si dober študent in šepaš v enem predmetu, ti je odpuščeno, ko pa si dober študent in šepaš v pravopisu, ne sodiš več med dobre. To je doživel celo Jean-Paul Sartre! Toda kako je možno, da si dober študent in da ti pravopis dela preglavice? Gre za lenobo? Študije so dokazale, da gre tu predvsem za izražanje spomin in da je zato lahko slab študent v narekih briljanten.

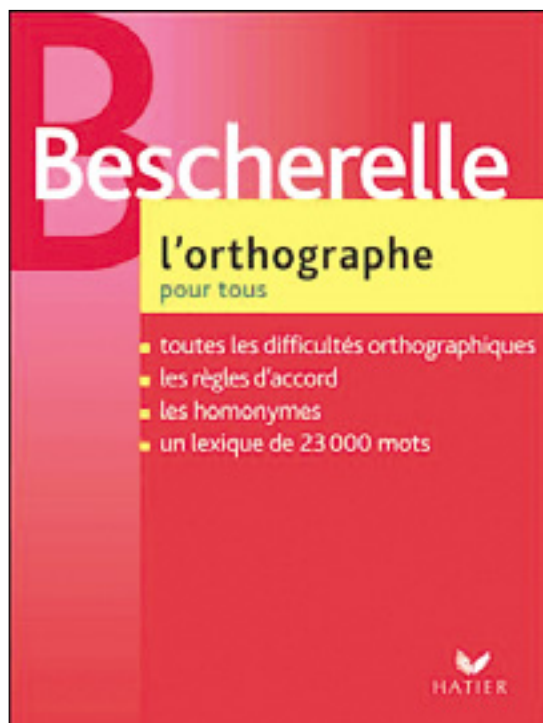
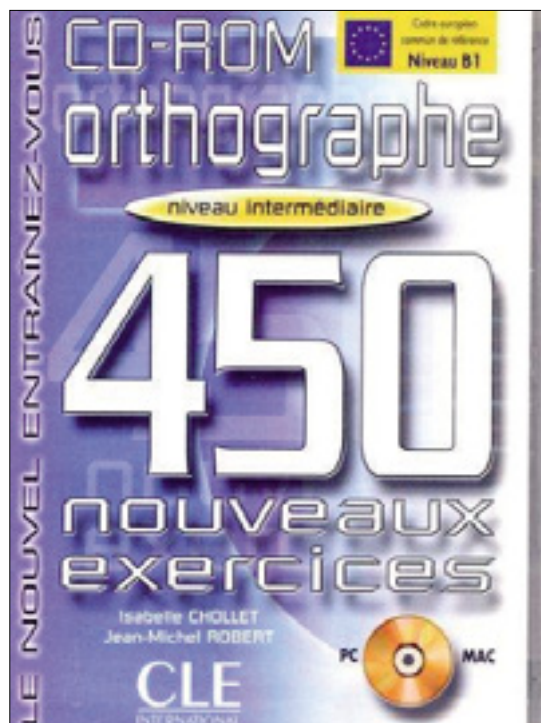
Ta pravopisna kriza je pravi paradoks za narod, ki je tako ponosen na svojo »belle langue« in njene »subtilités«. Francozi obožujejo besedne igre in za to obstajajo celo tečaji. Mladi, ki so še posebej na zatožni klopi zaradi neobvladovanja pravopisa, so v žonglerstvu besed in novih skovankah pravi mojstri. Na primer femme (izg.: fam, ženska) se je v žargonu obrnila na glavo in postala meuf (m'f). Zadnja leta se v pogovornem jeziku močno občuti vpliv pomembnejših manjšin, kot je arabska: mladi in počasi tudi manj mladi za izražanje odobravanja uporabljajo »kiffer«, ki prihaja iz arabščine. Puristi se seveda zgražajo, toda zgodovina nas uči, da so zunanji vplivi prej obogatili jezik, kot ga pokvarili. V francoščini ni tistega vdora angleščine, ki je pri drugih jezikih predmet tolikih sporov in debat, nove skovanke so izraz okolja in kulturnih sprememb.

Prepad med govornim in pisanim jezikom je vedno večji, saj se prvi spreminja, drugi pa je fosil iz 19. stoletja. Danes se nekako stvar rešuje z računalniki, toda ko si oborožen le s pisalom, si stalno

v dvomu, ali si izpustil kako črko oziroma akcent. Paradoksalna in frustrantna situacija naroda, ki tako ljubi svoj jezik.

Jana Radovič

SIBIRIJA Spomenik svinje z mladiči

HANTI MANSISK - V sibirskem mestecu Išim so prebivalci poskrbeli za svojevrstno atrakcijo - postavili so spomenik svinje z devetimi mladiči. Kip svinje tehta približno eno tono, kipi mladičev pa so precej lažji in tehtajo med 30 in 70 kilogramov. Kompoziciji v prihodnje nameravajo dodati tudi dvotonskega merjasca.

Praščiki so sicer v Sibiriji že od nekdaj zelo cenjene živali. Prebivalci Išima in Kurgana so te domače živali začeli gojiti že v začetku 19. stoletja, saj se je svinjska maščoba izredno dobro prodajala. Tradicija je ostala živa vse do danes, saj sta svinjska glava s hrenom ali odojek z žitaricami še vedno nepogrešljiva sestavna dela vsake praznično obložene mize. Poleg tega je svinjska žolca v sibirskih vaseh v okolici Išima prava specialiteta.

Po 30 letih gradnje dogradili podzemno železnico v Sofiji

SOFIJA - V bulgarski prestolnici Sofiji so včeraj zjutraj odprli celotno progo edine linije podzemne železnice, ki so jo začeli graditi leta 1979, še veliko pred padcem Berlinskega zidu in članstvom države v Evropski uniji. Dva krajša odseka linije, ki peljeta eden severno in drugi južno od mestnega središča, so odprli prvega leta 1998 in drugega maja letos. Manjkajoči 2,3 kilometra dolgi odsek, ki povezuje oba že zgrajena odseka, je na odprtje čakal do včeraj.

Novi odsek bo omogočil okoli 180.000 ljudem na dan, da bodo iz soseske Mladost v sosesko Ljulin pripotovali le v 20 minutah, medtem ko pot med njima po cesti v prometnih konicah lahko traja več ur. Sofija, kjer živi več kot dva milijona ljudi, namerava do leta 2012 zgraditi še eno linijo podzemne železnice. (STA)